

1	Innhold	
2	1. Florø lufthavn Forslagsstillar: Kinn Arbeidarparti.....	15
3	Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd.....	15
4	2. Kortbanenettet i Vestland Forslagsstillar: Sunnfjord Arbeidarparti.....	15
5	Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd.....	16
6	3. Omkøyringsvegmidlar inn på NTP Forslagsstillar: Kvam Arbeiderparti.....	16
7	Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd.....	16
8	4. Samferdsel Forslagsstillar: Arbeiderpartiet i Bergen.....	16
9	Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd.....	16
10	5. Infrastruktur Kinn kommune Forslagsstillar: Kinn Arbeidarparti	16
11	Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd.....	17
12	6. Strekninga Hella-Leikanger Forslagsstillar: Sogndal Arbeidarparti	17
13	Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd.....	17
14	7. Masfjordsambandet Forslagsstillar: Masfjorden Arbeiderparti.....	17
15	Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd.....	18
16	8. Bømlo fiskerihamn Forslagsstillar: Bømlo Arbeiderparti	18
17	Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd.....	18
18	9. Forlenging av Finnsåstunnelen på FV53 Forslagsstillar: Årdal Arbeidarparti.....	18
19	Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd.....	18
20	10. Uttale og forslag til vedtak om ferjeprisar Forslagsstillar: Tysnes Arbeiderparti.....	19
21	Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd.....	19
22	11. Forslagsstillar: Tysnes Arbeiderparti	19
23	Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd.....	19
24	12. Stabilt ferjesamband Forslagsstillar: Fedje Arbeiderparti.....	19
25	Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd.....	20
26	13. Uttale om ferjeprisar Forslagsstillar: Stord Arbeiderparti.....	20
27	Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd.....	20
28	14. Heilskapleg satsing aust/vest Forslagsstillar: Ullensvang Arbeidarparti	20
29	Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd.....	21
30	15. Lovfeste retten til sikre og trygge veier Forslagsstillar: Arbeiderpartiet i Bergen	21
31	Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd.....	21
32	16. Sunnfast Forslagsstillar: Kvinnherad Arbeiderparti.....	21
33	Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd.....	21
34	17. Uttale vedr KVV arm til Bergen Forslagsstillar: Kvam Arbeiderparti.....	22
35	Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd.....	22
36	18. Fylkesvegar Forslagsstillar: Kvinnherad Arbeiderparti	22
37	Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd.....	22
38	19. E-134 Forslagsstillar: Etne Arbeiderparti.....	22

39	Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd.....	22
40	20. E39 Forslagsstillar: Sunnfjord Arbeidarparti.....	22
41	Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd.....	23
42	21. Uttale – E39 Forslagsstillar: Stord Arbeiderparti.....	23
43	Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd.....	23
44	22. Vikafjellsvegen Forslagsstillar: Vik Arbeidarparti	23
45	Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd.....	23
46	23. RV5 Førde-Naustdal Forslagsstillar: Sunnfjord Arbeidarparti	23
47	Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd.....	24
48	24. RV15 Måløy-Otta – Ny lang tunnel på Strynefjellet må prioriterast i neste NTP - Forslagsstillar:	
49	Stryn Arbeidarparti.....	24
50	Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd.....	24
51	25. Veg Forslagsstillar: Kvinnherad Arbeiderparti.....	24
52	Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd.....	25
53	26. Samferdsel i Vestland fylke Forslagsstillar: Bjørnafjorden Arbeidarparti	25
54	Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd.....	25
55	27. Gratis ferje Forslagsstillar: Austevoll Arbeiderparti	25
56	Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd.....	26
57	28. Kollektiv i Vestland Forslagsstillar AUF i Vestland.....	26
58	Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd.....	26
59	29. Stad Skipstunnel Forslagsstillar: Bremanger Arbeidarparti.....	26
60	Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd.....	26
61	30. Nasjonal plan for fjerning av vedlikeholdsetterslep på veinettet Forslagsstillar: Arbeiderpartiet	
62	i Bergen.....	26
63	Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd.....	27
64	31. Garantiansvar for lån til riksveiprosjekter Forslagsstillar: Arbeiderpartiet i Bergen.....	27
65	Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd.....	27
66	32. Kollektivtransport Forslagsstillar: Fedje Arbeiderparti	27
67	Partistyrets innstilling:.....	28
68	33. Uttale – kollektivtilbod i Sunnhordland Forslagsstillar: Stord Arbeiderparti	28
69	Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd.....	28
70	34. Samferdsel Forslagsstillar: Arbeiderpartiet i Bergen.....	28
71	Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd.....	28
72	35. Stad skipstunnel – Tid for byggestart Forslagsstillar: Stad Arbeidarparti	29
73	Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd.....	29
74	36. Infrastruktur Forslagsstillar Stryn Arbeidarparti, Stad Arbeidarparti, Kinn Arbeidarparti,	
75	Bremanger Arbeidarparti	29
76	Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd.....	30
77	37. Kystopprør og fergetakstar Forslagsstillar: Bømlo Arbeiderparti	30

78	Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd.....	30
79	38. Autopass løysing for ferjer Forslagsstillar: Luster Arbeidarparti.....	30
80	Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd.....	31
81	39. Lokale bompengepakker Forslagsstillar: Askøy Arbeiderparti.....	31
82	Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd.....	31
83	40. Elektrifisering Forslagsstillar: Kvinnherad Arbeiderparti.....	31
84	Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd.....	31
85	41. Vidaregåande opplæring Forslagsstillar Stryn Arbeidarparti, Stad Arbeidarparti, Kinn	
86	Arbeidarparti, Bremanger Arbeidarparti.....	31
87	Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd.....	32
88	42. Arbeidarpartiet skal sikre eit desentralisert vidaregåande utdanningstilbod til alle -	
89	Forslagsstillar: Stryn Arbeidarparti, Stad Arbeidarparti, Kinn Arbeidarparti, Bremanger Arbeidarparti	
90	32	
91	Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd.....	32
92	43. Vidaregåande opplæring Forslagsstillar: Stryn Arbeidarparti.....	32
93	Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd.....	33
94	44. Vidaregåande opplæring i Vestland – inntak, tilbod og kvalitet Forslagsstillar: Høyanger	
95	Arbeidarparti.....	33
96	Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd.....	33
97	45. Styrk kommunal velferd og utvikling – avprivatiser helse, barnehage og vidaregåande	
98	opplæring - Forslagsstillar: Høyanger Arbeidarparti.....	33
99	Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd.....	34
100	46. Reduser forskjellane – endre kompetansekravet på sjukepleiarutdanninga Forslagsstillar:	
101	Vaksdal Arbeiderparti.....	34
102	Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd.....	34
103	47. Reduser forskjellane – endre kompetansekravet på sjukepleiarutdanninga Forslagsstillar:	
104	Sveio Arbeiderparti.....	34
105	Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd.....	35
106	48. Inntaksmodei for vgs i Vestland Forslagsstillar: Gulen Arbeidarparti.....	35
107	Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd.....	35
108	49. Fraværsgrensa Forslagsstillar AUF i Vestland.....	35
109	Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd.....	36
110	50. Desentralisert høgskule Forslagsstillar: Voss Arbeiderparti.....	36
111	Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd.....	36
112	51. Studentøkonomi Forslagsstillar: Arbeiderpartiet i Bergen.....	36
113	Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd.....	36
114	52. Nei til støtte for diskriminerende privatskoler Forslagsstillar AUF i Vestland.....	37
115	Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd.....	37
116	53. Politisk fravær i ungdomsskolen Forslagsstillar AUF i Vestland.....	37
117	Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd.....	37

118	54.	Tilskot til barnehagar etter utdanning på innbyggjarane er avleggs Forslagsstillar: Voss	
119		Arbeiderparti	37
120		Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd	37
121	55.	Finansiering av private barnehagar Forslagsstillar: Voss Arbeiderparti.....	38
122		Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd	38
123	56.	Leksefri skole Forslagsstillar AUF i Vestland.....	38
124		Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd	38
125	57.	Skolemat Forslagsstillar AUF i Vestland	38
126		Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd	39
127	58.	En solidarisk SFO-ordning Forslagsstillar AUF i Vestland	39
128		Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd	39
129	59.	Privatskoler Forslagsstillar AUF i Vestland	39
130		Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd	40
131	60.	Gratis SFO Forslagsstillar AUF i Vestland.....	40
132		Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd	40
133	61.	Gratis barnehage Forslagsstillar AUF i Vestland.....	40
134		Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd	41
135	62.	Oppdaterte skolebøker i grunnskolen og videregående skole Forslagsstillar AUF i Vestland ..	41
136		Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd	41
137	63.	Eierskap i barnehagesektoren Forslagsstillar AUF i Vestland.....	41
138		Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd	42
139	64.	Fiske Forslagsstillar: Kvinnherad Arbeiderparti.....	42
140		Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd	42
141	65.	Fiskerinæringen Forslagsstillar: Arbeiderpartiet i Bergen.....	42
142		Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd	42
143	66.	Landbruk Forslagsstillar: Kvinnherad Arbeiderparti.....	42
144		Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd	43
145	67.	Industri er viktig for Høyanger og Vestland Forslagsstillar: Høyanger Arbeidarparti	43
146		Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd	43
147	68.	Auka verdiskaping i fastlandsindustrien Forslagsstillar AUF i Vestland	43
148		Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd	44
149	69.	Investering i Landbruket må styrkast Forslagsstillar: Sunnfjord Arbeidarparti.....	44
150		Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd	44
151	70.	Forsking og utvinning av Thorium for energiføremål Forslagsstillar: Sunnfjord Arbeidarparti	44
152		Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd	45
153	71.	Vindkraftkonsesjon skal avslåast utan lokal aksept Forslagsstillar: Høyanger Arbeidarparti ..	45
154		Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd	45
155	72.	Utbygging av hydrogenproduksjon Forslagsstillar: Austevoll Arbeiderparti.....	45

156	Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd	46
157	73. Arbeidarpartiet som tydeleg distriktsparti Forslagsstillar: Austevoll Arbeiderparti	46
158	Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd	46
159	74. Krav om overføring av statlege oppgåver i Vestland fylke Forslagsstillar: Luster Arbeiderparti	
160	46	
161	Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd	47
162	75. Havbruksfondet Forslagsstillar: Kinn Arbeiderparti	47
163	Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd	47
164	76. Havbruksskatt - grunnrenteskatt Forslagsstillar: Kvam Arbeiderparti	47
165	Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd	48
166	77. Havbruksskatt - produksjonsavgift Forslagsstillar: Kvam Arbeiderparti	48
167	Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd	48
168	78. Nei til bruk av useriøse vikarbyrå Forslagsstillar: Stryn Arbeiderparti	48
169	Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd	48
170	79. Vi trenger en nasjonal vannpolitikk Forslagsstillar: Askøy Arbeiderparti	48
171	Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd	49
172	80. Uttale til fremlegg til ny rusreform Forslagsstillar: Luster Arbeiderparti	49
173	Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd	50
174	81. «Rusreformen – frå straff til hjelp» Forslagsstillar: Etne Arbeiderparti	50
175	Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd	50
176	82. Rusreform Forslagsstillar AUF i Vestland	50
177	Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd	51
178	83. Rusreform Forslagsstillar: Arbeiderpartiet i Bergen	51
179	Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd	51
180	84. Ressurskrevjande brukarar Forslagsstillar: Etne Arbeiderparti	51
181	Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd	51
182	85. Helsepolitikk – sviktende eldreomsorg Forslagsstillar: Askøy Arbeiderparti	51
183	Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd	52
184	86. Eldrepolitikk Forslagsstillar: Øygarden Arbeiderparti	52
185	Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd	52
186	87. Helse- hjerneskadekoordinator Forslagsstillar: Bjørnafjorden Arbeiderparti	52
187	Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd	52
188	88. Meir forskning i primærhelsetjenesten Forslagsstillar: Askøy Arbeiderparti	53
189	Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd	53
190	89. Tannhelse Forslagsstillar: Kvinnherad Arbeiderparti	53
191	Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd	53
192	90. Tannhelse Forslagsstillar: Arbeiderpartiet i Bergen	53
193	Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd	54

194	91.	Tannbehandling – eigenandel og kostnader Forslagsstillar: Stad Arbeidarparti	54
195		Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd	54
196	92.	Forslagsstillar: Tysnes Arbeiderparti	54
197		Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd	55
198	93.	Forbod mot reklame og promotering av kosmetisk kirurgi Forslagsstillar AUF i Vestland	55
199		Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd	55
200	94.	Kultursatsing Forslagsstillar AUF i Vestland	55
201		Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd	56
202	95.	Finansiering av regionteatera Forslagsstillar: Gloppen Arbeidarparti	56
203		Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd	56
204	96.	Norge og Europa Forslagsstillar: Arbeiderpartiet i Bergen	56
205		Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd	57
206	97.	Vestnordisk samarbeid Forslagsstillar: Arbeiderpartiet i Bergen.....	57
207		Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd	57
208	98.	Våpenhandel Forslagsstillar AUF i Vestland	57
209		Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd	57
210	99.	Fredspolitisk uttalelse Forslagsstillar: Arbeiderpartiet i Bergen	58
211		Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd	58
212	100.	Anerkjenn det armenske folkemordet Forslagsstillar AUF i Vestland.....	58
213		Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd	58
214	101.	Midtausten, fredsplan – for kven? Forslagsstillar: Bjørnafjorden Arbeidarparti	58
215		Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd	59
216	102.	El Salvador: opphev totalforbod mot abort Forslagsstillar AUF i Vestland	59
217		Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd	59
218	103.	Rettighetsforkjempere i Hong Kong Forslagsstillar: Arbeiderpartiet i Bergen.....	59
219		Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd	60
220	104.	Uttalelse om Vest-Sahara Forslagsstillar: Arbeiderpartiet i Bergen.....	60
221		Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd	60
222	105.	Palestina Forslagsstillar AUF i Vestland	60
223		Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd	61
224	106.	En atomvåpenfri verden Forslagsstillar: Arbeiderpartiet i Bergen	61
225		Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd	61
226	107.	Kampen mot voldtekt Forslagsstillar AUF i Vestland	61
227		Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd	62
228	108.	Asylbarn Forslagsstillar AUF i Vestland	62
229		Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd	63
230	109.	Asylbarn Forslagsstillar: Arbeiderpartiet i Bergen.....	63
231		Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd	63

232	110. Norsk flyktningpolitikk og kvoteflyktninger Forslagsstillar: Arbeiderpartiet i Bergen	63
233	Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd	64
234	111. Arbeiderpartiet – og rettferd i asylpolitikken Forslagsstillar: Tysnes Arbeiderparti	64
235	Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd	64
236	112. Human flyktningpolitikk Forslagsstillar AUF i Vestland	64
237	Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd	65
238	113. Arbeiderpartiet – og rettferd i asylpolitikken Forslagsstillar: Stord Arbeiderparti	65
239	Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd	65
240	114. Mindreårige som vert borte frå mottak Forslagsstillar: Stord Arbeiderparti.....	65
241	Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd	66
242	115. Rettferd i asylpolitikken Forslagsstillar: Stord Arbeiderparti	66
243	Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd	66
244	116. Bistand Forslagsstillar AUF i Vestland	66
245	Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd	67
246	117. Bistand Forslagsstillar: Arbeiderpartiet i Bergen.....	67
247	Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd	67
248	118. Asyl- og flyktningsbarn Forslagsstillar AUF i Vestland.....	67
249	Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd	68
250	119. Asylsøkere Forslagsstillar: Arbeiderpartiet i Bergen	68
251	Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd	68
252	120. Helse, skule og butilhøve i flyktningeleirar Forslagsstillar: Voss Arbeiderparti	68
253	Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd	69
254	121. Karbonfangst og lagring (CCS) Forslagsstillar AUF i Vestland.....	69
255	Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd	69
256	122. Staten må finansiere kostnaden ved overgang til nullutslepp i ferje- og hurtigbåttilbodet -	
257	Forslagsstillar: Høyanger Arbeidarparti	69
258	Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd	70
259	123. Kollektiv Forslagsstillar: Kvinnherad Arbeiderparti	70
260	Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd	70
261	124. Miljø- og klimatiltak Forslagsstillar: Kinn Arbeidarparti	70
262	Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd	70
263	125. Marin forsøpling Forslagsstillar: Austevoll Arbeiderparti	70
264	Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd	71
265	126. Skattereform: Utjevning av økonomiske forskjeller under grønn omstilling - Forslagsstillar:	
266	Arbeiderpartiet i Bergen	71
267	Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd	71
268	127. Vindturbiner Forslagsstillar: Kvinnherad Arbeiderparti	71
269	Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd	72

270	128.	Is-grensen Forslagsstillar: Arbeiderpartiet i Bergen.....	72
271		Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd.....	72
272	129.	Is-kanten Forslagsstillar AUF i Vestland.....	72
273		Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd.....	73
274	130.	Miljø Forslagsstillar: Kvinnherad Arbeiderparti.....	73
275		Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd.....	73
276	131.	Klimafordrevne Forslagsstillar AUF i Vestland	73
277		Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd.....	73
278	132.	Klimakrisen Forslagsstillar AUF i Vestland.....	73
279		Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd.....	74
280	133.	Skatt og avgift Forslagsstillar: Kvinnherad Arbeiderparti.....	74
281		Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd.....	74
282	134.	Innretning på inntektsskatten Forslagsstillar: Eidfjord Arbeiderparti.....	74
283		Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd.....	74
284	135.	Skattelegging av havbruksvirksomheten Forslagsstillar AUF i Vestland	74
285		Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd.....	75
286	136.	Skattelegging av vasskraftverk Forslagsstillar: Høyanger Arbeidarparti	75
287		Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd.....	75
288	137.	Rødgrønn skattepolitikk Forslagsstillar AUF i Vestland.....	75
289		Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd.....	75
290	138.	Forslagsstillar Fedje Arbeiderparti	75
291		Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd.....	76
292	139.	Utstyrslager Forslagsstillar AUF i Vestland.....	76
293		Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd.....	76
294	140.	Skattelegging av multinasjonale selskaper Forslagsstillar AUF i Vestland	76
295		Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd.....	77
296	141.	Kraft Forslagsstillar AUF i Vestland.....	77
297		Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd.....	77
298	142.	Vannkraft Forslagsstillar AUF i Vestland	77
299		Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd.....	78
300	143.	Vasskraft Forslagsstillar: Kvinnherad Arbeiderparti.....	78
301		Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd.....	78
302	144.	Opprusting av kraftverk Forslagsstillar: Voss Arbeiderparti.....	78
303		Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd.....	78
304	145.	Grunnrenteskatt i havbruksnæringen Forslagsstillar: Arbeiderpartiet i Bergen.....	78
305		Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd.....	79
306	146.	Havbruksfondet Forslagsstillar: Bremanger Arbeidarparti	79
307		Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd	79

308	147. Energi Forslagsstillar: Arbeiderpartiet i Bergen	79
309	Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd	80
310	148. Omfordeling av kraftskatteinntekt frå kommune til stat Forslagsstillar: Masfjorden	
311	Arbeiderparti	80
312	Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd	81
313	149. Forslag til uttale: Kraftskatteutvalgets innstilling må makuleres Forslagsstillar: Ullensvang	
314	Arbeidarparti	81
315	Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd	82
316	150. Skattereform: Utjevning av økonomiske forskjeller under grønn omstilling - Forslagsstillar:	
317	Arbeiderpartiet i Bergen	82
318	Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd	82
319	151. Industriuttale til årsmøtet i Vestland Arbeidarparti Forslagsstillar: Bjørnafjorden Arbeidarparti	
320	83	
321	Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd	83
322	152. Trepartsamarbeid og auka organisasjonsgrad (forslag er også sendt programarbeidet sentralt)	
323	- Forslagsstillar: Årdal Arbeidarparti	83
324	Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd	84
325	153. Offentlege arbeidsplassar Forslagsstillar: Kvinnherad Arbeiderparti	84
326	Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd	84
327	154. Lønnsutjamning Forslagsstillar: Kvinnherad Arbeiderparti	84
328	Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd	84
329	155. Vestland Arbeidarparti vil jobba målretta for å få på plass ein heiltidskultur - Forslagsstillar:	
330	Kvinnherad Arbeiderparti	84
331	Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd	84
332	156. Jobbgaranti Forslagsstillar: Årdal Arbeidarparti	85
333	Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd	85
334	157. Statlege arbeidsplassar Forslagsstillar: Kinn Arbeidarparti	85
335	Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd	85
336	158. Digitalisering skal leggja til rette for statlege arbeidsplassar i distrikta Forslagsstillar: Voss	
337	Arbeiderparti	85
338	Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd	85
339	159. Finansiering av Frivilligsentralane Forslagsstillar: Ullensvang Arbeidarparti	86
340	Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd	86
341	160. En ny nærpolitireform Forslagsstillar: Arbeiderpartiet i Bergen	86
342	Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd	86
343	161. Stopp ranet av distriktet vårt Forslagsstillar: Ullensvang Arbeidarparti	86
344	Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd	87
345	162. La Y-blokken stå! Forslagsstillar: Arbeiderpartiet i Bergen	87
346	Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd	88
347	163. Sonesystem for kollektivreiser i Vestland Forslagsstillar: Austevoll Arbeiderparti	88

348	Partistyreets innstilling: Oversendes fylkestingsgruppa	88
349	164. Forsvarleg vegstandard på FV55 langs Lustrafjorden Forslagsstillar: Luster Arbeidarparti.....	88
350	Partistyreets innstilling: Oversendes fylkestingsgruppa	89
351	165. Rassikringsmidlar Forslagsstillar: Vik Arbeidarparti	89
352	Partistyreets innstilling: Oversendes fylkestingsgruppa	89
353	166. FV609 Hundsåna Forslagsstillar: Sunnfjord Arbeidarparti	89
354	Partistyreets innstilling: Oversendes fylkestingsgruppa	89
355	167. Utbetring av fylkesvegar Forslagsstillar Askvoll Arbeidarparti, Fjaler Arbeidarparti, Hyllestad	
356	Arbeidarparti, Gulen Arbeidarparti, Solund Arbeidarparti, Høyanger Arbeidarparti	89
357	Partistyreets innstilling: Oversendes fylkestingsgruppa	90
358	168. Fritt skuleval for elevar på vidaregåande skule Forslagsstillar: Sveio Arbeiderparti	90
359	Partistyreets innstilling: Oversendes fylkestingsgruppa	90
360	169. Leve heile livet – for eldre i alle kommunar! Forslagsstillar: Sunnfjord Arbeidarparti	90
361	Partistyreets innstilling: Oversendes stortingsgruppa	90
362	170. Varig tilrettelagte arbeidsplasser Forslagsstillar: Bjørnafjorden Arbeidarparti	90
363	Partistyreets innstilling: Oversendes stortingsgruppa	91
364	171. Panteordning for batterier Forslagsstillar: Arbeiderpartiet i Bergen.....	91
365	Partistyreets innstilling: Oversendes stortingsgruppa	91
366	172. Arbeiderpartiet ønsker å utrede ordning om gratis fysioterapi til kronisk syke - Forslagsstillar:	
367	Øygarden Arbeidarparti	91
368	Partistyreets innstilling: Oversendes stortingsgruppa	92
369	173. Krafttak for fastlegeordningen Forslagsstillar: Arbeiderpartiet i Bergen.....	92
370	Partistyreets innstilling: Oversendes stortingsgruppa	92
371	174. Differensiert arbeidsgiveravgift Forslagsstillar: Arbeiderpartiet i Bergen	92
372	Partistyreets innstilling: Oversendes stortingsgruppa	92
373	175. Oppfølging av loven om Petroleumsnæringen Forslagsstillar: Arbeiderpartiet i Bergen	92
374	Partistyreets innstilling: Støttes oversendes stortingsgruppa	93
375	176. R23 - Spinraza Forslagsstillar: Arbeiderpartiet i Bergen.....	93
376	Partistyreets innstilling: Oversendes stortingsgruppa	93
377	177. Kom i gang med planlegginga av Stanghelle-Voss, veg og bane etter K5 Forslagsstillar: Voss	
378	Arbeiderparti	93
379	Partistyreets innstilling: Støttes oversendes stortingsgruppa	94
380	178. Oppstart Arna-Stanghelle, veg og bane etter K5 i 2022 Forslagsstillar: Voss Arbeiderparti.....	94
381	Partistyreets innstilling: Støttes oversendes stortingsgruppa	94
382	179. Kom i gang med planlegginga av Stanghelle-Voss, veg og bane etter K5! Forslagsstillar:	
383	Vaksdal Arbeiderparti.....	94
384	Partistyreets innstilling: Støttes oversendes stortingsgruppa	94
385	180. Oppstart av Arna-Stanghelle, veg og bane etter K5 i 2022! Forslagsstillar: Vaksdal	
386	Arbeiderparti	94

387	Partistyreets innstilling: Støttes oversendes stortingsgruppa	95
388	181. Brukerstyrt personlig assistanse Forslagsstillar: Arbeiderpartiet i Bergen	95
389	Partistyreets innstilling: Støttes oversendes stortingsgruppa	95
390	182. Museumsbevilgninger for Vestlandet Forslagsstillar: Arbeiderpartiet i Bergen	95
391	Partistyreets innstilling: Støttes oversendes stortingsgruppa	95
392	183. Nei til konverteringsterapi Forslagsstillar: Arbeiderpartiet i Bergen og AUF	95
393	Partistyreets innstilling: Støttes sendes stortingsgruppa	96
394	184. Høgare utdanning for framtida Forslagsstillar: Arbeiderpartiet i Bergen	96
395	Partistyreets innstilling: Støttes oversendes stortingsgruppa	96
396	185. Universitetsdemokrati Forslagsstillar: Arbeiderpartiet i Bergen	96
397	Partistyreets innstilling: Støttes oversendes stortingsgruppa	97
398	186. Flaumsikring Forslagsstillar: Ullensvang Arbeidarparti	97
399	Partistyreets innstilling: Støttes oversendes stortingsgruppa og landsmøte	97
400	187. Start bygginga av Ringeriksbanen! Forslagsstillar: Voss Arbeiderparti	97
401	Partistyreets innstilling: Støttes oversendes stortingsgruppa og landsmøte	97
402	188. God infrastruktur – Liv og helse fyrst – Rassikring er prioritet nummer ein Forslagsstillar:	
403	Ullensvang Arbeidarparti	98
404	Partistyreets innstilling: Støttes oversendes stortingsgruppa og landsmøte	98
405	189. Kommunane må sjølve få bestemme om dei vil ha privatskular Forslagsstillar: Voss	
406	Arbeiderparti	98
407	Partistyreets innstilling: Støttes oversendes stortingsgruppa og landsmøte	98
408	190. Klima i endring krev auka innsats for rassikring Forslagsstillar: Sunnfjord Arbeidarparti	98
409	Partistyreets innstilling: Støttes jmf Ullensvang Ap sak om rassikring, oversendes stortingsgruppa og	
410	landsmøte	99
411	191. EØS-register for overgrepdommar i EØS land Forslagsstillar: Austevoll Arbeiderparti	99
412	Partistyreets innstilling: Støttes oversendes stortingsgruppa og landsmøte	99
413	192. Kommunal turistskatt Forslagsstillar: Luster Arbeidarparti	99
414	Partistyreets innstilling: Støttes og oversendes stortingsgruppa og landsmøte	100
415	193. Rassikringsmidlar Forslagsstillar: Kvam Arbeiderparti	100
416	Partistyreets innstilling: Støttes jmf Ullensvang sak om rassikring, oversendes stortingsgruppa og	
417	landsmøte	100
418	194. Den statlege tilskotsordninga for ressurskrevjande brukarar (BPA o.a.) Forslagsstillar: Kvam	
419	Arbeiderparti	100
420	Partistyreets innstilling: Støttes oversendes stortingsgruppa og landsmøte	100
421	195. Berekraftig reiseliv Forslagsstillar: Voss Arbeiderparti	100
422	Partistyreets innstilling: Støttes oversendes stortingsgruppa og landsmøte	101
423	196. Betre førebygging og oppfølging av svangerskapsrelaterte plagar Forslagsstillar: Bømlo	
424	Arbeiderparti	101
425	Partistyreets innstilling: Støttes oversendes stortingsgruppa og landsmøte	101

426	197. La far få selvstendig opptjeningsrett til foreldrepenger/ foreldrepermisjon når mor skal tilbake	
427	til studiene etter endt foreldrepermisjon - Forslagsstillar: Øygarden Arbeiderparti.....	101
428	Partistyreets innstilling: Støttes oversendes stortingsgruppa og landsmøte	102
429	198. Den statlege tilskotsordninga for ressurskrevjande brukarar (BPA) må endrast - Forslagsstillar:	
430	Voss Arbeiderparti.....	102
431	Partistyreets innstilling: Støttes oversendes stortingsgruppa og landsmøte	102
432	199. Start bygginga av Ringeriksbanen! Forslagsstillar: Vaksdal Arbeiderparti	102
433	Partistyreets innstilling: Støttes oversendes stortingsgruppa og landsmøte	102
434	200. Bergensbanen Forslagsstillar: Arbeiderpartiet i Bergen	102
435	Partistyreets innstilling: Støttes oversendes stortingsgruppa og landsmøte	103
436	201. Sats på Bergensbanen! Forslagsstillar: Vaksdal Arbeiderparti	103
437	Partistyreets innstilling: Støttes oversendes stortingsgruppa og landsmøte	103
438	202. Restaurerer vassdrag Forslagsstillar: Arbeiderpartiet i Bergen	103
439	Partistyreets innstilling: Støttes oversendes stortingsgruppa og landsmøte	103
440	203. Økt satsing på biogass i Vestland fylke Forslagsstillar: Arbeiderpartiet i Bergen	103
441	Partistyreets innstilling: Støttes oversendes stortingsgruppa og landsmøte	104
442	204. Forskningspolitisk uttalelse Forslagsstillar: Arbeiderpartiet i Bergen.....	104
443	Partistyreets innstilling: Støttes oversendes stortingsgruppa og landsmøte	104
444	205. Bemanningsbransjen Forslagsstillar: Arbeiderpartiet i Bergen.....	104
445	Partistyreets innstilling: Støttes oversendes stortingsgruppa og landsmøte	104
446	206. Rett til oppfølging ved spontanabort Forslagsstillar: Arbeiderpartiet i Bergen.....	104
447	Partistyreets innstilling: Støttes oversendes stortingsgruppa og landsmøte	105
448	207. Forsvarspolitikken Forslagsstillar: Arbeiderpartiet i Bergen	105
449	Partistyreets innstilling: Støttes oversendes stortingsgruppa og landsmøte	105
450	208. Forsvar kysten vår! Forslagsstillar: Arbeiderpartiet i Bergen.....	105
451	Partistyreets innstilling: Støttes sendes stortingsgruppa og landsmøte.....	106
452	209. Privatskoler og ansattes samlivsform Forslagsstillar: Arbeiderpartiet i Bergen	106
453	Partistyreets innstilling: Støttes oversendes stortingsgruppa og landsmøte	106
454	210. Ekstremisme og radikaliserings Forslagsstillar: Arbeiderpartiet i Bergen og AUF.....	106
455	Partistyreets innstilling: Støttes oversendes stortingsgruppa og landsmøte	107
456	211. Utvid Husbankens mandat og virkemidler Forslagsstillar: Arbeiderpartiet i Bergen.....	107
457	Partistyreets innstilling: Støttes oversendes stortingsgruppa og landsmøte	107
458	212. Boliger for alle Forslagsstillar: Arbeiderpartiet i Bergen	108
459	Partistyreets innstilling: Støttes oversendes stortingsgruppa og landsmøte	108
460	213. Et trygt arbeidsliv Forslagsstillar: Arbeiderpartiet i Bergen	108
461	Partistyreets innstilling: Støttes oversendes stortingsgruppa og landsmøte	109
462	214. Arbeidsavklaringspenger Forslagsstillar: Arbeiderpartiet i Bergen.....	109
463	Partistyreets innstilling: Støttes oversendes stortingsgruppa og landsmøte	109

464	215. Styrke Arbeidsmiljølova Forslagsstillar: Stryn Arbeidarparti.....	109
465	Partistyreets innstilling: Ivaretatt landsmøtevedtak.....	109
466	216. Det må no sikrast ei nasjonal utjamning av nettleiga i heile landet Forslagsstillar: Stryn	
467	Arbeidarparti	109
468	Partistyreets innstilling: Ivaretatt landsmøtevedtak.....	110
469	217. Det må no sikrast ei nasjonal utjamning av nettleiga i heile landet Forslagsstillar: Bremanger	
470	Arbeidarparti	110
471	Partistyreets innstilling: Ivaretatt landsmøtevedtak.....	111
472	218. Rett til læreplass Forslagsstillar: Stryn Arbeidarparti.....	111
473	Partistyreets innstilling: Ivaretatt landsmøtevedtak.....	111
474	219. Kommunereforma - kommuneøkonomi Forslagsstillar: Stryn Arbeidarparti	111
475	Partistyreets innstilling: Ivaretatt i Arbeidarpartiet sitt forslag til statsbudsjett	111
476	220. Pendlarfrådrag Forslagsstillar: Fedje Arbeiderparti	112
477	Partistyreets innstilling: Ivaretatt.....	112
478	221. NOU om berekraftig distriktspolitikk Forslagsstillar: Arbeiderpartiet i Bergen	112
479	Partistyreets innstilling: Ivaretatt distriktsuttale frå landsmøte	112
480	222. Energi Forslagsstillar Stryn Arbeidarparti, Kinn Arbeidarparti	112
481	Partistyreets innstilling: Ivaretatt landsmøtevedtak.....	113
482	223. Dagaktivitetstilbod for mennesker med demens Forslagsstillar: Stad Arbeidarparti	113
483	Partistyreets innstilling: Ivaretatt.....	114
484	224. Handlingsplan for LHBT+menneske Forslagsstillar: Gloppen Arbeidarparti og AUF.....	114
485	Partistyreets innstilling: Ivaretatt.....	114
486	225. Det må no sikrast ei nasjonal utjamning av nettleiga i heile landet Forslagsstillar: Stad	
487	Arbeidarparti	114
488	Partistyreets innstilling: Ivaretatt landsmøtevedtak.....	115
489	226. Kompetansereform nå – Et partssammensatt kompetanseløft! Forslagsstillar: Arbeiderpartiet	
490	i Bergen.....	115
491	Partistyreets innstilling: Ivaretatt landsmøtevedtak.....	115
492	227. Unge ut i arbeid gjennom tilrettelagd og tilpassa utdanning/læring Forslagsstillar:	
493	Bjørnafjorden Arbeidarparti	115
494	Partistyreets innstilling: Ivaretatt landsmøtevedtak.....	115
495	228. Saman for ei meir rettferdig nettleige Forslagsstillar: Arbeiderpartiet i Bergen	115
496	Partistyreets innstilling: Ivaretatt landsmøtevedtak.....	116
497	229. Arbeidstidsreform Forslagsstillar: Arbeiderpartiet i Bergen	116
498	Partistyreets innstilling: Ivaretatt landsmøtevedtak.....	116
499	230. Industriuttale til årsmøtet i Vestland Arbeidarparti Forslagsstillar: Årdal Arbeidarparti,	
500	Høyanger Arbeidarparti, Bremanger Arbeidarparti, Odda Arbeidarparti, Kvam Arbeidarparti,	
501	Kvinnherad Arbeidarparti, Bjørnafjorden Arbeidarparti, Stord Arbeiderparti, Kinn Arbeidarparti....	116
502	Partistyreets innstilling: Viser til Industriutvalet sin uttale	117
503	231. Forhandlingsrett for pensjonistar Forslagsstillar: Bømlo Arbeiderparti	117

504	Partistyrets innstilling: Støttes ikkje, viser til Arbeidarpartiet sin politikk om at pensjonistar ikkje	
505	skal ha redusert kjøpekraft	118
506	232. Gjennomføring av møter i Vestland Arbeidarparti Forslagsstillar: Voss Arbeiderparti	118
507	Partistyrets innstilling: Viser til arbeidsordning for møte. Oversendes det nye styret.....	118
508	233. Gjennomføring av møter i Arbeiderpartiet Forslagsstillar: Voss Arbeiderparti	118
509	Partistyrets innstilling: Viser til arbeidsordning for møte	118
510		
511		

1. Florø lufthavn

Forslagsstillar: Kinn Arbeidarparti

Fråsegn:

Vestland Arbeidarparti vil aktivt støtte ein vidare utvikling, herunder;

- Utviding av terminalområdet ved Florø lufthamn iht NTP 2018 – 2029.
- Etablering av infrastruktur for å tilrettelegge for nullutsleppsløysingar.

Grunngjeving:

Florø lufthavn har vore, og er, ein viktig byggestein for samfunnsutviklinga i regionen

Vestland Arbeidarparti vil understreke behovet for å bygge ny terminal ved Florø lufthamn jamfør føringar i Nasjonal transportplan. Terminalen er ikkje dimensjonert for dagens sterkt veksande trafikk og representerer eit særskilt viktig lim for flyreisande på Vestlandet, særleg no som det ikkje lenger er flygingar mellom Bringeland og Flesland.

Vestland Arbeidarparti ser det som viktig å vidareutvikle Florø lufthavn, med tanke på den sentrale plasseringa den har i Vestland fylke. Florø lufthavn har korresponderande kollektive ruteforbindelsar til og frå Selje (Stad), Måløy (Kinn), Bremanger, Førde (Sunnfjord), Askvoll og Solund, som gir regionen tilgang til flyruter til og frå Bergen og Oslo.

I 2020 legg Widerøe opp til å operere heile seks daglege tur/retur flygingar med 50-seters fly mellom Florø Lufthavn og Bergen Lufthavn Flesland. Dette gjer Florø Lufthavn til ein viktig bidragsyter til Flesland som «hub» på Vestlandet, samtidig som det gir næringslivet i regionen gode forbindelsar til Bergen, Stavanger og vidare til andre inn og utlandsdestinasjonar. Etter at det frå 1.4. ikkje lenger vil vere flyruter mellom Bringeland og Flesland, vil det ytterlegare vere behov for å ruste opp terminalen i Florø.

Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd

2. Kortbanenettet i Vestland

Forslagsstillar: Sunnfjord Arbeidarparti

Forslag:

Vestland AP må arbeide for å oppretthalde dagens tilbod og struktur på kortbanenettet i Vestland.

Grunngjeving:

Ein av grunnpilarane for samferdsel i den nye regionen er kortbanenettet. Småflyplassane er avgjerande viktig for befolkning og næringslivet i regionen. Næringslivet er i utstrakt grad avhengig av eit funksjonelt rute tilbod for å kunne oppretthalde sitt aktivitetsnivå. For ein stor del av innbyggjarane i Vestland er det lang reiseavstand til regionssenter og hovudstad. Kortbanenettet er dermed eit viktig transportalternativ og kollektivtilbod mellom lokalsamfunn og resten av landet. Særleg i denne delen av landet der tog ikkje er eit alternativ.

Vestland AP må arbeide for at dagens struktur oppretthalden og at det blir tilbydd eit formålstenleg rutetilbod.

Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd

3. Omkøyringsvegmidlar inn på NTP

Forslagsstillar: Kvam Arbeiderparti

Framlegg:

Vegprosjekt på fylkesvegar som er naudsynte heilt eller delvis av di vegen tener som omkøyringsveg for hovudfartsårer på riksvegar og europavegar må heilt eller delvis finansierast over statsbudsjettet.

Grunngjeving:

Når «statlege» vegar (Europavegar, riksvegar) stengjer ofte, må trafikken ta ein annan veg. Det vert ofte ein fylkesveg. Dersom slike vegar må utbetrast/rassikrast og omkøyring er ein viktig grunn til at det er behov for det, bør staten ta sin del av kostnadane.

Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd

4. Samferdsel

Forslagsstillar: Arbeiderpartiet i Bergen

Forslag:

- prioritere trygg vei til Nordhordlandsbroen, og mener det er en forutsetning for bygging av Ringveg Øst, inkludert trase i nord, at to felt reguleres til bil og to til kollektiv, slik at trafikkpresset mot sentrum ikke øker.
- prioritere K5 vei og bane til Voss
- arbeide for raskest mulig ferdigstilling av bybanen til Åsane.
- sette liv og helse først og prioritere mer midler til rassikring og andre trafikktrygghetstiltak.

Begrunnelse:

Arbeiderpartiet sin samferdselspolitikk må ta klima- og miljøhensyn, og samtidig gjøre det mulig å bo og drive næring i hele vår landsdel. Dagens veinett og jernbane har behov for betydelige oppgraderinger, samtidig som det er helt nødvendig å sikre mer midler til rassikring og andre trafikktrygghetstiltak.

Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd

5. Infrastruktur Kinn kommune

Forslagsstillar: Kinn Arbeidarparti

Fråsegn:

Vestland Arbeidarparti vil støtte arbeidet for en god infrastruktur (båt) i Kinn kommune.

Grunngjeving:

Kinn kommune er avhengig av eit godt og forutsigbart båttilbod internt i kommunen. Det gjelder frå sentra Florø og Måløy til øyane, men ikkje minst mellom sentra. Ein god båtsamband mellom Florø og Måløy vil vere avgjerande for at den nye kommunen skal fungere.

Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd

6. Strekninga Hella-Leikanger

Forslagsstillar: Sogndal Arbeidarparti

Sogndal Arbeidarparti vil setje fram krav om at utbedring av vegstrekningen Hella - Leikanger vert prioritert. Vegen var ferdigbygd og opna i 1956 og med det dimensjonert for ei tid då trafikkmengd og framkommelegheit var langt mindre enn i dag. Vegstrekninga er trafikkfarleg og oppfyller ikkje dei krava som vegnormalen stiller til vegbreidde, kurvatur eller siktliner.

Tungtrafikken har auka og det er lange strekningar der det ikkje er passeringmulegheiter. Dette fører til farlege situasjonar kvar einaste dag. Miljømessig er det heller ikkje heldig med saktegåande tungtrafikk på strekninga.

Det er stor pendlartrafikk mellom Balestrand, Leikanger og Sogndal, og som no er ein kommune, Det er avgjerande at pendlarane har sikker veg til og frå jobb, og at all anna ferdsel på strekninga opplevast som trygg. Strekninga er ein viktig del av sambandet aust – vest, og har stor trafikk heile året både frå ferjesambandet Hella- Dragsvik og Hella- Vangsnes.

Denne strekninga er og avlastningsveg for E16. Vidare er det viktig at opprusting av denne strekninga også vert sett i samband med Vikafjellstunnelen, som er viktig for vår region og nord-sør sambandet i Vestland.

Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd

7. Masfjordsambandet

Forslagsstillar: Masfjorden Arbeiderparti

I desember 2017 vedtok Hordaland Fylkesting å sende søknad om ferjeavløysingsmidler for bygging av bru over Masfjorden, samt tilhøyrande bompengesøknad. Søknad om ferjeavløysingsmidlar skulle gjevast etter gammal ordning, og prosjektet var kostnadsrekna til 1028 millioner, med søknad på inntil 1200 million i 2017-kroner.

Søknaden vart oversendt regjering og Storting for behandling. Sidan då, har både ordning og retningslinjer endra seg. Det har vore svært uklart om korleis ordninga fungerer, ma. det at bompengene skal trekkast ifrå ferjeavløysingsmidlane og ikkje kunne nyttast til finansiering (då det vart definert som dobbelt tilskot til fylket). Etterpå har det vore forsøk på å rette opp i dette, med at inntil 50% av rentene kan dekkast av ferjeavløysingsordninga.

I andre, særskilt statlege prosjekt, men òg t.d. i bybaneprosjektet er bompengordning blitt brukt som toppfinansiering. Det har aldri då vore snakk om at bompengene er dobbel finansiering/ støtteordning til fylket. Bompenger må kunne oppfattast som eit privat bidrag i frå privatpersonar, næringsliv, og dei bilistane som ferdast på strekninga. Masfjorden Arbeiderparti ber derfor om at dette òg skal kunne gjelde for ferjeavløysingsprosjekt, og oppmodar Vestland Arbeidarparti om å fremme dette synspunktet.

Framlegg:

Masfjorden Arbeidarparti går inn for at bompenger kan nyttast som toppfinansiering òg i fergeavløysingsprosjekt, då for å kunne dekke finanskostnader utover dei prosjektkostnadene som ferjeavløysingsmidlane dekker.

Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd

8. Bømlo fiskerihamn

Forslagsstillar: Bømlo Arbeiderparti

Vestland Arbeiderparti skal arbeida for raskast mogleg realisering av Bømlo fiskerihamn slik at me også i framtida kan behalda eit levande og framtidssretta fiskeri der verdiskaping og rekruttering står i fokus.

Grunngjeving:

Bømlo er leiande i landet innan havbruk og fiskeri. Det har i lang tid vore jobba med etablering av ei nasjonal fiskerihamn på Bømlo. Den lokale fiskeflåten tilhøyrande i Bømlo genererer store verdier for regionen vår. Den planlagde fiskerihamna vil liggja strategisk til for fiskeflåten og med kort avstand til E39 og E134. Satsing på fiskerihamna vil skapa fleire arbeidsplassar i regionen og skapa gode synergier for framtidig rekruttering innan fiskeri og havbruk. Nasjonal fiskerihamn er lagd inn i NTP for andre periode, men har ikkje blitt prioritert av sitjande regjering. Det er laga ein forskoteringsordning for fiskerihamner, men den sitjande regjering har ikkje prioritert forskotering for Bømlo fiskerihamn. Frå 2020 vil ansvar for nasjonale fiskerihamner bli flytta til fylkeskommunalt ansvar. Bekymringa vår er då at dei økonomiske rammene for å realisere fiskerihamn blir alvorleg svekka og skal setjast opp mot lovpålagde oppgåver fylkeskommunen har ansvar for.

Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd

9. Forlenging av Finnsåstunnelen på FV53

Forslagsstillar: Årdal Arbeidarparti

Årdal Arbeidarparti krev ei forlenging av Finnsåstunnelen, forbi Kolnostunnelen, som eit høgt prioritert ras prosjekt i RTP Vestland

Grunngjeving:

Vegvesenet har gjort ein del sikringsarbeid i området, men rasfaren er framleis svært stor. Ved fleire høve har vegen vore stengt grunna store ras. Dette har ført til at bygda har vore heilt isolert. Årdal er avhengig av at vegen til Fodnes/Lærdal er open, både for pendlarane og for tilkomst til sjukehus. Om vinteren kan Årdal-Tyin bli stengt på kort varsel, og Årdal kan bli heilt isolert.

Tunnelmassar frå prosjektet bør brukast for å betre standarden på Fv53 Årdalstangen-Naddvik. Ei generell standardheving av heile Fv53 er påkravd og ynskjeleg. Fleire stadar er ikkje vegen brei nok til gul midtstripe, og ein kurvatur som ikkje er etter dagens standard.

Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd

10.Uttale og forslag til vedtak om ferjeprisar

Forslagsstillar: Tysnes Arbeiderparti

Ferjene er ei av livlinene for svært mange lokalsamfunn langs kysten av Norge. Arbeidarpartiet har vore ein av pådrivarane for å skaffe ferjefrie samband for mange av våre lokalsamfunn. Det er likevel ikkje mogeleg å sjå for seg at kysten skal verta ferjefri i overskødeleg framtid. Det betyr at Arbeidarpartiet må gå i front for å sørgje for miljøvennlege løysingar, ferjer som går når det bruk for dei og ein pris for brukarane som vert opplevd som rettviss. Slik ferjene er innretta i dag så tek staten ein alt for liten del av kostnadane med drifta. Dette gjer at næringsliv og private opplever tilbodet som alt for dårleg og ikkje minst dyrt.

Forslag til vedtak:

Arbeidarpartiet skal arbeide for at staten skal finansiere ein større del av ferjedrifta. Pengane må gå til å auke talet på avgangar i trafikksvake område og i tillegg redusere prisen for brukarane ned på 2013-nivå.

Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd

11.Forslagsstillar: Tysnes Arbeiderparti

Mange unge jenter og kvinner av utanlandsk opphav, lever i dag under eit formyndarskap som er i strid med norsk lovgjeving. Det kan vera far, brør, onklar, ektefelle eller nær familie i heimlandet som drastisk avgrensar deira livsutfalding og deira moglegheiter til å ha eit sosialt liv utanfor næraste familierelasjonar. Religiøse tvangstrøyer vert ofte nytta for å oppnå sosial kontroll, og ikkje sjeldan vert unge kvinner sende på kortare eller lengre opphald i landet deira foreldre har flykta frå, for å få prenta den religiøse identiteten inn i hjernebarken.

Forslag til vedtak:

Samfunnet må i større grad stilla opp for desse jentene/ kvinnene gjennom å synleggjera rettane dei har i det norske samfunnet – for dei sjølve – og deira familie. Her må mellom anna skulen vera ein årvaken og aktivert ressurs. Ein må vurdere behovet for å oppretta spesielle krisesenter som varetek desse jentene\kvinnene sine spesielle behov.

Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd

12.Stabilt ferjesamband

Forslagsstillar: Fedje Arbeiderparti

Forslag:

I øykommunane skal me ha eit trygt og stabilt ferjesamband. Det skal vere sikre og permanente reserveløysingar som er like gode alternativ når hovudferja er innstilt av tekniske årsakar. Beredskapen i øykommunane skal vere oppretthalden.

Grunngjeving:

Å bu på ei øy utan fastlandssamband har mange positive sider, men me er òg avhengig av å vere ein del av storsamfunnet. Dei siste åra har me opplevd ei stor endring i stabiliteten av ferjetilbodet når den ordinære ferja av ein eller anna grunn har vore ute av drift. Me kan ikkje akseptera at næringslivet i øykommunane skal ha heilt andre rammevilkår enn alt anna næringsliv.

757
758 Fedje kommune har delvis vore isolert frå omverda og beredskapen for innbyggjarane har vore
759 svekka. Som erstatningsferje har me fått ferjer som ikkje går om det bles lita kuling, eller hurtigbåtar
760 som tek opp til 12 passasjerar og ingen bilar. Pendlarane våre kjem seg ikkje på jobb utan bil,
761 pasientar rekk ikkje avtalte timar på sjukehus utan at drosjen kan frakte dei til fastlandet, sjukebilane
762 kjem seg ikkje over fjorden, posten kjem ikkje fram, butikken får ikkje matvarar og næringslivet får
763 ikkje råvarene dei treng.

764
765 Det er fint med nullutslippfartøy og anna, men primæroppgåva til ferja må vera at den går.
766

767 [Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd](#)
768
769

770 13. Uttale om ferjeprisar

771 Forslagsstillar: Stord Arbeiderparti

772
773 Ferjene er ei av livlinene for svært mange lokalsamfunn langs kysten av Norge. Arbeidarpartiet har
774 vore ein av pådrivarane for å skaffe ferjefrie samband for mange av våre lokalsamfunn. Det er likevel
775 ikkje mogeleg å sjå for seg at kysten skal verta ferjefri i overskodeleg framtid. Det betyr at
776 Arbeidarpartiet må gå i front for å sørge for miljøvennlege løysingar, ferjer som går når det bruk for
777 dei og ein pris for brukarane som vert opplevd som rettvis. Slik ferjene er innretta i dag så tek staten
778 ein alt for liten del av kostnadane med drifta. Dette gjer at næringsliv og private opplever tilbodet
779 som alt for dårleg og ikkje minst dyrt.

780
781 Forslag til vedtak:
782 Arbeidarpartiet skal arbeide for at staten skal finansiere ein større del av ferjedrifta. Pengane må gå
783 til å auke talet på avgangar i trafikksvake område og i tillegg redusere prisen for brukarane ned på
784 2013-nivå.

785
786 [Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd](#)
787
788

789 14. Heilskapleg satsing aust/vest

790 Forslagsstillar: Ullensvang Arbeiderparti

791
792 Med bakgrunn i aust/vest-utgreiinga, må det satsast på utvikling av hovudvegane aust/vest.
793 Det må difor satsast på E- 134 i komande NTP. Samt E-16/Rv52. Det må sikrast regularitet og
794 vintersikker veg i tråd med konklusjonane. Det må utgreiast KVV for arm til Bergen. Ein rett utbygd
795 E134 Karmøy-Drammen gir stor samfunnsøkonomisk nettonytte (12mrd). Dersom E134 i tillegg får
796 ein arm til Bergen, aukar denne nettonytta til 26 mrd. Kombinasjonen E-16/Rv 52 med arm til
797 Ålesund og E-134 med arm til Bergen gjer ei heilskapleg samfunnsøkonomisk positiv løysing.
798 Arbeiderpartiet forutset at Haukelifjell vert gjort vintersikker gjennom tunnel frå Seljestad-Røldal
799 med oppstart i 2023 og Røldal Vågslid med oppstart i 2026 som ligg i dagens NTP.

800
801 Forslag: Vestland Arbeiderparti støttar dei faglege konklusjonane i aust/vest-utgreiinga. Som inneber
802 at E-16/Rv 52 vert gjort vintersikker i nord. Samstundes at E-134 med arm til Bergen vert gjort
803 vintersikker i sør med oppstart av prosjektet Seljestad-Røldal i 2022/23 og realisering av Røldal-
804 Vågslid med oppstart i 2026.
805

806 Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd

807

808

809 15. Lovfeste retten til sikre og trygge veier

810 Forslagsstillar: Arbeiderpartiet i Bergen

811

812 Forslag:

813 Retten til sikre og trygge veier må lovfestes og nasjonale føringene for utbygging, forvaltning,
814 vedlikehold og drift av riks- og fylkesveier må forskriftsfestes.

815

816 Begrunnelse:

817 Det er gode og gjennomarbeidete krav til nye prosjekter/investeringer i veinettet. Dette er regulert
818 både gjennom lovverk, forskrifter og regelverk. Det er utarbeidet beskrivelser i veinormaler,
819 håndbøker og veiledere. Utarbeidelsen av disse er hjemlet i veglovens § 13 hvor det står at:
820 «*Departementet gir føresegner om anlegg av offentlig veg*». Utfordringen er at regelverket gjelder
821 ikke for hoveddelen av veinettet, nemlig de veiene som allerede er bygget. Det overordnede
822 langsiktige målet er et veinett som er sikkert, effektivt med god fremkommelighet. Et godt veinett
823 sikrer verdiskapning og at mennesker kommer seg trygt og raskt til arbeid, fritidsaktiviteter,
824 nødvendighetsærender og ferie. Alle landet innbyggere skal ha et velfungerende tilbud. Transporten
825 skal skje uten skader på mennesker, klima og miljø. Utfordringen på trafikk sikkerhetsområdet er
826 alvorlige: Risikoen for å bli drept eller hardt skadd på fylkesveinettet er 67,2 prosent større enn på
827 riksveinettet.

828

829 Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd

830

831

832 16. Sunnfast

833 Forslagsstillar: Kvinnherad Arbeiderparti

834

835 Vestland Arbeidarparti vil intensivere arbeidet med SUNNFAST, ein ferjefri region for alltid!

836 Vegsambandet Sunnfast koblar saman Kvinnherad og Stord via Huglo og Tysnes.

837 Det vil vera stor samfunnsgevinst og ei styrking av Sunnhordland som region mellom Bergen og
838 Stavanger.

839

840 Grunngeving:

841 For Kvinnherad si framtid er det heilt avgjerande å få ta del i den vekst og utvikling i
842 Sunnhordlandsregionen ved å bli kobla på nye E 39 med døgnopen veg.

843 Sunnfast er eit vegprosjekt det ser ut til at Sunnhordland kommunane kan bli einige om.

844 Ei bru over Husnesfjorden vil kobla saman dei to største kommunane

845 i regionen utan at me treng ferjer ,ferjestø og snøggbåtar.

846 Tysnes blir eit sentralt knutepunkt i Sunnhordland, Huglo vert landfast og heile

847 Sunnhordlandsregionen kjem i ein god posisjon i høve næring- og folketalsutvikling.

848 Framtida er eit ferjefritt Sunnhordland og styrkjer E39!

849

850 Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd

851

852

17. Uttale vedr KVU arm til Bergen

Forslagsstillar: Kvam Arbeiderparti

Framlegg:

Det må snarast koma ei konseptvalutgreiing av «arm til Bergen» frå E134 Haukelivegen.

Grunngjeving:

Vegen er svært samfunnsøkonomisk lønsam, og vil også avlasta rasfarlege og utsette vegstrekkjer.

Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd

18. Fylkesvegar

Forslagsstillar: Kvinnherad Arbeiderparti

Vestland Arbeidarparti vil jobbe for at Stortinget må løyve pengar til inn henting av etterslepet på fylkesvegane som i dag er på 13 milliardar, slik at ein får ein god plan på dette. Samtidig må ein styrkja vegbygging/opprusting på Vestland sine riksvegar, fylkesvegar og tunellar. Vestland fylke må overta ansvaret for den daglege drifta av veglys langs fylkesvegane.

Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd

19.E-134

Forslagsstillar: Etne Arbeiderparti

E-134 er i Aust-vest utgreiinga valt som hovudtrase mellom aust/vest. Regionane i aust og vest står saman om å prioritere tunellane Seljestad-Vågsliid for å sikre vinterregulariteten på E- 134. Samfunnsnyttan ved dei ulike prosjekta er 26 mrd. Miljø/ klimagevinsten ved ny og flatare trasé for E -134 over Haukelifjell og Bakka-Solheim er store, og fører til monaleg mindre forbruk av drivstoff, samt svært forbetra trafikktryggleik. Realiseringa av desse prosjekta og moderniseringa av denne viktige hovudfartsåra vil vera avgjerande for næringsutviklinga for heile regionen frå Bergen til Stavanger.

Kommunestyra i Etne og Vindafjord kommunar vedtok i 2015 kommunedelplanen for E-134 Bakka-Solheim. Strekninga på 40 km går gjennom to fylke og to kommunar og legg vegen utanom kommunesentra Etne og Ølen. Når Rogfast er ferdig er prognosen 30% trafikkauke. Det er viktig at Bakka- Solheim omsider blir prioritert av omsyn til trafikktryggleik og transportaksen aust-vest. Etne Arbeiderparti støttar Seljestad-Røldal. Men me ber om at den dårlegaste strekninga Bakka-Mo blir prioritert i ny NTP.

Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd

20. E39

Forslagsstillar: Sunnfjord Arbeidarparti

Sunnfjord Arbeidarparti krev fortgang i opprusting av E39 forbi Førde.

Grunngjeving:

Halbrendslia, trafikk gjennom byggefelt i 40-sone, bratt veg og andre flaskehalsar er ikkje verdig standard for ein europaveg. Det hastar å få på plass løyvingar for opprustinga av E39 forbi Førde

Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd

21. Uttale – E39

Forslagsstillar: Stord Arbeiderparti

Ferjefri E39 er eit avgjerande prosjekt for den vidare utviklinga av næringsliv og busetnad i Stord, Sunnhordland og heile Vestlandet. Prosjektet vil knyta saman nye Vestland fylke og er ein føresetnad for at regionen vår skal klara den omstillinga me skal igjennom i åra som kjem.

Stord Ap vil komma med følgjande uttale til det vidare arbeidet med prosjektet:

- Stord Ap meiner at prosjektet E39 Stord-Os (Hordfast) bør realiserast så raskt som råd. Det bør jobbast for byggjeart i første NTP-periode.
- Stord Ap er uroa over at strekninga Heiane-Ådland/Nordre Tveita ikkje ligg inne i NTP. Stord Ap meiner det bør jobbast for å få planmidlar til detaljregulering av strekninga. I detaljreguleringsprosessen bør det leggjast vekt på å finna ei traseløysing som i størst mogleg grad ivaretek Landåsen.
- Stord Ap meiner det bør leggjast til rette for at norsk industri bør stå for bygginga av brua over Langenuen og Bjørnafjorden.

Forslag til vedtak :

Ferjefri E39 er eit avgjerande prosjekt for den vidare utviklinga av næringsliv og busetnad i Stord, Sunnhordland og heile Vestlandet. Prosjektet vil knyta saman nye Vestland fylke og er ein føresetnad for at regionen vår skal klara den omstillinga me skal igjennom i åra som kjem.

Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd

22. Vikafjellsvegen

Forslagsstillar: Vik Arbeidarparti

Norges mest stengde riksveg med 55 dg i snitt i året, må inn att på NTP med lang tunnel. Dette vil sy nye Vestland i hop på ein god måte, samstundes som beredskapsveg for E16 vert ivareteken. Rassikringsmidlar.

Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd

23. RV5 Førde-Naustdal

Forslagsstillar: Sunnfjord Arbeidarparti

Sunnfjord Arbeidarparti krev at det vert fortgang i skredsikring av Rv 5 mellom Naustdal og Førde.

Grunngjeving:

Rv5 er ein av dei mest rasutsatte vegstrekningane på rute 5C. (Oslo Lærdal Florø - Oslo Lærdal Bergen). Skredvika mellom Naustdal og Erdal har skredfaktor 5,3. Dette medfører at vegen forbi Skredvika ligg på sjuandeplass på Vestlandet. Tal viser og at steinnedfall og skredfrekvensen har auka dei seinare åra grunna klimaendring og nedbør. Det hastar med å få rassikra strekninga Naustdal Erdal på Rv5.

Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd

24. RV15 Måløy-Otta – Ny lang tunnel på Strynefjellet må prioriterast i neste NTP - Forslagsstillar: Stryn Arbeidarparti

Forslag:

Midlar avsett til skredsikring i NTP må aukast til minst NOK 52 MRD i neste NTP. Arbeidarpartiet krev at Vegdirektoratet og Samferdsledepartementet sitt valde konsept for RV 15 Strynefjellet, som er lik SVV si tilråding; ein ny tunnel på 16 km mellom Skåre i Oppstryn og Breidalen i Skjåk (B1), vert innarbeid i Nasjonal Transportplan ved komande rullering, som ei framtidsretta løysing med 100 % regularitet, som eliminerer alle 12 skredutsette parti, er miljøvenleg ved å redusere stigninga frå 11 % til under 5 %, og sikrar trekkruta i kalveområde for villrein.

Grunngjeving:

Eit vegnett som gir god regularitet, trygg veg, lågast mogleg transportkostnader og best miljø er svært viktig for det ekspansive og verdiskapande næringslivet på Nordvestlandet. Både for næringsutvikling og innbyggjarar er det avgjerande viktig at vegnettet er å stole på.

Vestland Arbeidarparti viser til den særskilte funksjon som Rv 15 har i dag som aust/vest samband for næringslivet i regionen. Sambandet har spesielt stort innslag av tungtrafikk, som tener næringslivet i regionane på begge sider av fjellet. Opprustinga av E6 gjennom Gudbrandsdalen styrkar RV 15 som trafikkroute både til Austlandet og Trøndelag. Mykje av trafikken på FV 60 føl også RV 15 over Strynefjellet. Rv 15 er det brei semje om lokalt i regionen og ingen debatt om traseval.

Rv 15 er raskaste vegen til Oslo og Trondheim for mange viktige bedrifter på Nordvestlandet. Grunna stigning og smale / låge tunnelar på Rv 15 Strynefjellet, samt stengd veg på grunn av ras og rasfare, må mange velje andre og lengre transportetappar. RV 15 er viktig bindeledd mellom sjø og jernbane for godstransport. Alle tre fylka som soknar til RV 15, Statens Vegvesen, Sjømat Norge, LO Søre Sunnmøre, NHO og Norsk Industri, har alle tilrådd konsept B1 som permanent skredsikringstiltak. Konseptvalet er gjort sommaren 2018. Difor er det no viktig å prioritere prosjektet i neste NTP 2022 – 2033. RV 15 Måløy – Otta er i NTP omtala som «arm til E6» og er ein del av korridor 6.

Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd

25. Veg

Forslagsstillar: Kvinnherad Arbeiderparti

Vestland Arbeiderparti vil arbeida for at vegstrekkinga Folgefonntunellen – Årsnes får turistveg status. Ein må også jobbe for kortast mogleg ferjestrekking mellom Kvinnherad -Stord, inntil Sunnfast vert realisert.

Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd

26. Samferdsel i Vestland fylke

Forslagsstillar: Bjørnafjorden Arbeidarparti

Forslag:

- Vestland Ap seiar nei til E39 midtre trasé med bru over Bjørnafjorden. Hordfast indre trasé må vurderast på nytt.
- Hordfast midtre trasé må revurderast, og Hordfast indre trasé må vurderast på nytt.
- Arbeidarpartiet set liv og helse først. Vegprosjekt der det er høg ulykkesfrekvens og stor rasfare skal prioriterast først.
- Vedlikehald og ras- og tunnelsikring av fylkesvegane må aukast kraftig.
- Oppgradering av smale fylkesvegar til standard med gul midtstripe er viktig.
- Vestland Ap skal jobba for KVVU for E134 "Arm til Bergen".

Grunngjeving:

Det er eit stort etterslep på vegvedlikehaldet i Vestland fylke. Samtidig er ei rekke nye vegprosjekt under planlegging. Sjølv om behovet er stort er det ikkje realistisk at vi vil få statleg finansiering til alle dei ønska vegprosjekta samtidig. Det vil derfor oppstå ei rekke situasjonar der dei ulike kommunestyra og fylkestinget må prioritere kva vegprosjekt som er viktigast for oss. Bjørnafjorden Arbeidarparti meiner at omsynet til liv og helse må vega tyngst når ulike prosjekt vert vurdert mot kvarandre. Derfor er det òg viktig at det vert set av tilstrekkeleg midlar til å vedlikehalda og rassikra fylkesvegnettet.

Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd

27. Gratis ferje

Forslagsstillar: Austevoll Arbeiderparti

Forslag:

Austevoll Arbeidarpartiet vil at

- Ferja bli rekna som ein del av vegnettet, og gratis ferje vert fasa inn
- Pendlarfrådraget blir auka og innslagspunktet lågare enn i dag.
- Månadskort med for bil på ferje
- Innkjøpspris for verdikort på ferje må seinkast

Grunngjeving:

Dei siste åra har det blitt stadig dyrare å ta med bil på ferje. Noko heng saman med innføringa av Autopass. For mange er det ikkje eit alternativ å reisa kollektivt. Pendlarar, yrkessjåførar og næringsliv brukar store summar på ferjereiser

Me meiner ferja må reknast som ein del av vegen, og vera gratis. Om Arbeidarpartiet skal ha truverd som distriktsparti, må me vera eit motsvar til regjeringa sin sentraliseringspolitikk. Ferjeprisane seinkast, og på sikt bli gratis. Eit første steg kan vera å forenkla sonesystemet til sjøs, slik ein har gjort med buss.

1047 Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd

1048

1049

1050 28.Kollektiv i Vestland

1051 Forslagsstillar AUF i Vestland

1052

1053 Som eit nytt fylke er det særskild viktig å sikre at kollektivtilbodet i Vestland er tilstrekkeleg. Dette er
1054 spesielt viktig for ungdommen som skal ha moglegheit til å reise rundt i fylket på ein meir miljøvenleg
1055 måte. AUF i Vestland har derfor at kollektivtransporten i Vestland skal bli betre og billigare som ein
1056 prioritet. Både Sogn og Fjordane og Hordaland har tidlegare hatt ordningar med ungdomsskort, og
1057 det er viktig at det tilbodet ikkje vert svekke etter samanslåinga. Ungdom i Vestland burde framleis
1058 ha moglegheit til å reise rundt i heile fylket, uten at det skal koste skjorta.

1059

1060 Vestland Arbeiderparti vil:

- 1061 • At ungdomskortet for buss gjeld over heile fylket.
- 1062 • At lærlingar òg skal få studentrabatt på buss
- 1063 • At aldersgrensa for ungdomskort vert utvida til 14 – 25 år
- 1064 • Ungdomskortet i Vestland skal ikkje bli dyrare
- 1065 • Kollektivtransporttilbodet i Vestland skal styrkas

1066

1067 Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd

1068

1069

1070 29.Stad Skipstunnel

1071 Forslagsstillar: Bremanger Arbeidarparti

1072

1073 Arbeiderpartiet skal vere ein pådrivar for at Stad Skipstunnel vert bygd.

1074

1075 Stadthavet er eit krevjande og frykta havstykke, som har teke mange liv og som bremsar
1076 regulariteten langs Norskekysten. Havstykket har opptil 100 stormdøgn i året.

1077 Stad Skipstunnel vil først og fremst trygge ferdseilen langs kysten vår.

1078 Båtar med fisk, for og varer vert liggande og vente på gunstigare verforhold. Det gjev
1079 dårlegare prisar og mindre påliteleg transport.

1080 Veksten som er spådd i næringane frå havet vil medføre at behovet for påliteleg transport langs
1081 kysten vert helt nødvendig. Skal Norge nå dei klimamåla som er sett, så må meir av framtidens
1082 transport gå på båt istadenfor på vegane. Då må regulariteten opp.

1083

1084 Stad Skipstunnel vil opne opp for hurtigbåt mellom Bergen og Ålesund. Det vil knytte
1085 Vestlandet saman på ein heilt ny måte, og ein vil få ein bu- og arbeidsmarknadsregion frå
1086 Florø/Måløy, via Ulsteinvik og til Ålesund.

1087

1088 Stad Skipstunnel vert ein utviklingsmotor for kysten og regionen.

1089

1090 Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd

1091

1092

1093 30.Nasjonal plan for fjerning av vedlikeholdsetterslep på veinettet

1094 Forslagsstillar: Arbeiderpartiet i Bergen

1095

1096 Forslag:
1097 Det må vedtas en helhetlig nasjonal plan for veivedlikehold og fjerning av etterslep i alle fylker med
1098 en konkret økonomisk opptrappingsplan for å få fjernet etterslepet. Statlig finansiering må følge.
1099
1100 Begrunnelse:
1101 Det er store utfordringer knyttet til vedlikehold og opprustning av veinettet. Dette gjelder særskilt
1102 fylkesveinettet der vedlikeholdsetterslepet anslås til ca 80 milliarder kr.
1103 Fylkesveinettet er en viktig del av veinettet i Norge. Om lag 10.000 kilometer av veinettet i Norge er
1104 riksvei. Fylkene har rundt 47.000 kilometer vei. Fylkesveiene har over år fått ett vedlikeholdsetterslep
1105 som er så omfattende at det er vanskelig å se for seg at det kan utbedres tilstrekkelig uten at staten
1106 tar et større ansvar. Det må et langsiktig arbeid til for å forbedre tilstanden til et akseptabelt nivå.
1107 Etterslepet har store konsekvenser for trafiksikkerhet, samfunnsøkonomi og innbyggernes
1108 fremkommelighet og disse utfordringene må løses raskt.

1109
1110 [Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd](#)
1111
1112

1113 31. Garantiansvar for lån til riksveiprosjekter

1114 Forslagsstillar: Arbeiderpartiet i Bergen

1115
1116 Forslag:
1117 Staten må ta over garantien for lån til bompengefinansierte riksveiprosjekter.
1118
1119 Begrunnelse:
1120 Befolkningens ønske om bedre og flere veier førte i sin tid til et behov for å fremskynde lokale
1121 prosjekter. Disse ble løftet frem gjennom bruk av bompenger, og et motkrav fra staten, var at fylkene
1122 måtte garantere bompengelånene. Ved bygging av riksvei med låneopptak og bompengefinansiering
1123 er det altså blitt vanlig at kommuner/fylkeskommuner stiller garanti for bompengelånet. På grunn av
1124 en sterk satsing på utbygging av riksveier i deler av landet, så har garantiordningen eksplodert. Vista
1125 Analyse har funnet at lånegjelden hos norske bompengeselskaper er mer enn firedoblet i årene
1126 2006–2016, da den var på 52 milliarder kroner. Og flere krav om garantier ligger til behandling og er
1127 omtalt i NTP 2018-2029. Samlet skal det tas inn ca 180 milliarder i bompenger for å finansiere et netto
1128 bompengebidrag på 130 milliarder. Et usikkerhetsmoment for fylkeskommunene er hva som skjer
1129 dersom garantiene skal innfris, en annen svært viktig faktor, er hvordan dette påvirker
1130 fylkeskommunens evne til å løse andre, svært viktige fylkeskommunale oppgaver, som veier, skole og
1131 kultur.

1132
1133 [Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd](#)
1134
1135

1136 32. Kollektivtransport

1137 Forslagsstillar: Fedje Arbeiderparti

1138
1139 Forslag:
1140 Ferje- og bussrutar må korrespondere. Arbeiderpartiet skal jobbe med å få inn tiltak som sikrar betre
1141 flyt i kollektivtransporten.
1142
1143 Grunngeving
1144 Manglande korrespondanse mellom buss og ferje er framleis eit problem for ferjepassasjerarar som
1145 ønskjer å reisa kollektivt i retning Bergen. Sjølv etter at Skyss har teke over ansvaret for begge delar
1146 skjer det framleis at bussen har kjørt før ferja kjem til kai.

1147 Bussrutene har og så mange ventepunkt, der ein må stå ute og vente i inntil 30 min på buss som skal
1148 korrespondera vidare. Reisetida til Bergen for nokre ruter er lengre enn nokon gong.

1149

1150 [Partistyrets innstilling:](#)

1151

1152

1153 33.Uttale – kollektivtilbod i Sunnhordland

1154 [Forslagsstillar: Stord Arbeiderparti](#)

1155

1156 Stord Ap meiner at kollektivtilbodet i Sunnhordland må styrkast. Stord Ap er sær s n øgd med satsinga
1157 på kollektivtrafikk som vert gjennomf ørt i Vestland fylke og meiner at det er naturleg å utvide
1158 satsinga frå det sentrale Bergensområdet til resten av Vestland fylke. I den samanhengen vil Stord Ap
1159 særleg trekke fram at det må satsast på betre tilbod i dei mest trafikkerte korridorane og betre
1160 kommunikasjon mot ferje og sn øggbåt.

1161

1162 Forslag til vedtak: Det må gjennomf ørast ei kollektivsatsing i Vestland fylke som også omfattar
1163 kollektivtrafikk kring regionsentra.

1164

1165 [Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd](#)

1166

1167

1168 34.Samferdsel

1169 [Forslagsstillar: Arbeiderpartiet i Bergen](#)

1170

1171 Forslag:

1172 Arbeiderpartiet i Bergen mener det b ør bygges dobbeltspor for tog mellom Oslo og Bergen, som et
1173 reelt alternativ til fly. Utbygging av jernbane, bybane og andre sporveissystemer samt vedlikehold av
1174 eksisterende vegstrekninger skal prioriteres foran bygging av nye motorveger.

1175

1176 Begrunnelse:

1177 Av hensyn til miljøet b ør vi prioritere utbygging av bane for å sikre en mer effektiv og bærekraftig
1178 transport av både passasjerer og gods. Utbygging av en mer moderne jernbane gir redusert reisetid
1179 og hyppige avganger. Ved å overf øre mer av godstrafikken til bane sparer vi veiene våre for
1180 tungtransport som bidrar til bedre miljø, forbrukerpris og ikke minst sikkerhet for transportbransjen.

1181

1182 I Bergen må bybanen kontinuerlig bygges ut til alle bydeler og være ryggraden i det Bergenske
1183 kollektivnettet. Dette er nødvendig for å sikre et variert og effektivt kollektivtransporttilbud og bidra
1184 til å gi innbyggerne et reelt alternativ til bilbruk.

1185

1186 Det er i dag store vedlikeholdsetterslep på eksisterende vegnett i Norge. Samtidig f ører
1187 klimaendringene til betydelig økte kostnader på reparasjon, vedlikehold og oppgradering. En
1188 betydelig økning i utbygging av høyhastighetsmotorveger i Norge er ikke bærekraftig og gir uheldige
1189 insitamenter til økt bilbruk. Hastigheter på 110 km/t gir en strammere linjef øring og større
1190 kryssområder. H øye hastigheter b andlegger også store områder grunnet st øy og gir betydelig økte
1191 klimautslipp, sammenlignet med hastigheter på 80/90 km/t. Vedlikehold og oppgradering av
1192 eksisterende vegnett må prioriteres foran bygging av nye motorveger.

1193

1194 [Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd](#)

1195

1196

1197 35.Stad skipstunnel – Tid for byggestart

1198 Forslagsstiller: Stad Arbeidarparti

1199

1200 Framlegg:

1201 Stad skipstunnel er no ferdig utgreia i tråd med dei krav som Storting og regjering har gitt.
1202 Reguleringsplanen vart vedteke 07.05.2017. Kystverket har i sin framdriftsplan framlegg om
1203 byggestart i 2022 og opning i 2025. Med eit kostnadsbilete som viser at skipstunnelen kan byggast
1204 innafor ramma i NTP, så krev vi at det vert sett av 60 mill kroner til oppstartmidlar på statsbudsjettet
1205 for 2021 slik at Stad skipstunnel får byggestart i tråd med NTP og regjering sine lovnader.

1206

1207 Grunngeiving:

1208 Kystverket la fram ein KVV i 2010 som var ei vidareføring av ei utgreiing som vart starta i 2007. KS1
1209 av KVV-en vart lagt fram i 2012. Det vart sett av 1 mrd kroner i siste planperiode 2018 – 2023 for å
1210 starte opp prosjektet (regjeringa Stoltenberg i 2013). I bestilling av 20.02.2014 frå Samf.dep. fekk
1211 Kystverket i oppdrag å gjennomføre ei forundersøking til forprosjektet. Kystverket leverte 31.12.2014
1212 rapporten med dei naudsynte utgreiingane. Vidare fekk dei i brev datert 18.02.2015 oppdrag frå
1213 Samf.dep. å utarbeide eit forprosjekt, reguleringsplan og Konsekvensutgreiing (KU) for Stad
1214 skipstunnel.

1215

1216 Forprosjektet vart gjennomført i 2016, og reguleringsplan er utarbeidd med forprosjektet som
1217 grunnlag. Kystverket tilrår bygging med grunngeiving at seglasen forbi Stad vert vesentleg forbetra.
1218 30.05.2018 mottok Samf.dep. KS2-rapporten. Med bakgrunn i rapporten bad Samf.dep. Kystverket
1219 foreta ein ny gjennomgang av prosjektet. Rapporten vart levert 15.06.2019 og viser at ein kan bygge
1220 skipstunnelen for 2.677 mill kroner (2019 kroner). Dette er ca.300 mill lavare enn NTP-en som justert
1221 i 2019 kroner er på 2.953 mill kroner. Kongsberg Maritim dokumenterer i rapport RRM-R&T_19-002
1222 frå april 2019 at Stad skipstunnel vil bety kortare reisetid, mindre drivstoffbruk og opp mot 60%
1223 mindre CO2-utslepp. Drivstoff-forbruket blir redusert med 60% (for skip på 40 meter) til 30% (skip
1224 rundt 140 meter) når dei går ei tenkt skipstunell rute. Skipstunnelen er fullfinansiert i NTP.

1225

1226 Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd

1227

1228

1229 36.Infrastruktur

1230 Forslagsstiller Stryn Arbeidarparti, Stad Arbeidarparti, Kinn Arbeidarparti,
1231 Bremanger Arbeidarparti

1232

1233

1234 RV 15 Måløy – Otta. Ny lang tunnel på Strynefjellet må prioriterast i neste NTP.

1235

1236 Fråsegn:

1237 Midlar avsett til skredsikring i NTP må aukast til minst NOK 52 MRD i neste NTP.
1238 Arbeidarpartiet krev at Vegdirektoratet og Samferdsledepartementet sitt valde konsept for RV 15
1239 Strynefjellet, som er lik SVV si tilråding; ein ny lang tunnel på 16 km mellom Skåre i Oppstryn og
1240 Breidalen i Skjåk (B1), vert innarbeid i Nasjonal Transportplan ved komande rullering, som ei
1241 framtidsretta løysing med 100 % regularitet, som eliminerer alle 11 skredutsette parti, er miljøvenleg
1242 ved å redusere stigninga frå 11 % til under 5 %, og sikrar trekkruta i kalveområde for villrein.

1243

1244 Grunngeiving:

1245 Eit vegnett som gir god regularitet, trygg veg, lågast mogleg transportkostnader og best miljø er
1246 svært viktig for det ekspansive og verdiskapande næringslivet på Nordvestlandet. Både for
1247 næringsutvikling og innbyggjarar er det avgjerande viktig at vegnettet er å stole på.

1248
1249 Vestland Arbeidarparti viser til den særskilte funksjonen som Rv 15 har i dag som aust/vest samband
1250 for næringslivet i regionen. Sambandet har spesielt stort innslag av tungtrafikk, som tener
1251 næringslivet i regionane på begge sider av fjellet. Opprustinga av E6 gjennom Gudbrandsdalen
1252 styrkar RV 15 som trafikkroute både til Austlandet og Trøndelag. Mykje av trafikken på FV 60 følgjer også
1253 RV 15 over Strynefjellet. Rv 15 er det breie semje om lokalt i regionen og ingen debatt om traseval.

1254
1255 Rv 15 er raskaste vegen til Oslo og Trondheim for mange viktige bedrifter på Nordvestlandet. Grunna
1256 stigning og smale / låge tunnelar på Rv 15 Strynefjellet, samt stengt veg på grunn av ras og rasfare,
1257 må mange velje andre og lengre transportetappar. RV 15 er viktig bindeledd mellom sjø og jernbane
1258 for godstransport. Alle tre fylke som soknar til RV 15, Statens Vegvesen, Sjømat Norge, LO Sør-
1259 Sunnmøre, NHO og Norsk Industri, har alle tilrådd konsept B1 som permanent skredsikringstiltak.

1260
1261 Konseptvalet er gjort sommaren 2018. Difor er det no viktig å prioritere prosjektet i neste NTP 2022 -
1262 2033. RV 15 Måløy – Otta er i NTP omtala som «arm til E6» og er ein del av korridor 6.

1263
1264 [Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd](#)

1265
1266

37. Kystopprør og ferjetakstar

Forslagsstillar: Bømlo Arbeiderparti

1267
1268
1269
1270 Forslag:
1271 Vestland Arbeiderparti går inn for at det vert innført ein makspris for ferjetakstar som folket i distrikt
1272 Norge kan leva med og som ikkje går på bekostning av rutetilbod og miljøhensyn. Vestland
1273 Arbeiderparti går inn for at det blir gjort ei vurdering av finansieringa av fylkeskommunane, slik at
1274 ein sikrar at fylke er i stand til å yte gode tenestetilbod i tråd med krav frå staten og innbyggjarane
1275 sine behov.

1276
1277 Grunngrjeving:
1278 Arbeiderpartiet har jobba målretta for utskifting av gamal ferjeflåte. Fokus på miljøvenlege løysingar
1279 med elektrifisering av ferjeflåten i Noreg er positiv. Me ser no eit "kystopprør" som strekkjer seg
1280 langs heile Norskekysten. Opprøret har bakgrunn i at innsetjing av ny ferjeflåte fører til takstauke, i
1281 nokon tilfelle opp mot 40%. I Distrikts- Norge er me avhengige av gode kollektivløysingar og eit breitt
1282 dekkande ferjetilbod. Med nye takstar blir det utfordrande økonomisk å bu i distriktet der ein ofte er
1283 avhengig av ferjetransport for å kome seg til arbeid og offentlege tenestetilbod.

1284
1285 [Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd](#)

1286
1287

38. Autopass løysing for ferjer

Forslagsstillar: Luster Arbeidarparti

1288
1289
1290
1291 Det er no innført Autopass betaling på ferjer i Vestland fylke. Sjølv om det er Autopass-systemet som
1292 vert nytta, er dette ei løysing som på fleire områder skil seg frå «normal» autopass betaling vi er vane
1293 til etter mange år med bompengebetaling i regi av same system. Det er ulike nettsider og løysingar
1294 dersom ein ikkje har brikke montert i bilen. Dette verkar unødvendig kostbart og har vist seg særskilt
1295 forvirrande for bilistar. Ved bom-passering vert registreringsnummeret registrert og faktura vert
1296 tilsendt billistar som passerer utan brikke. Luster AP ynskjer same system for ferjer som ved
1297 bompasseringar, og ber Vestland AP fremje denne saka.

1298

1299 Vestland AP ynskjer at Autopass betling for ferjer skal skje på nøyaktig same vis som ved
1300 bompasseringar. Ein skal som bilist ikkje merke forskjell i betalingssystem om ein køyrer gjennom ei
1301 bompassering eller om bord i ei ferje. Same nettsider skal nyttast og fakturering av bilistar utan
1302 Autopass-brikke skal skje på same måte.

1303

1304 [Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd](#)

1305

1306

1307 39.Lokale bompengepakker

1308 [Forslagsstillar: Askøy Arbeiderparti](#)

1309

1310 Askøy Arbeiderparti vil understreke at det må være oppe til det enkelte kommunestyre å bestemme
1311 hvorvidt innbetalingstiden for lokale bompengepakker skal forlenges eller ikke. Det kan ikke
1312 aksepteres at sentrale myndigheter setter det lokale selvstyret til side i dette spørsmålet.

1313

1314 Forslag:

1315 Forlengelse av lokale bompengepakker skal avgjøres lokalt av kommunestyret i kommunene.

1316

1317 [Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd](#)

1318

1319

1320 40. Elektrifisering

1321 [Forslagsstillar: Kvinnherad Arbeiderparti](#)

1322

1323 Vestland Arbeidarparti vil jobbe for at ein får full statleg kompensasjon for elektrifisering av
1324 fylkesvegferjer, på sikt må ferjer bli gratis. Desse er ein del av riks og fylkesvegar. Ein må også
1325 prioritera E134 som veg mellom vest og aust.

1326

1327 [Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd](#)

1328

1329

1330 41.Vidaregåande opplæring

1331 [Forslagsstillar Stryn Arbeidarparti, Stad Arbeidarparti, Kinn Arbeidarparti,](#) 1332 [Bremanger Arbeidarparti](#)

1333

1334 Arbeiderpartiet skal sikre eit desentralisert vidaregåande utdanningstilbod til alle

1335

1336 Fråsegn:

1337 Det er avgjerande viktig for busettingsmønster og bulyst at bygdesenter får behalde eksisterande
1338 vidaregåande utdanningstilbod og vidareutvikle tilbodet i samsvar med næringslivet sitt behov.

1339 Arbeiderpartiet seier nei til fritt skuleval.

1340

1341 Grunngeving:

1342 Arbeiderpartiet ser det som sær viktig å oppretthalde ein mest mogleg desentralisert skulestruktur,
1343 slik som i dag.

1344

1345 Både privat og offentlig sektor vil i tida framover ha stor trong for kunnskap og kompetanse. Ein av
1346 dei viktigaste leverandørane av arbeidskraft er og blir den vidaregåande skulen. Ein desentralisert

1347 skulestruktur er ein viktig føresetnad for å oppretthalde bulysta og folketalet i distrikta, og motverke
1348 den sterke sentraliseringa av arbeidsplassar som distrikta opplever i dag. Eit vidaregåande skuletilbod
1349 er med på å avgjere om ungdom som tek høgare utdanning vel å flytte tilbake til regionen. Den
1350 vidaregåande skulen må gje eit desentralisert utdanningstilbod som næringslivet og elevane i
1351 lokalsamfunna etterspør. Dei vidaregåande skulane er viktige regionale utviklingsaktørar, og legg
1352 grunnlaget for vekst og utvikling i heile regionen. Fritt skuleval kan vere ein trussel for små skular.

1353

1354 [Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd](#)

1355

1356

1357 [42.Arbeidarpartiet skal sikre eit desentralisert vidaregåande](#)
1358 [utdanningstilbod til alle - Forslagsstillar: Stryn Arbeidarparti, Stad](#)
1359 [Arbeidarparti, Kinn Arbeidarparti, Bremanger Arbeidarparti](#)

1360

1361 Framlegg:

1362 Det er avgjerande viktig for busettingsmønster og bulyst at bygdesenter får behalde eksisterande
1363 vidaregåande utdanningstilbod og vidareutvikle tilbodet i samsvar med næringslivet sitt behov.

1364

1365 Grunngeving:

1366 Arbeiderpartiet ser det som særskilt viktig å oppretthalde ein mest mogleg desentralisert skulestruktur,
1367 slik som i dag.

1368

1369 Både privat og offentleg sektor vil i tida framover ha stor trong for kunnskap og kompetanse. Ein av
1370 dei viktigaste leverandørane av arbeidskraft er og blir den vidaregåande skulen. Ein desentralisert
1371 skulestruktur er ein viktig føresetnad for å oppretthalde bulysta og folketalet i distrikta, og motverke
1372 den sterke sentraliseringa av arbeidsplassar som distrikta opplever i dag. Eit vidaregåande skuletilbod
1373 er med på å avgjere om ungdom som tek høgare utdanning vel å flytte tilbake til regionen. Den
1374 vidaregåande skulen må gje eit desentralisert utdanningstilbod som næringslivet og elevane i
1375 lokalsamfunna etterspør. Dei vidaregåande skulane er viktige regionale utviklingsaktørar, og legg
1376 grunnlaget for vekst og utvikling i heile regionen. Fritt skuleval kan vere ein trussel for små skular.

1377

1378 [Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd](#)

1379

1380

1381 [43. Vidaregåande opplæring](#)
1382 [Forslagsstillar: Stryn Arbeidarparti](#)

1383

1384 Forslag:

1385 Det er avgjerande viktig for busettingsmønster og bulyst at bygdesenter får behalde eksisterande
1386 vidaregåande utdanningstilbod og vidareutvikle tilbodet i samsvar med næringslivet sitt behov.

1387 Arbeiderpartiet seier nei til fritt skuleval.

1388

1389 Grunngeving:

1390 Arbeiderpartiet ser det som særskilt viktig å oppretthalde ein mest mogleg desentralisert skulestruktur,
1391 slik som i dag. Både privat og offentleg sektor vil i tida framover ha stor trong for kunnskap og
1392 kompetanse. Ein av dei viktigaste leverandørane av arbeidskraft er og blir den vidaregåande skulen.
1393 Ein desentralisert skulestruktur er ein viktig føresetnad for å oppretthalde bulysta og folketalet i
1394 distrikta, og motverke den sterke sentraliseringa av arbeidsplassar som distrikta opplever i dag. Eit
1395 vidaregåande skuletilbod er med på å avgjere om ungdom som tek høgare utdanning vel å flytte
1396 tilbake til regionen. Den vidaregåande skulen må gje eit desentralisert utdanningstilbod som

1397 næringslivet og elevane i lokalsamfunna etterspør. Dei vidaregåande skulane er viktige regionale
1398 utviklingsaktørar, og legg grunnlaget for vekst og utvikling i heile regionen. Fritt skuleval kan vere ein
1399 trussel for små skular.

1400

1401 [Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd](#)

1402

1403

1404 44. Vidaregåande opplæring i Vestland – inntak, tilbod og kvalitet

1405 [Forslagsstillar: Høyanger Arbeidarparti](#)

1406

1407 Vestland skal ha ein modell for inntak som gir flest mogeleg elevar høve til å gå på ein skule som ligg
1408 nær heimen. Det må vere eit mål at færrest mogleg må flytte på hybel. Det er også viktig at dei
1409 vidaregåande skulane i Vestland har føreseielege rammer, og at skule- og tilbodsstrukturen er
1410 tilpassa elevgrunnlag og omland og at det vert lagt til rette for kvalitet i opplæringa.

1411

1412 Grunngeving

1413 Fritt skuleval gir valfridom for elevane som har høgst karaktersnitt. Nærskuleprinsippet vil styre
1414 elevane til den næraste skulen. AP må ta stilling til kva som er dei viktigaste omsyna ein må ta i høve
1415 eleven sitt val av skule og utdanningsprogram.

1416

1417 I det meste av Vestland fylke, med unntak av Bergen, søker dei fleste elevar seg til sin næraste skule.
1418 Bergen har skular der berre dei med toppkarakterar kjem inn. Dette skapar A og B-skular, slik ein har
1419 fått i Oslo. Privatskulane Bergen utarmar dei vidaregåande skulane i randsonene! Det er om lag 2000
1420 private elevplassar i Bergen på studiespesialiserande utdanningsprogram. Det er ikkje ei utvikling vi
1421 ønsker i Arbeidarpartiet, der politikken er tufta på fellesskulen og ikkje private aktørar som tener
1422 pengar på skuleungdom.

1423

1424 Fylkeskommunen skal kunne tilby skuleplass til alle med ungdomsrett i fylket! Dei private skulane
1425 gjer det vanskeleg å dimensjonere rett. Vi må sørge for at elevane i alle delar av fylket får tilbod om
1426 skuleplass nær heimen sin. Arbeidarpartiet må vere tydelege på at dette prinsippet er viktigare enn
1427 retten til å velje kva for skule ein helst vil gå på.

1428

1429 Fylkespolitikarane har ei viktig oppgåve framover i høve opplæring, og det er å legge til rette for god
1430 kvalitet i opplæringa og å ta vare på fellesskulen!

1431

1432 [Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd](#)

1433

1434

1435 45. Styrk kommunal velferd og utvikling – avprivatiser helse, barnehage og 1436 vidaregåande opplæring - [Forslagsstillar: Høyanger Arbeidarparti](#)

1437

1438 Kommunane i Vestland opplever sterke sentrale føringar, underfinansiering av pålagde oppgåver og
1439 svikt i inntekter frå staten. Kommunale tenester står sentralt i folk sine liv, og velferdstenester er ei
1440 primæroppgåve for kommunen. Dette krev føreseielege inntektsrammer og ei avprivatisering av det
1441 som skal vere offentlege tenester.

1442

1443 Grunngeving:

1444 Bakgrunnen for kommunereforma var samfunn som skulle skapast og utviklast nedanfrå med mindre
1445 styring og regulering ovanfrå. Ei styrking av lokaldemokratiet med fleire oppgåver, meir ansvar og
1446 sjølvstyre. Vi har ei felles forståing og eit felles politisk mål om at heile Norge skal takast i bruk, og at
1447 by og land skal stå saman, hand i hand.

1448
1449 Med dagens regjering beveger vi oss vekk frå dette målet. Arbeidarpartiet må vere tydeleg på kva
1450 som er viktig i vår politikk, at kommunane skal styrkast økonomisk gjennom føreseielege rammer.
1451 Dette fordi det er kommunane som bærer velferda til sine innbyggjarar. Dei fleste kommunane i
1452 distrikta blir tappa for inntekter gjennom endringar i inntektssystemet samtidig som krav til velferd
1453 aukar i takt med eldrebølga.
1454
1455 Kommunane kjenner sine styrker og fortrinn. For å nå målet om å ta heile Norge i bruk er
1456 velferdstenester i tillegg til innovasjon og næringsutvikling viktig. Arbeidarpartiet har alltid stått
1457 stødig på fellesverdiar som fellesskulen, offentlege barnehagar og ein godt utbygd offentlig helse- og
1458 eldreomsorg. Dette må vi ta vare på, og ikkje la private sette føringar og avgrensingar for det
1459 kommunale tilbodet.

1460
1461 [Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd](#)
1462
1463

1464 46. Reduser forskjellane – endre kompetansekravet på
1465 sjukepleiarutdanninga
1466 Forslagsstillar: Vaksdal Arbeiderparti
1467

1468 Norge treng fleire sjukepleiarar i åra som kjem. Det manglar i dag 6000 sjukepleiarar, i 2035 kjem ein
1469 til å mangle 28 000. I 2019 innførte regjeringa eit krav om minst karakter 3 i matematikk og norsk for
1470 å kome inn på sjukepleiarutdanninga. Dette medførte ein nedgang i søkjartalet på heile 18% - ein
1471 nedgang som gjer at mange dyktige menneske med eit sterkt ynskje om å bli sjukepleiarar, ikkje har
1472 høve til å søkje.

1473
1474 Sjukepleiaryrket er eit omsorgsyрке der personlege eigenskapar og erfaring er svært relevant, og bør
1475 stå sterkare enn karakterar på vitnemålet– dette må også vise att i inntaksprosessen til utdanninga.
1476 Slik inntaksprosessen er no, med karakterkrav, er det fleire eigna og motiverte kandidatar som ikkje
1477 har mogelegheit til å kome inn på studiet. For å rekruttera nok sjukepleiarar og dekkja framtidas
1478 behov, bør kravet for å kome inn på sjukepleiarstudiet vera meir differensiert enn dagens ordning.
1479 Relevant fagbrev og arbeidserfaring må leggst inn som eit alternativt kriterium for å koma inn på
1480 studiet.

1481
1482 Arbeiderpartiet meiner at:

- 1483 • Fagbrev som helsefagarbeidar bør gje adgang til vidare utdanning som sjukepleiar.
- 1484 • Karakterkravet på 3 i norsk skal fjernast.
- 1485 • Relevant arbeidserfaring skal gje uttelling i opptaksprosessen.

1486
1487 La dei viktige eigenskapane i eit omsorgsyрке telje med i opptaket!
1488

1489 [Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd](#)
1490
1491

1492 47. Reduser forskjellane – endre kompetansekravet på
1493 sjukepleiarutdanninga
1494 Forslagsstillar: Sveio Arbeiderparti
1495

1496 Norge treng fleire sjukepleiarar i åra som kjem. Det manglar i dag 6000 sjukepleiarar, i 2035 kjem ein
1497 til å mangle 28 000. I 2019 innførte regjeringa eit krav om minst karakter 3 i matematikk og norsk for

1498 å kome inn på sjukepleiarutdanninga. Dette medførte ein nedgang i søkjartalet på heile 18% - ein
1499 nedgang som gjer at mange dyktige menneske med eit sterkt ynskje om å bli sjukepleiarar, ikkje har
1500 høve til å søkje.

1501
1502 Sjukepleiaryrket er eit omsorgsyрке der personlege eigenskapar og erfaring er svært relevant, og bør
1503 stå sterkare enn karakterar på vitnemålet– dette må også vise att i inntaksprosessen til utdanninga.
1504 Slik inntaksprosessen er no, med karakterkrav, er det fleire eigna og motiverte kandidatar som ikkje
1505 har mogelegheit til å kome inn på studiet. For å rekruttera nok sjukepleiarar og dekkja framtidas
1506 behov, bør kravet for å kome inn på sjukepleiarstudiet vera meir differensiert enn dagens ordning.
1507 Relevant fagbrev og arbeidserfaring må leggst inn som eit alternativt kriterium for å koma inn på
1508 studiet.

1509
1510 Arbeiderpartiet meiner at:

- 1511 • Fagbrev som helsefagarbeidar bør gje adgang til vidare utdanning som sjukepleiar.
- 1512 • Karakterkravet på 3 i norsk og matte skal fjernast.
- 1513 • Relevant arbeidserfaring skal gje uttelling i opptaksprosessen.

1514
1515 La dei viktige eigenskapane i eit omsorgsyрке telje med i opptaket!

1516
1517 [Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd](#)

1518
1519

1520 48. Inntaksmodell for vgs i Vestland

1521 Forslagsstillar: Gulen Arbeidarparti

1522
1523 Gulen Arbeidarparti ynskjer fritt skuleval, men med ein avstandsgaranti som hindrar ufrivillig lang
1524 reiseavstand.

1525
1526 Gulen ap vil gi elevar rett til å fullføre utdanning på den skulen ein går vg1. Dette sikrar ein ved rett til
1527 opp til vg2 og vg3 i studieførebuande utdanningsprogram.

1528
1529 [Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd](#)

1530
1531

1532 49. Fraværsgrensen

1533 Forslagsstillar AUF i Vestland

1534
1535 Fra og med skoleåret 2016/2017 har regjeringen innført en nasjonal fraværsgrense. Dette er en svært
1536 rigid ordning som ikke ivaretar de svakeste elevene. Vi frykter disse elevene vil rammes hardest og
1537 presses ut av skolen med dagens ordning. Fastleger har opplevd et rush av elever, som risikerer å
1538 stryke i et fag om de ikke får en legeattest. Dette virker mot sin hensikt. AUF mener vi må ha tillit til
1539 at læreren kan finne hensiktsmessige løsninger selv. Vi mener regjeringas fraværsgrense starter i feil
1540 ende og vi vil heller sette i gang tidlige tiltak som forhindrer fravær. AUF mener at det eksisterende
1541 lovverket for fravær må bli erstattet med et skolereglement hvor antall godkjente læringssituasjon og
1542 helhetsvurdering fra lærer skal ligge til grunn, og at dagens rigide fraværsgrense fjernes.

1543
1544 Vestland Arbeiderparti vil at:

- 1545 • Fjerne den nasjonale fraværsgrensa
- 1546 • Innføre et skolereglement hvor tilstrekkelig antall godkjente vurderingssituasjoner og en
1547 helhetsvurdering fra lærer skal ligge til grunn

- 1548 • Gjennomføre forskningsprosjekter om fravær i skolen for å innhente mer kunnskap om hva
1549 som faktisk fungerer mot fravær
1550 • Ha en nasjonal gjennomgang av lærerløse timer, slik at retningslinjene blir like over hele
1551 landet
1552 • At elever skal kunne stryke timesfravær, og ikke bare dager
1553 • Innføre politisk fravær i ungdomsskolen
1554

1555 [Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd](#)
1556
1557

1558 50. Desentralisert høgskule

1559 [Forslagsstillar: Voss Arbeiderparti](#)
1560

1561 Framlegg:

1562 Arbeiderpartiet vil at det skal bli enklare å gjennomføre desentralisert høgskuleutdanning i heile
1563 landet. For å få dette til, skal det etablerast ei eiga finansieringsordning for desentralisert
1564 høgskuleutdanning.

1565 Grunngeving:

1566 Store avstandar gjer at det kan vera vanskeleg for mange å gjennomføre høgare utdanning. Ei meir
1567 omfattande ordning vil kunne legge betre til rette for at folk i heile landet kan ta utdanning der dei
1568 bur. Den teknologiske utviklinga er kome så langt at ein ikkje lenger må på campus for å vera student.
1569 Dette vil vera eit viktig distriktspolitisk tiltak, der ein også kan gje støtte til utdanningar som det er
1570 særleg trong for i distrikts-Noreg.
1571

1572 [Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd](#)
1573
1574

1575 51. Studentøkonomi

1576 [Forslagsstillar: Arbeiderpartiet i Bergen](#)
1577

1578 Forslag:

- 1579 • Fullføre opptrappingen til 1,5 G, fordelt over 12 måneder.
1580 • Det bør være studentrabatt på periodebillett for kollektivtransport fram til året en fyller 33
1581 år.
1582 • Studentboliger som bygges etter krav om tilgjengelighet i TEK 17 må få ytterligere økt
1583 kostnadsramme og tilskudd for å kompensere for økte kostnader.
1584 • Studentboliger som hovedregel skal være unntatt eiendomsskatt
1585

1586 Begrunnelse:

1587 Prinsippet om lik rett til utdanning må ligge ti er det overordnede og styrende målet. Gratisprinsippet
1588 er et av grunnprinsippene innenfor norsk utdanning. Studiestøtten og andre økonomiske ordninger,
1589 som studentboliger og studentrabatter, må tilpasses slik at alle studenter får muligheten til å være
1590 fulltidsstudenter. Det faktum at studenter er i en sårbar økonomisk situasjon skal ikke være
1591 hovedårsaken til at studenter arbeider ved siden av studiene. Det burde være et valg den enkelte
1592 student kan ta selv.
1593

1594 [Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd](#)
1595
1596

1597 52.Nei til støtte for diskriminerende privatskoler

1598 Forslagsstillar AUF i Vestland

1599

1600 I Bergen kommune har vi en rekke privatskoler, noen av disse har verdisyn som preger skolen i sin
1601 utforming, funksjon og undervisning. Flere av privatskolene i Bergen har kristent verdisyn. Elever har
1602 uttrykt at de opplever lærere som en del av undervisningen som både diskriminerende,
1603 undertrykkende, støtende og direkte feilinformerende. Undervisningen blir preget av
1604 diskriminerende og respektløse utsagn om mennesker som ikke lever etter et kristent verdisyn.
1605 Lærerne bidrar til et farlig og diskriminerende læringsmiljø.

1606

1607 Vestland Arbeiderparti vil:

- 1608 • At Fylkeskommunen skal trekke finansiell støtte til privatskoler som har et diskriminerende
- 1609 verdisyn mot homofile eller andre grupper.
- 1610 • At skolene øyeblikkelig skal innføre rutiner som skal sikre at ingen elever utsettes for
- 1611 diskriminering og negative holdninger om homofile fra lærerne og medelever.

1612

1613 Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd

1614

1615

1616 53.Politisk fravær i ungdomsskolen

1617 Forslagsstillar AUF i Vestland

1618

1619 Det er i dag mange tusen ungdommer som velger å engasjere seg i politikk. Dette er utrolig
1620 verdifullt for vårt demokrati, og noe som er verdt å ta vare på. I dag er det slik at elever på
1621 videregående kan få inntil 10 dagers gyldig politisk fravær. AUF i Vestland mener at også
1622 elever på ungdomsskolen bør få denne muligheten.

1623

1624 Vestland Arbeiderparti vil at:

- 1625 • Innføre gyldig politisk fravær for elever i ungdomsskolen etter modell fra Videregående
- 1626 skoler.

1627

1628 Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd

1629

1630

1631 54. Tilskot til barnehagar etter utdanning på innbyggjarane er avleggs

1632 Forslagsstillar: Voss Arbeiderparti

1633

1634 Framlegg:

1635 Arbeidarpartiet vil ta vekk utdanningskriteria for tilskot til barnehagar slik at ikkje innbyggjarane si
1636 utdanning lenger skal være eit kriterie når rammeløyve til barnehagar vert gitt til kommunane.

1637 Grunngjeving:

1638 Det er i dag tilnærma full barnehagedekning, og eit slikt kriterie gjer at industrikommunar og
1639 landbrukskommunar får mindre tilskot til barnehagar enn til dømes bykommunar.

1640

1641 Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd

1642

1643

1644 55. Finansiering av private barnehagar

1645 Forslagsstillar: Voss Arbeiderparti

1646

1647 Framlegg:

1648 Private ikkje-kommersielle barnehagar må få same finansiering som kommunale barnehagar.

1649

1650 Grunngjeving:

1651 Private barnehagar er i dag finansiert på grunnlag av rekneskapstal to år tilbake i tid. Når det då vert
1652 innført nye krav og normer, slik som kompetanse- og bemanningsnorm, får dei private barnehagane
1653 auka utgifter utan at dei får kompensert for det før det har gått to år. Det gjer at private barnehagar
1654 som er med på å sikra full barnehagedekning i mange kommunar, står i fare for å gå konkurs.

1655

1656 Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd

1657

1658

1659 56. Leksefri skole

1660 Forslagsstillar AUF i Vestland

1661

1662 Det er et godt kjent faktum at lekser reproducerer sosiale forskjeller i skolen. Elever med
1663 foreldre som har kapasitet til å hjelpe dem, kommer mye bedre ut enn de som ikke har denne
1664 luksusen. AUF i Vestland mener at lekser står i veien for et skolesystem som gir like
1665 muligheter til alle, og at de derfor må erstattes. Likevel har lekser en viktig plass i skolen som
1666 middel for repetisjon. Derfor mener AUF i Vestland at leksehjelpen i grunnskolen skal
1667 inkluderes i skoletiden, og ha lærer tilstede. På denne måten ivaretar man både elevenes
1668 behov for repetisjon og gjør det lettere å gjøre det bra på skolen for alle. Lekser viser seg også
1669 å ha en negativ effekt på presset elevene opplever, og kan derfor bidra til en svekket psykisk
1670 helse blant noen elever. Å fjerne lekser vil dermed gjøre skoledagen lettere for alle elever.

1671

1672 Vestland Arbeiderparti vil at:

- Fjerne dagens ordning med hjemmelekser, og heller utvide skoledagen

1673

1674 Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd

1675

1676

1677

1678 57. Skolemat

1679 Forslagsstillar AUF i Vestland

1680

1681 På skolen samles forskjellige barn fra alle samfunnslag og dermed blir skolen en plass det sosiale
1682 forskjeller blir ekstra tydelige. Et av scenarioene der de sosiale forskjellene i skolen materialiseres, er
1683 i matpausene. I Kirkens Bymisjon sin rapport kan man lese om barn som kommer på skolen med
1684 krøllet matpapir for å skjule at de ikke har med seg mat. Disse historiene er hjerteskjærende, og noe
1685 må gjøres. På videregående er det allerede innført et sunt, gratis måltid på skolen. Dette fører til at
1686 barn som ellers ikke hadde spist i løpet av dagen, nå møter mette til timen. AUF i Vestland mener at
1687 en liknende ordning bør innføres på alle trinn. Dette er med å sikre at alle barn får like muligheter på
1688 skolen.

1689

1690 Vestland Arbeiderparti vil at:

- Ha gratis skolemat ved alle grunnskoler og videregående skoler.

1691

1692

1693 Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd

1694
1695

1696 58.En solidarisk SFO-ordning

1697 Forslagsstillar AUF i Vestland

1698

1699 Barnehagen, skolen og SFO skal gi en god ramme for allsidig utvikling for alle barn. Så å si alle barn
1700 går i barnehage og skole, men på fritiden er det store forskjeller mellom barn. Ifølge Meld. St. 6
1701 (2019-2020) om tidlig innsats er det store variasjoner i SFO-tilbudet på tvers av kommuner og skoler.
1702 På landsbasis står 18% av elevene på 1. trinn utenfor SFO-tilbudet, og andelen øker for hvert trinn.
1703 Arbeiderpartiet ønsker å styrke kvaliteten på SFO-ordningen og sørge for at ordningen inkluderer
1704 flere barn, slik at flere barn får leke og lære også utenfor skoletid. Arbeiderpartiet vil utarbeide en
1705 nasjonal rammeplan og gjennomføre en barnereform der SFO gjøres om til en aktivitetsskole (AKS).

1706

1707 En ny innsats overfor SFO/AKS bør kombineres med andre sektorpolitiske mål. Derfor ønsker
1708 Arbeiderpartiet at aktivitetsskolen skal ha et gratis måltid og at aktivitetsskolen skal samarbeide med
1709 idretten, frivilligheten og kulturskolen for å gi barna en mangfoldig og opplevelsesrik hverdag. Den
1710 nasjonale evalueringen av SFO viser at 30-40 % av foreldrene som tar barna ut av SFO, oppgir som
1711 grunn at tilbudet er for dyrt. Arbeiderpartiet mener at SFO/AKS skal være en del av det helhetlige
1712 tilbudet for barn. På sikt må derfor aktivitetsskolen bli gratis for alle på 1. til 4. trinn i alle kommuner.

1713

1714 Vestland Arbeiderparti vil at:

- 1715 • Utvikle en nasjonal rammeplan for aktivitetsskole som erstatter dagens rammeplan for SFO
- 1716 • Styrke kompetansen til de ansatte i SFO-ordningen
- 1717 • Sørge for et gratis måltid i aktivitetsskolen i tråd med nasjonale kostholdsråd
- 1718 • Gradvis innføre gratis deltids plass i aktivitetsskole/SFO på 1.-4. trinn i alle kommuner
- 1719 • At SFO/AKS skal samarbeide med idretten, frivilligheten og kulturskolen
- 1720 • At SFO/AKS skal brukes som virkemiddel i integreringspolitikken og støtte oppunder barnas
1721 språkutvikling

1722

1723 Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd

1724

1725

1726 59.Privatskoler

1727 Forslagsstillar AUF i Vestland

1728

1729 Vestland Arbeiderparti mener at utdanning bør i så stor grad som mulig være offentlig eid. På denne
1730 måten kan fellesskapet bestemme fremtiden til fellesskolen. Likevel spiller privatskoler en viktig rolle
1731 for noen elever, og er dermed et bidrag inn i utdanningssystemet vi ikke kan fjerne over natten. AUF i
1732 Vestland mener at det er et mål at alle elever føler seg hjemme i fellesskolen, men det er dessverre
1733 ikke en realitet i dag. Utviklingen vi ser rundt utbyggingen av privatskoler er bekymringsfull, og AUF i
1734 Vestland mener at å øke antall privatskoler er feil veg å gå. AUF i Vestland mener at fellesskolen må
1735 satses på, men at i dag utgjør privatskoler et viktig tilbud for elevene. For noen barneskoleelever er
1736 en privatskole eneste alternativ for å gå på en nærskole, og AUF i Vestland anerkjenner at det vil ta
1737 tid før kommunene greier å dekke behovet for disse elevene.

1738

1739 Vestland Arbeiderparti vil at:

- 1740 • Ikke bevilge støtte til nye opprettelser av privatskoler
- 1741 • Ha som mål i skolen at ingen skal behøve å gå på en privatskole
- 1742 • Øremerke penger til kommunene til overtakelse av private grendeskoler

- 1743 • Gi fylkeskommunene og kommunene en vetorett mot innføring av nye private barnehager,
1744 barneskoler, ungdomsskoler og videregående skoler.
1745

1746 [Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd](#)
1747
1748

1749 60.Gratis SFO

1750 [Forslagsstillar AUF i Vestland](#)

1751
1752 I dag går flertallet av elevene fra 1.-4. trinn på SFO/Aktivitetsskole. Det er likevel mange barn
1753 som ikke får dette tilbudet. Dette henger ofte sammen med foreldrenes økonomi. AUF i
1754 Vestland mener at SFO/Aktivitetsskole er en viktig arena for å utvikle grunnleggende sosiale
1755 ferdigheter. Derfor ser AUF i Vestland på det som svært viktig at alle barn fra 1.-4.trinn får
1756 dette tilbudet gratis. Elever som har behov for tilbud om SFO/Aktivitetsskole også får dette
1757 tilbudet gratis.
1758

1759 Vestland Arbeiderparti vil at:

- 1760 • Innføre flere statlige krav til kommunene om utforming og læringsutbytte i
1761 SFO/Aktivitetsskolen
1762 • Innføre en pedagognorm i SFO/Aktivitetsskolen på samme måte som i barnehage og skole
1763 • At det opprettes en prøveordning med heldagsskole i flere kommuner der
1764 SFO/Aktivitetsskolen blir en integrert del av skolen
1765 • At det skal tilbys et gratis måltid ved SFO/Aktivitetsskolen
1766 • Gjøre SFO/Aktivitetsskole gratis for alle
1767 • At elever med behov for SFO/Aktivitetsskole etter 4.trinn får dette tilbudet gratis
1768

1769 [Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd](#)
1770
1771

1772 61.Gratis barnehage

1773 [Forslagsstillar AUF i Vestland](#)

1774
1775 En av grunnene til at mange velger å ikke ta barnet sitt i barnehage, er den høye prisen. Mange
1776 barnefamilier har ikke råd til å betale flere tusen kroner i måneden. AUF i Vestland mener at dette er
1777 et stort tap for de barna dette gjelder. Barnehagen er viktig for å danne et godt grunnlag for barns
1778 videre oppvekst og utdanning. Ettersom at barnehagen spiller en så essensiell rolle i barns utvikling,
1779 mener AUF i Vestland at barnehage burde være gratis for alle, slik at alle barn lærer de
1780 grunnleggende ferdighetene som gjør at barnet henge med i utviklingen, og som gjør overgangen til
1781 1.trinn lettere. En barnehage som er tilgjengelig for alle vil også føre til at integreringen går raskere
1782 og mer effektivt.
1783

1784 Ved å styrke kvaliteten i barnehagene gjennom å satse på flere pedagoger og ved å gjøre avstanden
1785 mellom skole og barnehage kortere, vil det bli stadig viktigere at flest mulig går i barnehage. AUF i
1786 Vestland mener derfor at man på sikt må jobbe for å gjøre barnehage obligatorisk for barn fra og
1787 med fylte 3 år. Dette er viktig for at det ikke skal oppstå et skille i skolen mellom barn som har gått i
1788 barnehage og de som ikke har det.
1789

1790 Vestland Arbeiderparti vil at:

- 1791 • Innføre gratis barnehage for alle
1792 • På sikt gjøre barnehage obligatorisk for barn fra og med fylte 3 år

- 1793 • Fjerne stykkprisfinansieringen og erstatte den slik at kommunenes faktiske utgifter blir
- 1794 • dekket
- 1795 • Fjerne kontantstøtten
- 1796 • Øke barnehagedekningen til 100%
- 1797 • Lovfeste retten til barnehageplass for alle

1798

1799 [Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd](#)

1800

1801

1802 62.Oppdaterte skolebøker i grunnskolen og videregående skole

1803 Forslagsstillar AUF i Vestland

1804

1805 Norge skal ha verdens beste skole. Skolebøkene i grunnskolen og videregående skole er utdaterte,
 1806 samt ofte overakademiske og uforståelig skrevet. Pensum skal være oppdatert både pedagogisk og
 1807 på nyere hendelser og funn, da spesielt i naturfag og samfunnsfag. Religionsfaget må også fordele
 1808 pensumet mer balansert på de ulike livssynene. Det er viktig at skolen bidrar med dannelse, og tilbyr
 1809 en bred og oppdatert kunnskap. Slik oppnår vi en skole i verdensklasse og gode samfunnsborgere.

1810

1811 Vestland Arbeiderparti mener:

- 1812 • Det skal settes krav til forlag om at deres skolebøkere r oppdaterte på hendelser og nyere
- 1813 funn fra det siste tiåret.
- 1814 • Skolen har en plikt til å inneha oppdaterte skolebøker.
- 1815 • Skolebøkene i religion skal ha en mer balansert fordeling mellom alle verdensreligioner og
- 1816 livssyn.
- 1817 • Skolebøkene skal ha relevant innhold skrevet på et tilgjengelig og lett forståelig språk.

1818

1819 [Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd](#)

1820

1821

1822 63.Eierskap i barnehagesektoren

1823 Forslagsstillar AUF i Vestland

1824

1825 Private barnehager var helt essensielt for å oppnå tilnærmet full barnehagedekning. Nå har tiden
 1826 kommet der private barnehager har spilt ut sin rolle. Skal man greie å fjerne køen for barnehagene
 1827 og gjøre den tilgjengelig for alle, er det nødvendig at en stor del av infrastrukturen er offentlig eid. I
 1828 dag ligger andelen private barnehager på rundt 50% av alle barnehageplasser, og dette fører til et tap
 1829 av kontroll over offentlige ressurser og usikkerhet for barna. Dagens situasjon der mindre barnehager
 1830 går konkurs og store kjeder overtar, er bekymringsverdig.

1831

1832 AUF i Vestland mener at fellesskapet burde ha kontroll over fellesskapets midler, og at det burde
 1833 være forbudt å ta ut profitt fra barnehagedrift. Likevel må en slik endring skje over tid og i samarbeid
 1834 med ideelle aktører. En slik endring kan ikke gå på akkord med full barnehagedekning. Kommunene i
 1835 Norge trenger midler for å kunne gjennomføre denne reformen, og det er derfor helt nødvendig at
 1836 staten bidrar med øremerkede midler til overtaking av private barnehager.

1837

1838 Vestland Arbeiderparti vil at:

- 1839 • Forby profitt i barnehagesektoren
- 1840 • Gradvis overføre private barnehageplasser til det offentlige, så lenge full barnehagedekning
- 1841 ivaretas.
- 1842 • Øremerke penger fra staten til kommunene for overtakelse av private barnehager

- 1843 • Gi kommunestyrene mulighet til å legge ned veto om opprettelser av nye private
1844 barnehager, dersom kommunen har ledige barnehageplasser
1845

1846 Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd
1847
1848

1849 64. Fiske

1850 Forslagsstillar: Kvinnherad Arbeiderparti

1851
1852 Vestland Arbeidarparti vil jobbe for at det blir mindre industrifiske, og at ein satsar på meir lokale
1853 fiskarar langs kysten.
1854

1855 Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd
1856
1857

1858 65. Fiskerinæringen

1859 Forslagsstillar: Arbeiderpartiet i Bergen

1860
1861 Forslag:
1862 Norsk fisk skal bearbeides i Norge. Vi må sikre en variert fiskeflåte. Bruk av aktive fiskeredskaper bør
1863 underlegges strengere restriksjoner.
1864

1865 Begrunnelse:

1866 Arbeiderpartiet i Bergen mener at fisken som blir fanget utenfor kysten, som hovedregel skal
1867 foredles ved anlegg i Norge. Stadig mer norsk fisk sendes rett ut av landet uten at den bearbeides i
1868 Norge. Å sende norsk sjømat til utlandet for videreforedling representerer unødige klimautslipp. Vi
1869 ønsker å øke foredlingsgraden av norsk sjømat, og industrien må sikres stabil tilgang på råstoff hele
1870 året. Derfor ønsker vi å stimulere til økt samarbeid mellom flåteleddet og industrien. Dette krever
1871 klare politiske føringer, evne til innovasjon og riktig fordeling av kvoter og konsesjoner. For å bidra til
1872 en rettferdig fordeling av fiskeressursene og for å sikre råstoff til fiskeindustri og forbruker mener
1873 Arbeiderpartiet i Bergen det er viktig med en variert fiskeflåte. Vi ønsker en mest mulig lønnsom og
1874 effektiv fiskerinæring, samtidig som miljøhensyn settes i fokus.
1875

1876 For stor utbredelse av aktive fiskeredskaper ødelegger havbunnen og er en stor trussel mot miljøet.
1877 Når trålposen skrapar langs bunnen, drar den med seg og ødelegger store mengder planter og
1878 bunndyr, mange av disse artene er svært sårbare. Dette er med på å endre strukturen og funksjonen
1879 til økosystemet. Bruken av disse fiskeredskapene bør underlegges strengere restriksjoner.
1880

1881 Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd
1882
1883

1884 66. Landbruk

1885 Forslagsstillar: Kvinnherad Arbeiderparti

1886
1887 Vestland Arbeidarparti vil sikra eit sterk distriktslandbruk.
1888

1889 Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd

1890

1891

1892 67. Industri er viktig for Høyanger og Vestland

1893 Forslagsstillar: Høyanger Arbeidarparti

1894

1895 Industrien skapar store verdier og mange arbeidsplassar i Høyanger og i nye Vestland fylke. Høyanger
1896 AP vil gje vår industri ein større plass og merksemd i vårt arbeids- og næringsliv.

1897

1898 Grunngeving:

1899 Høyanger og Vestland rik tilgang på naturressursar, høg kompetanse og dei konkurransefortrinna
1900 som ligg i den norske modellen.

1901

1902 Det ligg eit stort potensiale til nyvinning og auka sysselsetting innan fleire industrielle sektorar,
1903 mellom anna kraftføredlande industri, design- og merkevaredrive industri, samt råvareindustri.
1904 Ein stor del av norsk industri står i dag i det teknologiske skiftet med interessante mogelegheiter for
1905 framtida. Bedriftene skal omstille seg til ein meir miljøvenleg produksjon. Høyanger AP vil at staten
1906 stiller opp med omstillingsmidlar gjennom ENOVA.

1907

1908 Trepartsamarbeidet blir stadig viktigare for norsk industri. Dei bedriftene som lukkast med omstilling
1909 har høg medverknad og høg organisasjonsgrad. Høyanger AP vil ha fokus på det fagleg politiske
1910 samarbeidet.

1911

1912 Ambisjonen om å ta ressursane våre i bruk, både på land og i havet, skal kjenneteikna vår
1913 industripolitikk. Framover må norsk industri få gode og langsiktige rammevilkår.

1914

1915 Høyanger AP vil:

- 1916 • føre ein aktiv næringspolitikk, som legg til rette for eit nyskapande, kunnskapsbasert og
1917 klimavenleg næringsliv.
- 1918 • vidareføra CO2-kompensasjonsordninga etter 2020 med minst 75% kompensasjon. Dette er
1919 viktig for å sikra norske arbeidsplassar, og sørge for at industri ikkje vert flytta til land med
1920 mindre stram klimapolitikk.
- 1921 • satse på dei unge ved å betre lærlingordninga og fagutdanninga. Industriproduksjon vil i
1922 framtida vere kunnskapsbasert og vil stille krav til kontinuerleg etter- og vidareutdanning.
- 1923 • ha konkurransedyktige rammevilkår som gjer det attraktivt å investere i norsk industri.
- 1924 • ha fokus på forvaltning av energiressursane slik at det i framtida vil vere grunnlag for
1925 industriproduksjon i landet.

1926

1927 Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd

1928

1929

1930 68. Auka verdiskaping i fastlandsindustrien

1931 Forslagsstillar AUF i Vestland

1932

1933 For å behalde og utvikle velferdssamfunnet i framtida, må Noreg ha ein tydeleg og seriøs ambisjon
1934 om å auke industrien sin del av verdiskapinga. I dag er fastlandsindustrien sin del av verdiskaping 7%,
1935 og dette er svært urovekkande. Målet for Noreg må vere minimum 20%. Med dette må vi også
1936 utnytte eigne fornybare ressursar. Hovudmålet til AUF er å gjere Noreg til det beste fornybare
1937 samfunnet i verda samtidig som vi bevarer arbeidsplasser.

1938

1939 Handelsunderskotet for Fastlands-Noreg må møtast med ein meir offensiv politikk for bygging av
1940 industri. Vi må sørgje for å ha næringar i Noreg som kan bere sysselsetjing med det kostnads- og
1941 velferdsnivået samfunnet vårt byggjer på. Forskingspolitikken må fokusere på innovasjon som
1942 fremjar verdiskaping og bidrar til framtidsretta arbeidsplassar i Noreg. Den største innsatsen må
1943 rettast mot næringar der vi har leiande posisjonar.

1944

1945 Vestland Arbeiderparti vil:

- 1946 • At fylkeskommunen sin rolle som næringsutviklar blir styrka gjennom auka regionale
- 1947 utviklingsmiddel
- 1948 • Bevare ein desentralisert skulestruktur for å sikre næringslivet i heile landet god tilgang på
- 1949 faglært arbeidskraft
- 1950 • Byggje opp sterke fagmiljø der Noreg har naturgjevne konkurransefortrinn
- 1951 • At klyngetenkinga og fagmiljøa må vege tungt i næringspolitikken
- 1952 • At det blir tilrettelagt for betre vilkår for oppstart av bedrifter med grøn teknologi
- 1953 • At fleire fylkeskommunar og kommunar saman går inn i regionale klimanettverk

1954

1955 [Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd](#)

1956

1957

1958 69. Investering i Landbruket må styrkast

1959 [Forslagsstillar: Sunnfjord Arbeidarparti](#)

1960

1961 Midlane til investering og bedriftsutvikling i landbruket, IBU-midlane, er i dag for små til å dekke
1962 behovet for investering i landbruket. Investeringsstøtta strekk ikkje til slik at dei som ynskjer
1963 investere må vente eit eller fleire år på klarsignal om støtte. I tillegg må lønsemda i landbruket
1964 aukast. Dette gjeld både mjølk, kjøt, anna matproduksjon og arealtilskot.

1965

1966 Grunngeving:

1967 Mange mjølkeprodusentar i Vestland vil selje mjølkekvotar. Dette syner kor viktig det er å styrke
1968 både større og mindre mjølkebruk for å oppretthalde eit landbruk i heile landet.

1969

1970 Lønsemda i landbruket har gått ned. Dette er også med på å gjere yrket lite attraktivt.

1971 Sunnfjord Arbeidarparti krev at regjering og Storting stiller meir midlar til disposisjon både til
1972 investeringar og til auking av potten ved neste jordbruksforhandlingar.

1973

1974 Skal landbruksnæringa lukkast å fornye driftsbygningane må det monaleg meir investeringsstøtte og
1975 lønsemd på plass. Landbruket på vestlandet er god ressursutnytting av areal som elles ikkje er eigna
1976 for matproduksjon.

1977

1978 [Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd](#)

1979

1980

1981 70. Forsking og utvinning av Thorium for energiføremål

1982 [Forslagsstillar: Sunnfjord Arbeidarparti](#)

1983

1984 Norge har store mineralførekomstar av Thorium. Det må no brukast større midlar på forskning for å
1985 sjå om det er mulig å få fram ei ny energikjelde som er med på å redusere klimaendringa.

1986

1987 Thorium er eit grunnstoff som Norge (Telemark) har svært store meineralførekomstar av (3. største i
1988 verda), Thorium kan brukast til framstilling av energi som ikkje medfører co2 utslepp og som ikkje har

1989 ulempene som kjernekraftverkene har. Thorium kan kanskje vise seg å kunne erstatte Uran i
1990 kjernekraftverk og kan då løyse mykje av dagens miljøproblem og mangel på energi i verda. Med den
1991 mengda vi har av Thorium i Norge, kan vi mest sansynleg lage nok energi i fleire tusen år framover.
1992 Vi bør derfor satse på forskning og utvinning av dette materialet når verda no treng mykje meir
1993 klimavenleg energi.

1994

1995 [Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd](#)

1996

1997

1998 71. Vindkraftkonsesjon skal avslåast utan lokal aksept

1999 [Forslagsstillar: Høyanger Arbeidarparti](#)

2000

2001

2002 Høyanger AP meiner konsesjonssøknader om vindkraft som manglar lokal aksept skal avslåast, og at
2003 det skal innførast klare og korte fristar for tidsbruk frå konsesjonsutgreiing til igangsetting. Det skal
2004 kun tillatast små avvik frå konsesjon til iverksetting, og det må innførast krav om maks høgde og
2005 arealbruk i konsesjonen. Tap av naturmangfald må vektleggast sterkare, og konsekvensane for
2006 nettkapasitet og nett-tilknyting må utgreiast og framkomme i søknaden.

2007

2008 Grunngeving:

2009 Dersom det manglar lokal aksept for vindkraftutbygging så skal konsesjonen avslåast. At kommunane
2010 er fråtekne ansvar og mynde i eiga arealdisponering i ei så stor og viktig sak er udemokratisk og
2011 uakseptabelt. Konsesjonssøknaden må vere meir konkret og detaljert og ha klare, korte fristar for
2012 igangsetting, og det må sikrast reel lokal innflytelse på avgjerdsla.

2013

2014 Eit vindkraftanlegg høgt til fjells er å sjå på som eit stort industrianlegg, ofte plassert i urørt natur.

2015 Den teknologiske utviklinga i bransjen går i retning av høgare master med breiare vengespenn. Is-

2016 kast frå mastene er ei kjent problemstilling, og når mastene først er plasserte på fjelltoppane / nær
2017 fjelltoppane, vil sikringssona for is-kast presse folk som går på ski ned i rasfarleg område.

2018 Topografien er slik i våre område at dei fleste fjellsidene har ei helling på meir enn 30 grader – og dei
2019 samlar opp mange skavlar.

2020

2021 Vindkraftanlegga legg beslag på eit monaleg større areal enn der dei fysiske vindturbinane er

2022 plasserte. Naturinngrepa i tilknyting til vegane til anlegga vil også føre til store, irreversible sår i

2023 naturen. Fleire vil karakterisere dette som visuell forsøpling. Vi er også redd for støy frå mastene, og
2024 sjølve anlegga vil vere til stor sjenanse for alle dei som vil ha ei genuin naturoppleving i fjella.

2025

2026 [Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd](#)

2027

2028

2029 72. Utbygging av hydrogenproduksjon

2030 [Forslagsstillar: Austevoll Arbeiderparti](#)

2031

2032 Forslag:

2033 Vestlandland Ap vurderer ei satsing for å bygge ut produksjon og distribusjon av hydrogen på
2034 overskottskraft frå fornybare energikjelder, som vind og vasskraft, gjennom elektrolyse av vatn
2035 (H₂O). Og at det vert jobba for at alle kommunar har tilgang til hydrogen når brenselcelle-teknologi
2036 er moden for full kommersialisering. Dette for å fase ut forbrenningsmotoren som nyttar
2037 hydrokarbon.

2038

2039 Grunngeving:

2040 Det må leggjast til rette for at bilparken og båt som går på fossilt brennstoff vert fasa ut og eit av
2041 alternativa då vert hydrogen. Bussane er storforbrukar av diesel og dersom det vert lagt til rette for
2042 hydrogen-produksjon av vatn (H2O) gjennom elektrolyse er ein komen eit steg vidare for å nå
2043 klimamål 2030. For bilar, bussar og båtar som går på hydrogen, må det vere mogeleg å få fylle dette
2044 drivstoffet.

2045
2046 Teknologien er kjent og for å sikre ein god kommersiell start så kan Skyss og Kringom sikre at det er
2047 ein marknad for å utvikle dette. For fylkeskommunen burde dette også gi kostnadsreduksjon i ei
2048 forventning om at elektrisk kraft fortsatt er billigare enn fossilt drivstoff.

2049
2050 [Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd](#)

2051
2052

2053 [73. Arbeidarpartiet som tydeleg distriktparti](#)

2054 [Forslagsstillar: Austevoll Arbeiderparti](#)

2055
2056 Austevoll arbeidarparti vil at Ap skal framsnakka og betra rammevilkår for næringar langs kysten og i
2057 distrikta. T.d. leverandør- og foredlingsverksemdar. I dag er transport og ferjekostnader ei stor
2058 utfordring. Betre vilkår vil skapa fleire arbeidsplassar, gje meir føreseielege rammer for næringslivet
2059 og gjera det mogleg å bu i distriktsnoreg. Eit aktuelt tiltak er å sjå på ferja som ein del av vegen og
2060 fasa ut betaling på ferjer, og å gå inn for eit nasjonalt løft for fylkesvegane.

2061
2062 Grunngeving:
2063 Dei siste åra har Noreg vore gjennom ei sentraliseringsbølge. Kommune- og regionreform,
2064 politireform, nedlegging av passkontor – for å nemna noko. Det har blitt dyrare å ta ferje, og mindre i
2065 pendlarfrådrag. Store veg- og togprosjekt på Austlandet vert prioritert framfor viktige
2066 samferdsleprosjekt på Vestlandet. Etterslepet på fylkesvegane er stort, så stort at det må gjerast eit
2067 nasjonalt løft for å betra situasjonen. I tillegg ser me ein retorikk som snakkar ned næringar me er
2068 heilt avhengige av, som havbruk og olje/gass. Alt dette til saman, gjer det vanskelegare å bu og driva
2069 næring i distrikta. Arbeidarpartiet må vera ei motvekt til dette, som folk trur på. Ap må koma med
2070 løysingar som gjer rammevilkåra betre for dei som driv næring i distrikta. Ein for dyr ferjebillett kan
2071 vera kroken på døra for små- og mellomstore verksemdar. Ei fylkesveg der trailerar ikkje kjem seg
2072 fram, går ikkje. Me veit og at fisken som blir fiska utanfor vår kyst, blir sendt rundt halve jordkloden
2073 for å bli pakka. Det er ikkje berekraftig. Ap må ikkje bli eit nytt senterparti som vil at alt skal vera som
2074 det alltid har vore. Arbeidarpartiet må ta rolla som eit framtidsretta parti som ser nye løysingar i lag
2075 med dei næringane me har. Me treng eit arbeidarparti som framsnakkar busetnad og næringane me
2076 har langs kysten, og som samarbeider med næringane om å få til dei gode framtidsretta løysingane.
2077 Klima, miljø og verdiskaping må gå hand i hand.

2078
2079 [Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd](#)

2080
2081

2082 [74. Krav om overføring av statlege oppgåver i Vestland fylke](#)

2083 [Forslagsstillar: Luster Arbeiderparti](#)

2084
2085 Som stort parti i eit av dei største fylka her i landet er det viktig at ein stiller tydelege krav i samsvar
2086 med intensjonen ved regionsreforma, ei desentralisering av makt frå hovudstaden. Luster
2087 Arbeidarparti har fylgjande forslag til Vestland arbeidarparti sitt årsmøte:

2088
2089 Vestland Arbeidarparti krev i samsvar med intensjonen bak regionsreforma, at fleire statlege
2090 oppgåver vert overført til fylket.

2091
2092 Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd
2093
2094

2095 75. Havbruksfondet

2096 Forslagsstillar: Kinn Arbeidarparti

2097

2098 Fråsegn:

2099 Vestland Arbeidarparti vil:

- 2100 • Sikre vidare og berekraftig vekst i havbruksnæringa.
- 2101 • Sikre fleire norske arbeidsplassar basert på norsk råstoff
- 2102 • Sikre kystkommunane stabile inntekter frå havbruksnæringa.

2103

2104 Grunngeving:

2105 Vestland Arbeidarparti vil aktivt arbeide for at midlane i «Havbruksfondet» tilfaller dei kommunane som stiller areal til disposisjon for næringen. Auka sjømatvekst skal gje lokale ringverknader.

2106 I 2018 kom den første store utbetalinga frå havbruksfondet til norske fylke og kommunar. 620
2107 millionar kroner vart delt mellom kommunar og fylke i region Vestland.

2108

2109 Vestland Ap meiner vi må byggje vidare på havbruksfondet og sikre at framtidig vekst gir ei stabil og
2110 årleg utbetaling til dei kommunane og regionane som legg til rette for næringa. Alternativet er ein
2111 statleg særskatt, grunnrenteskatten, som i praksis vil innebere ei massiv overføring av verdier frå
2112 næringslivet på kysten til statskassa i Oslo. For Vestland er det viktig at overskotet blir investert
2113 tilbake på kysten og i bedriftene, slik at dei bidreg til å skape gode lokalsamfunn, arbeidsplassar og
2114 innovasjonskraft i næringa og i ein veksande leverandørindustri.

2115

2116 Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd

2117

2118

2119

2120 76. Havbruksskatt - grunnrenteskatt

2121 Forslagsstillar: Kvam Arbeiderparti

2122

2123 Framlegg: Det bør innførast ein grunnrenteskatt i havbruksnæringa.

2124

2125 I år der grunnrenta er negativ bør den negative grunnrenteskatten betalast ut frå staten påfylgjande
2126 år. Ei ordning med avskrivningar over fleire år vil kunne svekka likviditeten til selskapa og vera ei fare
2127 for naudsynte investeringar.

2128

2129 Ein andel av grunnrenteskatten bør gå til havbrukskommunane og fylkeskommunane og fordelast
2130 etter same nøkkelen som havbruksfondet har i dag.

2131

2132 Grunngeving: Skatten bør berre råka superprofitt – denne næringa er ekstremt kapitalintensiv, og
2133 bør ikkje skattast for hardt. Ikkje minst av omsyn til at næringa kjem til måtte gjera store
2134 investeringar i åra som kjem, særleg når det gjeld meir rømnings sikre anlegg, oppsamling av kloakk
2135 og avlusningsteknologi.

2136

2137 Ein opplever no at det vert stadig meir motstand mot å leggja ut nye område til havbruk. Ein viktig
2138 grunn til det er at folk ikkje opplever at det vert nok verdier att lokalt. Dette er hemmande for
2139 utviklinga av denne viktige næringa. Næringa og kommunane har ei felles interesse i å endra dette.

2140

2141 Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd

2142

2143

2144 77. Havbruksskatt - produksjonsavgift

2145 Forslagsstillar: Kvam Arbeiderparti

2146

2147 Framlegg:

2148 Det bør også innførast ei produksjonsavgift basert på samla konsesjonsgjeve volum fisk i dei aktuelle
2149 havbrukskommunane.

2150

2151 Grunngeving: Meir av verdiskapninga i næringa bør liggja att lokalt.

2152

2153 Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd

2154

2155

2156 78. Nei til bruk av useriøse vikarbyrå

2157 Forslagsstillar: Stryn Arbeidarparti

2158

2159 Forslag:

2160 Arbeidarpartiet vil hindre norske kommunar å nytte useriøse vikarbyrå. AP vil at det skal stillast
2161 klarare krav om ordna arbeidsforhold og strengare konsekvensar for utleigar enn dagens lovverk.

2162 Lovverket må og styrke medraderetten for tillitsvalde ved sjølve valet av vikarbyrå.

2163

2164 Grunngeving:

2165 Konkurransetsetting av kommunale tenester og behov for vikarar i helsesektoren har ført til at
2166 useriøse vikarbyrå har fått oppdrag med å dekke dette i norske kommunar. Det har vore avdekka
2167 sosial dumping, urimelege arbeidskontraktar, pålagde høge kostnader til norsk kurs og skatteflukt hjå
2168 useriøse aktørar. Ei slik utvikling kan ikkje Arbeidarpartiet akseptere.

2169

2170 Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd

2171

2172

2173 79. Vi trenger en nasjonal vannpolitikk

2174 Forslagsstillar: Askøy Arbeiderparti

2175

2176 Askøy kommune opplevde en vannkrise våren 2019, forårsaket av bakteriesmitte i
2177 drikkevannsforsyningen. 76 personer ble innlagt på sykehus, 2000 personer fikk mage- og
2178 tarmproblemer og to personer døde der bakteriesmitte kan ha spilt en rolle.

2179

2180 Vannskandalen på Askøy bør være en vekker for hele landet. Bransjeorganisasjonen Norsk Vann har
2181 beregnet at vann- og avløpssystemet i Norge trenger investeringer på 280 milliarder kroner for å
2182 være i forsvarlig forfatning.

2183

2184 Klimaendringene har ført til større nedbørsmengder, ofte kraftige regnskyl på kort tid. Dette øker
2185 både faren for forurensning av drikkevannskilder og flom som skader infrastruktur.

2186

2187 Folkehelseinstituttet advarer om at store lekkasjer i vann og avløpssystem kan føre til at kloakkvann
2188 trenger inn i drikkevannsledninger og skaper alvorlige sykdomsutbrudd i befolkningen.

2189

2190 Stadige nyhetsmeldinger om flomskader på veier, baner og bygninger viser at dagens avløpsnett ikke
2191 er dimensjonert for de nedbørsmengdene vi kan vente i fremtiden.

2192
2193 Utskiftingstakten i fornyingen av vann- og avløpsnett er altfor lav i hele Norge. Med dagens regime
2194 vil det ta 150 år før vi er i mål. Det er et nasjonalt ansvar at Norges befolkning får rent drikkevann i
2195 springen. Dette kan ikke kommunene sitte med alene.

2196
2197 Forslag:
2198 Staten må sikre seg en full oversikt over hvor store utfordringene er innenfor vann- og avløpsnett, utarbeide en sektorlov og sikre en bedre og mer helhetlig statlig forvaltning.
2199 Det må etableres en sterkere beskyttelse av vannkilder til drikkevannsformål.

2200
2201
2202 Staten må bidra til at kommunene kan øke innsatsen for å utbedre vann- og avløpsnett, som for eksempel med rentekompensasjon. (jmf. slik man fikk med oppussingsarbeidet av forefallende skolebygg). Dette er viktig for både folkehelsen og beredskapen.

2203
2204
2205
2206 [Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd](#)

2207
2208

2209 80. Uttale til fremlegg til ny rusreform

2210 Forslagsstillar: Luster Arbeidarparti

2211
2212 Luster Arbeidarlag meiner at framlegget frå rusreformutvalget som kom i desember er svært uheldig, særskilt for ungdommen dersom den vert vedteken slik den ligg føre no.

2213
2214
2215 Framlegget inneber b.l.a. at menneske som vert pågrepne med «mindre mengder» narkotika ikkje skal straffast men henvisast til lokal rådgjeving/hjelp i kommunal rusteneste. «Mindre mengder» er b.l.a. 15 gram cannabisstoff, 2 gram amfetamin, 1 dl GHB og 0,5 gram heroin.

2216
2217
2218
2219 Dersom den pågrepne ikkje møter til rådgjeving i den lokale rustenesta, får det ingen konsekvensar for den einskilde. Dette vil i praksis seia at det vert ei frivillig ordning. Luster Arbeidarlag meiner at det då er fritt fram å ha desse store mengdene narkotika/partydop i besittelse, og at dette er første steget i ein legaliseringsprosess. Me meiner også at den kommunale rustenesta pr.dags dato, ikkje har verken kompetanse eller ressursar til å gjere denne jobben.

2220
2221
2222
2223
2224
2225 I dag er det mellom anna politiet som gjer denne jobben. Dei kan sanksjonere med bøter eller ungdomskontraktar, noko som etter vårt syn er ein god ordning. Dagens modell gjer at norske ungdomar ligg på botn i Europa når det gjeld bruk av narkotika.

2226
2227
2228
2229 Luster Arbeidarlag stiller seg likevel bak forslaget når det gjeld dei tyngste rusmisbrukarane, at dei må få hjelp i staden for straff.

2230
2231
2232 Me meiner at det må gå an å ha to tankar i hovudet på ein gang. Vi må få til eit framlegg der me fører ein politikk som beskyttar barn og unge mot narkotika og gjer det muleg å gripe inn i begynnande narkotikabruk.

2233
2234
2235
2236 Dersom denne reforma vert vedteken slik den ligg føre, fryktar me at bruken av narkotika blant barn og unge vil auke jevnt framover, noko vi vil få sjå konsekvensane av litt lenger fram i tid.
2237 Luster Arbeidarlag meiner at dette er eit folkehelseeksperiment vi ikkje har råd og gjennomføre.

2238
2239

2240 Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd

2241

2242

2243 81.«Rusreformen – frå straff til hjelp»

2244 Forslagsstillar: Etne Arbeiderparti

2245

2246 Det er eit viktig arbeid som er lagt ned av Rusreformutvalet i «Rusreformen- fra straff til hjelp». Sjølv
2247 om norsk ungdom brukar minst narkotika i Europa, har me aukande utfordringar som me må ta på
2248 alvor. Det blir gjort mykje bra førebyggjande arbeid i skulane, av helsevesen, politi, SLT, frivillig sektor
2249 og mange andre for å førebu barn og unge på å ta dei sunne vala. Likevel er det aukande aksept for
2250 bruk av narkotika i fleire miljø og i ulike sosiale lag og aldrar.

2251

2252 I Noreg har me for mange overdosedødsfall og tunge rusmisbrukarar. Dette krev heilt andre tiltak.
2253 Etne Arbeiderparti er glad for at det er brei semje om at dei som er blitt rusavhengige skal få tilbod
2254 frå helsevesenet og ikkje straffast for bruk av rusmiddel. Dei treng verdig, god oppfølging av helse –
2255 og psykiatritenesta i kommunen. Kommuneøkonomien må som følgje av dette styrkjast slik at alle er
2256 sikra eit bra tilbod uavhengig av kor dei bur.

2257

2258 Rusreformutvalet sitt arbeid inneheld mange krevjande endringar. Etne Arbeiderparti er skeptiske til
2259 noko av dette, men ser og positive tiltak.

2260

- 2261 • Rusreforma sine løysingar for dei rusavhengige er viktig. Me må ha ein human og helsebasert
- 2262 tilnærming der dei rusavhengige får hjelp og ikkje straff.
- 2263 • Ein skal ikkje legaliserer bruk av narkotiske stoff.
- 2264 • For ikkje-avhengige brukarar av narkotika (eksperimentbrukarar og rekreasjonsbrukarar,
- 2265 inkludert personer under 18 år) bør ein ha mulighet for bruk av straff. Det bør ikkje
- 2266 overlatast til den kommunale helsetenesta aleine og til frivilligheten hjå den det gjeld.
- 2267 • Politiet bør framleis ha ei viktig rolle i narkotikasaker. Dei har makt- og tvangsmidler som er
- 2268 viktig for å rulle opp nettverk, avsløre bakkmenn eller få ungdom inn i eit nytt spor.
- 2269 • Politiet si rolle i det rusførebyggjande arbeidet er i dag ei avdekkjar-rolle. Regjeringa ønskjer
- 2270 å vidareføra denne rolla for politiet i det rusførebyggjande arbeidet i Granavolden-
- 2271 plattformen. For å kunna utføra denne rolla er politiet helt avhengig av å kunne bruka
- 2272 «verktøyskassa», altså tvangsmidlar. Dersom politiet ikkje har verktøyskassa og får halda fram
- 2273 arbeidet med avdekking, kan prioriteringane av politiet sitt arbeid endra seg til andre
- 2274 område. Då er politiet si rolle i kampen mot narkotika i fare.

2275

2276 Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd

2277

2278

2279 82.Rusreform

2280 Forslagsstillar AUF i Vestland

2281

2282 Nylig la rusutvalget frem sin rapport der det kommer tydelig frem at straff verken hindrer mennesker
2283 å komme inn i rusavhengighet eller å komme ut av det. Rusavhengige skal bli møtt med
2284 helsefagligtilbud, støtte og oppfølging - ikke straff, er deres klare anbefaling. Politiet skal fremdeles
2285 kunne konfiskere og destruere ulovlige rusmidler. Det er avgjørende å gi helsefaglig tilbud og hjelp til
2286 mennesker som er rusavhengig, ikke straffe dem.

2287

2288 Vestland Arbeiderparti mener:

- 2289 • Rusavhengige skal møtes med helsefaglig tilbud og hjelp – ikke straff.
- 2290 • Brukerdoser av narkotiske stoffer skal avkriminaliseres.

- 2291 • Det skal ikke gis ut gebyrer for de som ikke møter til nemdsamtale
2292 • Det skal fortsatt være ulovlig å omsette illegale rusmidler.
2293

2294 [Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd](#)
2295
2296

2297 83.Rusreform

2298 [Forslagsstillar: Arbeiderpartiet i Bergen](#)

2299

2300 Forslag:

- 2301 • Rusavhengige skal møtes med helsefaglig tilbud og hjelp – ikke straff.
2302 • Brukerdoser av narkotiske stoffer skal avkriminaliseres.
2303 • Det skal ikke gis ut gebyrer for de som ikke møter til nemdsamtale
2304 • Det skal fortsatt være ulovlig å omsette illegale rusmidler.
2305

2306 Begrunnelse:

2307 Nylig la rusutvalget frem sin rapport der det kommer tydelig frem at straff verken hindrer mennesker
2308 å komme inn i rusavhengighet eller å komme ut av det. Rusavhengige skal bli møtt med
2309 helsefagligtilbud, støtte og oppfølging – ikke straff, er deres klare anbefaling. Politiet skal fremdeles
2310 kunne konfiskere og destruere ulovlige rusmidler. Det er avgjørende å gi helsefaglig tilbud og hjelp til
2311 mennesker som er rusavhengig, ikke straffe dem.
2312

2313 [Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd](#)
2314
2315

2316 84.Ressurskrevjande brukarar

2317 [Forslagsstillar: Etne Arbeiderparti](#)

2318

2319 Etne Arbeiderparti ber om at Arbeiderpartiet tek tak i finansieringsordninga for ressurskrevjande
2320 brukarar. Det er naudsynt at staten finansierer ein større del. Finansieringa er krevjande for
2321 kommunane og fører til ulike tenestetilbod.
2322

2323 Forslag til vedtak: Arbeiderpartiet tek tak i finansieringsordninga for ressurskrevjande brukarar.
2324

2325 [Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd](#)
2326
2327

2328 85.Helsepolitikk – sviktende eldreomsorg

2329 [Forslagsstillar: Askøy Arbeiderparti](#)

2330

2331 I dag opplever mange eldre at de blir kasteballer i systemet. De opplever at sykehusene skriver dem
2332 ut for tidlig. Resultatet blir at mange syke eldre flyttes fram og tilbake mellom sykehus og
2333 hjemkommune. Konsekvensene kan bli at sårbare mennesker får komplikasjoner og blir sykere. Pluss
2334 at det blir en økt belastning for kommunene. Om kommunen ikke kan ta imot utskrivningsklare
2335 pasienter får de «dagbøter».

2336 Arbeiderpartiet må utvikle en politikk som styrker sykehusene og kommunene.
2337

2338 Forslag:

2339 Stykkprisfinansieringen må bort og pasientenes behov må være avgjørende for prioriteringen av
2340 ressursene.

2341 «Dagbøtene» som kommunene må betale til sykehusene, må avvikles.

2342

2343 [Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd](#)

2344

2345

2346 86.Eldrepolitikk

2347 [Forslagsstillar: Øygarden Arbeidarparti](#)

2348

2349 • Eldre med kognitiv svikt må få tilbud om utredning. Det har betydning for behandlinga, kva
2350 for type kognitiv svikt pasienten har.

2351 • Det må byggjast fleire akuttplassar for eldre, slik at dei ikkje vert kasteball i systemet eller
2352 liggjande på sjukehus til kommune finn ledig kortidsplass.

2353 • Det bør vere eit mål at kommunane har tilbud om ernæringskompetanse.

2354

2355 Dei eldre sjuke må sikrast eit helsetilbod som sikrar dei god nok behandling og pleie. Antallet eldre
2356 aukar, og dei eldre vert eldre. Mange klarer seg godt heime med hjelp frå kommunen. Utfordringa
2357 kjem ofte når dei vert sjuke, til dømes kreftsjukdom, infeksjoner eller fallskader. Då kjem dei i
2358 kontakt med den behandlande delen av helsevesenet. Sjukehusa våre er rigga slik at liggetida skal
2359 være kortast mogeleg. Du skal med andre ord vere frisk for å verte sjuk. Dei eldre brukar lengre tid å
2360 verte frisk igjen. Kommunene har dei siste åra tatt på seg fleire oppgåver, og samhandlingsreformen
2361 har hatt som mål at pasientar i større grad skal få oppfølging i kommunen, i staden for på sjukehus.

2362

2363 Mange eldre klarer å bu heime, med tett oppfølging av heimesjukepleie, ergo-/fysioteneste og anna.
2364 Undersøkingar viser at eldre ønskjer å bu heime så lenge det er mogeleg, men at det er tryggleik for at
2365 kommunen stiller opp når det ikkje går lenger. I takt med at dei eldre blir eldre, er det mange
2366 kommuner som ikkje har rusta seg til å byggje nok heildøgnplassar for dei sjukaste eldre. Mange
2367 eldre bur heime i høg alder, og klarer seg fint. Ved akutt endring av helsetilstand, treng dei i større
2368 grad kortidsplass eller heildøgnplass. Mangel på plasser skaper utrykkleik.

2369

2370 [Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd](#)

2371

2372

2373 87.Helse- hjerneskadekoordinator

2374 [Forslagsstillar: Bjørnafjorden Arbeidarparti](#)

2375

2376 Forslag:

2377 Kommunar i Noreg skal oppretta hjerneskadekoordinator.

2378

2379 Grunngeving:

2380 Nærare 14000 menneskjer får kvart år hjerneslag i Norge. Slagamma har ulike utfordringar, ein
2381 hjerneslade- eller hjernehelseteneste vil kunne bidra med å løysa fleire utfordringar til både
2382 slagamma, personar med anna hjerneslade og pårørande.

2383

2384 [Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd](#)

2385

2386

2387 88.Meir forskning i primærhelsetjenesten

2388 Forslagsstillar: Askøy Arbeiderparti

2389
2390 Det er i kommunene vi bor, men likevel forskes det for lite i og med de kommunale helse- og
2391 omsorgstjenestene, selv om vi vet at vi vil få enda større utfordringer i fremtiden. Kommunenes
2392 potensiale som utdannings- og læringsarena utnyttes ikke godt nok. Skal vi ha et helsevesen som er i
2393 stand til å møte fremtidens oppgaver, er vi nødt til å se et tettere samarbeid mellom forskere,
2394 kommunehelsetjenesten og utdanningsinstitusjonene. Det er en stor skjevfordeling av midler til
2395 forskning og utviklingsarbeid (FOU) i helsesektoren. Primærhelsetjenesten og
2396 spesialisthelsetjenesten har like store kostnader, men spesialisthelsetjenesten får ni ganger så mye til
2397 forskning.

2398
2399 Forslag: Arbeiderpartiet vil, gjennom økte forskningsmidler og faglig oppdatering, skape et
2400 kunnskapsløft i primærhelsetjenesten

2401
2402 Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd

2403
2404

2405 89. Tannhelse

2406 Forslagsstillar: Kvinnherad Arbeiderparti

2407
2408 Vestland Arbeidarparti må arbeida aktivt for at alle eldre må få tannbehandling over ein særskilt
2409 eigenandelsordning, det må arbeidast for å få det fast inn i framtidige statsbudsjett for at eldre også
2410 skal ha eit godt liv innan tannhelse.

2411
2412 Grunngeving:
2413 Auke i høg alder, at folk lever lenger gjer og behovet for hjelp til god munn- og tannpleie større.
2414 Fleire og fleire eldre har egne tenner livet ut og dersom ikkje tannhelsa blir godt ivareteken kan det
2415 få store konsekvensar.

2416
2417 Det er samanheng mellom dårleg tannhelse og nokre alvorlege sjukdom.
2418 Mange eldre treng ofte omfattande tannbehandling, både for god velvære, men og for å unngå
2419 sjukdom i munn og svelg. Tannbehandling er ofte kostbart, og mange eldre har ikkje råd å gå til
2420 tannlegen, særleg einslege minstepensjonistar.

2421
2422 Etter dagens regelverk har alle eldre på sjukeheim eller i heimesjukepleie etter tre månader, rett på
2423 fri tannbehandling i offentleg tannhelse. Tidlegare tal viser at eldre som får heimesjukepleie og som
2424 har rett på gratis tannhelsehjelp, blei undersøkt og fekk behandling, mange er ikkje kjend med
2425 ordninga, her trengs meir informasjon både til eldre og dei pårørande om regelverket.

2426
2427 Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd

2428
2429

2430 90.Tannhelse

2431 Forslagsstillar: Arbeiderpartiet i Bergen

2432
2433 Forslag:
2434 Arbeiderpartiet i Bergen ønsker å innføre gratis tannbehandling for personer opp til 25 år. Innen
2435 2030 innføre et egenandelstak på tannbehandling for dem over 25 år på 5000 kroner i året etter

2436 modell fra andre helsetjenester. Regjeringen Solbergs usosiale økonomiske kutt i støtte til barn og
2437 unges behov for tannregulering må reverseres.

2438
2439 Begrunnelse:

2440 God tannhelse er god folkehelse. De siste 30 årene har det skjedd en betydelig bedring i tannhelsen.
2441 Likevel er dårlig tannhelse fortsatt et betydelig helseproblem i Norge. Siden 2005 har flere sårbare
2442 grupper fått gratis eller billigere tannbehandling. Det er store kostnader knyttet til videre utvidelser
2443 av disse ordningene, men dette er en så viktig satsning at dette er en kostnad vi bør ta oss råd til.
2444 Siden kostnadene er store er det en forutsetning at en slik utvidelse må dekkes av staten.

2445
2446 [Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd](#)

2447
2448

2449 91.Tannbehandling – eigenandel og kostnader

2450 Forslagsstillar: Stad Arbeidarparti

2451
2452 Framlegg:

2453 Tannhelsetenesta skal sjåast på som ein del av den ordinære helsetenesta, også for det som gjeld
2454 betaling, eigenandel ved behandling og liknande.

2455
2456 Eigenandelen ved tannbehandling skal leggst inn under Eigenandelstak 1 i Lov om folketrygd på lik
2457 linje med lege, psykolog, sjukehus/poliklinikk, osv.

2458
2459 Grunngeving:

2460 Ordninga med tannhelsetenesta er i dag djupt usosial og rammar hardt personar og familiar med låg
2461 inntekt, dårleg helse, barn som er utsette for overgrep, osv. I 2017 sendte tannhelsetenesta 768
2462 bekymringsmeldingar til barnevernet etter det som dei meiner er overgrep eller omsorgssvikt mot
2463 barnet. Den offentlege tannhelsetenesta er den einaste helsetenesta i Norge som kallar alle barn
2464 mellom 3 og 18 år inn til regelmessige undersøkingar. Helsepersonell har ved mistanke plikt til å
2465 melde frå.

2466
2467 Eigenandelstak 1 for 2020: 2460 kroner. Det som tel med i grunnlag for eigenandelstak 1 er
2468 godkjende eigenandelar frå: apotek/bandasjist, lege, psykolog, sjukehus/poliklinikk, laboratorier og
2469 røntgeninstitut og pasientreiser.

2470
2471 Eigenandelstak 2 for 2020: 2176 kroner. Det som tel med i grunnlag for eigenandelstak 2 er
2472 godkjende eigenandelar frå: behandling hos fysioterapeut, einskilde former for tannsjukdomar,
2473 opphald ved opptreningsinstitusjonar og andre private rehabiliteringsinstitusjonar som har
2474 driftsavtale med regionalt helseforetak (RHF) behandlingsreiser til utlandet i regi av Oslo
2475 universitetssjukehus - Rikshospitalet HF.

2476
2477 Det er to eigenandelsordningar. Har ein fått frikort i ei ordning får ein ikkje av den andre.

2478
2479 [Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd](#)

2480
2481

2482 92.Forslagsstillar: Tysnes Arbeiderparti

2483
2484 Mange born og unge vert kvart år borte frå norske asylmottak, utan at ein har oversikt over kvar dei
2485 har teke vegen. Alle mindreårige asylmottakarar må ha rett til verge, gjerne ein sivil person i
2486 lokalsamfunnet, som får økonomisk kompensasjon for å følgja opp vedkommande barn\ ungdom.

2487 Særleg gjeld dette einslege mindreårige asylsøkjarar. Asylmottaka, som husar einslege mindreårige,
2488 må få resursar som er spesielt øymerke desse.

2489
2490 Forslag til vedtak:

2491 Når mottaksleiinga melder frå til politiet om mindreårige som vert borte frå mottaket, må
2492 forsvinninga handsamast på same måte som når eit barn forsvinn frå ein vanleg norsk heim.

2493
2494 [Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd](#)

2495
2496
2497
2498
2499
2500
2501
2502
2503
2504
2505

2506 [93.Forbod mot reklame og promotering av kosmetisk kirurgi](#) 2507 [Forslagsstillar AUF i Vestland](#)

2508
2509 Unge utsettes for et stadig større press i hverdagen. Når normalen er at unge stadig ser norske
2510 influencere og bloggere stolt vise offentligheten frem opererte pupper, rumpe, neser, fylte lepper
2511 eller andre kosmetiske inngrep på sosiale medier, blir det vanskeligere å skille mellom naturlige
2512 forskjeller og de uopnåelige kroppene. De uopnåelige kroppene blir ytterligere normalisert av at
2513 det ikke er mangel på tips, erfaringer og rabatter for disse kosmetiske prosedyrer fra influencerene.

2514
2515 AUF i Vestland mener det samfunnsstrukturene, og ikke hver enkelt blogger og influencer, som bidrar
2516 til denne negative trenden.

2517
2518 Vestland Arbeiderparti vil at:

- 2519 • det må innføres et forbud mot reklame og promotering av plastikk kirurgiske inngrep.

2520
2521 [Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd](#)

2522
2523

2524 [94.Kultursatsing](#) 2525 [Forslagsstillar AUF i Vestland](#)

2526
2527 Kulturskolene skal være en berikning for alle. Disse skolene er med på å legge et godt grunnlag for at
2528 kultur ikke bare skal være for de meste ressurssterke i samfunnet. Kultur fremmer også attraktivitet
2529 for alle leveområdene i alle delene av landet vårt. Det er åpenbart for store geografiske forskjeller i
2530 kulturtilbudet i dag. Denne ulikheten må vi jevne ut slik at hvor du bor og sosial rekrutering ikke skal
2531 bli avgjørende for om et barn får plass i kulturskole. I tillegg er vi nødt til å øke satsningen på kultur
2532 også på et nasjonalt nivå, for å kunne bedre kulturtilbudene i alle deler av landet vårt.

2533
2534 Vestland Arbeiderparti vil at:

- 2535 • Å stille krav til kommunene om å tilby kulturskuleplass til alle barn og unge.
- 2536 • Å sikre gratis kulturskoleplass til alle barn og unge.

- 2537 • At 2% av BNP skal gå til kultur
2538 • En desentralisert bruk av kulturmidler
2539

2540 Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd

2541
2542

2543 95.Finansiering av regionteatera

2544 Forslagsstillar: Gloppen Arbeidarparti

2545
2546 Gloppen Arbeidarparti ser med uro på at finansieringa av regionsteatera vert flytta til
2547 fylkeskommunane. Vi ynskjer at regionsteatera fortsatt vert finansierte gjennom statsbudsjettet, både
2548 av fagleg og økonomiske årsaker. I tillegg meiner vi at Sogn og Fjordane Teater, no Teater Vestland,
2549 skal behalde sin status som nasjonal institusjon sidan det er det største turneteateret i landet med
2550 nynorsk som hovudmål og dermed behalde statleg finansiering.

2551
2552 Grunngjeving:
2553 Den nye finansieringsmodellen for teatera, saman med andre kulturinstitusjonar, skal no gå gjennom
2554 fylkeskommunane i staden for ein prosentvis delingsmodell mellom fylkeskommune, stat og
2555 kommune som har vore tidlegare. Vi trur at det dermed vert mindre fokus på det kunstnariske feltet
2556 sidan ein snevrar inn kompetansemiljøet som er bygd opp rundt kulturformidling. Vi er også redde
2557 for at når pengesekken i fylkeskommunane skrantar er det kulturen som først får kutta i kamp mot
2558 skulestruktur eller nye vegar. Kultur er ikkje som andre område. Medan dei andre områda skal gje oss
2559 noko å leve av, skal kulturen gje oss noko å leve for. Erfaringsmessig gløymer vi ofte det siste når det
2560 står om kroner og øre. Det er derfor særskild viktig at teatera og andre institusjonar har ein
2561 grunnleggande stabil finansiering som best vert ivaretekt av staten.

2562
2563 Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd

2564
2565

2566 96.Norge og Europa

2567 Forslagsstillar: Arbeiderpartiet i Bergen

2568
2569 Forslag:
2570 Relasjonene på det europeiske kontinent er preget av Brexit, krigen i Ukraina og den autoritære
2571 vendingen i Tyrkia og Ungarn. Fred, demokrati og rettferdighet i Europa kan ikke tas for gitt.
2572 Europeisk samarbeid må derfor være et prioritert arbeidsområde for den neste sosialdemokratiske
2573 regjering, uavhengig av EU-standpunkt. Innenfor en europeisk ramme, bør Norge arbeide for å
2574 fremme internasjonalt samarbeid om miljø, økonomisk utjevning, integrering og fred.

2575
2576 Begrunnelse:
2577 Dette er en agenda for fred, miljø, og demokrati; Det er lang tradisjon for at sosialdemokratene viser
2578 retning i Europa. Olof Palme satte agendaen med internasjonal solidaritet, Willy Brandt med den nye
2579 østpolitikken og Gro Harlem Brundtland med bærekraftig utvikling tok til orde for gode løsninger for
2580 verdenssamfunnet. Vi må ikke bare dele godene gjennom sosial utjevning, men vi må nok også innse
2581 at vi blir nødt til å dele på byrdene som kommer som en følge av restriksjon på vårt private forbruk
2582 og handlinger i forhold til miljø og klimatiltak. (Anti gule-veste-politikk).

2583
2584 Den nordiske sosialdemokratiske modellen er godt fundament og er et ideal for store deler av
2585 venstresiden i hele Europa. Om 20 måneder kan vi ha sosialdemokratiske regjeringer i Norge og i
2586 våre naboland Sverige og Danmark. Denne situasjonen må utnyttes til å ta internasjonale Initiativ
2587 som merkes i resten av Europa som også gir håp for vår egen befolkning og spesielt de yngre.

2588
2589 [Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd](#)
2590
2591

2592 **97.Vestnordisk samarbeid**
2593 **Forslagsstillar: Arbeiderpartiet i Bergen**
2594

2595 **Forslag:**
2596 Vestnordisk nærings- og innovasjonssamarbeid bør styrkjast. Vestland har mange felles
2597 utfordringar med Færøyane, Island, Grønland og Skottland. Felles utfordringar og ressursgrunnlag
2598 og felles behov for omstilling i berekraftig retning gjer ei oppfrisking av dette forholdet viktig for
2599 næringar i Bergen og Vestland.

2600
2601 **Begrunnelse:**
2602 Før olje blei den tyngste næringa på Vestlandet var det tett næringskontakt til området vest for
2603 oss på grunn av fiskeri. Når Vestlandet no skal fokusere mindre på olje og meir på andre maritime
2604 næringar og bærekraft er det all grunn til å oppfriske denne kontakten. Færøyane, Island og
2605 Grønland samarbeider i dag mellom anna gjennom Vestnordisk råd. Dei deler mange fellestrekk
2606 med Vestlandet. Som Noreg er ingen av landa i Vestnordisk råd del av EU. Dei baserer seg
2607 primært på næringar og ressursar knytt til havet. Dei har ikkje eller i mindre grad enn Vestlandet
2608 hatt oljenæring og har vore nøydde til å utvikle sine andre maritime næringar i større grad enn
2609 Vestland. Her er det potensiale både for å lære, samarbeide om nye innovasjonstiltak og for
2610 eksport av varer og teknologi. Områda har òg kulturelle fellestrekk og befolkninga deler ein stor
2611 grad av tillit til kvarandre. Både Bergen kommune og Vestland fylkeskommune bør utgreie
2612 moglegheiter for å utnytte dette fellesskapet betre enn i dag.

2613
2614 [Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd](#)
2615
2616

2617 **98.Våpenhandel**
2618 **Forslagsstillar AUF i Vestland**
2619

2620 Våpenhandel er verdens største industri, og vi i Norge er i verdenstoppen når det kommer til
2621 våpeneksport. I dag er det dessverre ingen garanti for at våpen Norge eksporterer ikke havner på
2622 avveie og blir brukt av stater og regimer med grove brudd på menneskerettighetene. Norge
2623 eksporterer i dag våpen til land i og utenfor NATO. For oss i AUF er det utrolig viktig at vi har trygge
2624 og klare regler for våpeneksport og at vi i Norge skal stille oss mer kritiske til hvem vi eksporterer
2625 våpen til.

2626
2627 Vestland Arbeiderparti vil at:

- 2628 • Stanse all eksport av våpen eller militært materiell til land som begår grove
- 2629 menneskerettighetsbrudd og overgrep mot egen befolkning.
- 2630 • Norge skal ikke selge våpen til diktaturer.
- 2631 • At vår visjon er at verdens våpenindustri skal avvikles

2632
2633 [Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd](#)
2634
2635

2636 99.Fredspolitisk uttalelse

2637 Forslagsstillar: Arbeiderpartiet i Bergen

2638

2639 Forslag:

2640 Vi lever i en tid med fornyet stormaktskonkurranse. Krigen ulmer i Ukraina. I denne situasjonen skal
2641 Norge være en pådriver for fred. Norsk base- og sikkerhetspolitikk skal virke konfliktdempende i
2642 internasjonale relasjoner. Norges tilknytning til internasjonale organisasjoner skal være i et arbeid for
2643 fred og styrket livskvalitet for mennesker i det globale øst, vest, sør og nord. Norsk utenrikspolitikk
2644 skal tjene målet om internasjonal fred og rettferdighet.

2645

2646 Begrunnelse:

2647 Krig er den mest ødeleggende kraften som kan spolere alle håp om et bedre klima og en rettferdig
2648 bærekraftig utvikling. Nasjonalismen og ekstrem patriotisme er krigens frø og er på frammarsj. Dette
2649 må ikke få spire: Skal vi redde freden, demokratiet og miljøet på jorden så må vi ha politikere som ser
2650 utover landegrensene og ikke bare ser eget land, egen bygd eller eiendom. Derfor må AP være
2651 pådriver til tettere internasjonalt samarbeid.

2652

2653 Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd

2654

2655

2656 100. Anerkjenn det armenske folkemordet

2657 Forslagsstillar AUF i Vestland

2658

2659 Da det ottomanske riket sto på randen av kollaps blei minioritetsgrupper hardt rammet.
2660 Armenerane, med om lag 1.5 millionar daude; grekarane, med om lag 500 000 daude; og assyrarane,
2661 med om lag 200 000 daude. Dette gjer det armenske folkemordet til det nest mest dødelege
2662 folkemordet i moderne historie, etter holocaust. Tyrkiske myndigheiter nekter å anerkjenne desse
2663 grusomheitane som eit folkemord. Noreg er eit av dei få europeiske landa som ikkje anerkjenner
2664 desse hendingane som eit folkemord.

2665

2666 Vestland Arbeiderparti vil at:

- 2667 ● Noreg anerkjenner det armenske folkemordet som eit folkemord.
- 2668 ● Noreg puttar press på Tyrkia for å ta ansvar for folkemordet.

2669

2670 Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd

2671

2672

2673 101. Midtausten, fredsplan – for kven?

2674 Forslagsstillar: Bjørnafjorden Arbeidarparti

2675

2676 Midtausten, fredsplan – for kven?

2677 President Donald Trump lanserte i slutten av januar sin mykje omtala «fredsplan» for Palestina og
2678 Israel. Planen vart lagt frem i Det Kvite hus saman med president Benjamin Netanyahu.
2679 Palestinarane, som ikkje var med på forhandlingane har heile tida vore tydeleg på at dei avvisar
2680 planen.

2681

2682 Denne planen viser at USA gjev ubehalden støtte til Israel sin politikk. Planen sine hovudpunkt er at
2683 Israel vil kunne overta dei folkerettsstridige busetnadene på Vestbredda og Jordandalen. Dei
2684 palestinske flyktningane, som i følge FN har rett til å returnera til heimlandet sitt, har ingen plass i
2685 Trump sin plan.

2686
 2687 Planen slår og fast at Jerusalem er Israel sin «udelelige hovedstad». I staden skal Palestina får ein
 2688 hovedstad i Abu-Dis området som ligg nord for gamlebyen i Jerusalem og bak den folkerettsstridige
 2689 separasjonsmuren.
 2690
 2691 Norge ynskjer å framstå som ein sterk forsvarar for folkerett, demokrati og menneskerettar. Som det
 2692 einaste landet i verda er imidlertid Israel gjeven ein særstatus i regjeringa si politiske plattform ved at
 2693 regjeringa skal «legge til rette for styrket forskning –og utviklingsarbeid, handel, turisme og
 2694 kulturutveksling med Israel». Norge vel å gje Israel særskilte privilegier tross deira stadige og auka
 2695 folkerettslege brot.
 2696
 2697 Bjørnafjorden Arbeidarparti krev at norske myndigheiter må gjenreisa respekten for folkeretten og
 2698 arbeida for at Israel sine stadige og alvorlege brot på dei internasjonale køyrereglane vert møtt med
 2699 sanksjonar som gjer det klart at den politikken som vert ført, ikkje kan akseptrast av det
 2700 internasjonale samfunnet.
 2701
 2702 Bjørnafjorden Arbeidarparti krev at norske myndigheter tar skarp avstand frå «okkupasjonsplanen»
 2703 for Palestina.
 2704
 2705 [Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd](#)
 2706
 2707

2708 102. El Salvador: opphev totalforbod mot abort

2709 Forslagsstillar AUF i Vestland

2710
 2711 Sidan 1998 har det vore totalforbod mot abort i El Salvador. Dette forbodet gjelder uansett,
 2712 sjølv når graviditeten er eit resultat av voldtekt eller incest eller utgjør ei fare for kvinnens liv
 2713 eller helse. Strafferammene for kvinner som har gjennomført abort er fengsel mellom to til
 2714 åtte år, men kan auke opp til 40 år om kvinna anklagast for å ha fremprovosert ein abort og
 2715 siktes for drap. I tillegg til dette ser man at abortloven rammer skeivt i samfunnet, kor dei
 2716 fleste kvinnene som blir rammet av loven er de men dårligast råd i samfunnet. Vi i AUF
 2717 meiner dette er ein nedverdiggande og umenneskelig behandling av kvinner og jenter.
 2718

2719 Vestland Arbeiderparti vil:

- 2720 • Støtte oppunder arbeidet organisasjonar som FN og Amnesty som aktivt arbeider om å
- 2721 oppheve totalforbodet.
- 2722 • Vi skal legge press på El Salvador for å få en ny abortlov
- 2723 • Trygg og lovlig abort skal være tilgjengelig for alle kvinner og jenter i El Salvador.

2724
 2725 [Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd](#)
 2726
 2727

2728 103. Rettighetsforkjempere i Hong Kong

2729 Forslagsstillar: Arbeiderpartiet i Bergen

2730
 2731 Forslag:
 2732 Arbeiderpartiet i Bergen støtter studentene som protesterer for demokrati, rettferdig
 2733 rettsbehandling, og privatlivets fred i Hong Kong. Den norske stat må fremme studenters rettigheter i
 2734 Hong Kong, og bidra til dialog med myndighetene for å hindre overtramp.
 2735

2736 Begrunnelse:

2737 Myndighetene i Hong Kong forsøkt å få vedtatt en lov om utlevering med Folkerepublikken Kina.
2738 Loven ville betydd at Hong Kong ville være pliktig til å utlevere egne borgere, eller flyktninger fra
2739 Folkerepublikken Kina, dersom kinesiske myndigheter i gitte situasjoner krevde det. De som
2740 demonstrerte mot denne loven har blitt møtt med vold og arrestasjoner. Dette har også forekommet
2741 på utdanningsinstitusjoner. For Arbeiderpartiet i Bergen er den akademiske friheten og retten til å
2742 protestere mot egne myndigheter ukrenkelig, og ingen skal bli møtt med vold eller arrestasjoner for
2743 å benytte seg av ytringsfriheten.

2744

2745 [Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd](#)

2746

2747

2748 104. Uttalelse om Vest-Sahara

2749 [Forslagsstillar: Arbeiderpartiet i Bergen](#)

2750

2751 Forslag:

- 2752 • krever umiddelbar løslatelse av saharawiske politiske fanger.
- 2753 • øker presset på franske myndigheter for å la FN få rapportere på menneskerettighetene i
2754 Vest-Sahara.
- 2755 • opptrapper sin innsats til støtte for respekt for folkerett og grunnleggende rettigheter i Vest-
2756 Sahara. Uten en folkeavstemning om selvbestemmelse vil lidelsene til det saharawiske folk
2757 bare fortsette.

2758

2759 Begrunnelse:

2760 Forsvar menneskerettighetene i Vest-Sahara! I november er det over ti år siden marokkanske
2761 myndigheter slo ned på ledende saharawiske aktivister som kjemper for selvbestemmelse i Vest-
2762 Sahara. 19 av de politiske fangene sitter fremdeles fengslet, flere av dem med livstidsdommer.
2763 Aktivistene er dømt utelukkende på bakgrunn av tilståelser om kriminelle handlinger som de hadde
2764 avgitt under tortur. Mer enn 100 FN-resolusjoner krever selvbestemmelse for folket i Vest-Sahara.
2765 Den internasjonale domstolen i Haag har avvist Marokkos krav på territoriet. Likevel fortsetter den
2766 marokkanske okkupasjonen av det som FN behandler som det siste uløste kolonispørsmålet i Afrika.

2767

2768 Saharawier i de okkuperte områdene utsettes for alvorlige overgrep dersom de taler for sin rett til
2769 selvbestemmelse. Organisasjoner, partier, fagforeninger og demonstrasjoner som krever
2770 selvbestemmelse er forbudt. FNs operasjon i Vest-Sahara er den eneste operasjonen opprettet siden
2771 70-tallet som ikke har lov til å rapportere på menneskerettighetene i området de patruljerer. Hvert år
2772 blokkerer Marokkos allierte, Frankrike, for denne muligheten. Det er umulig for utenlandske og
2773 norske observatører å reise til territoriet. Halve befolkningen er forvist til et hardt liv i flyktningleirer i
2774 Algerie.

2775

2776 Ifølge FN er ernæringssituasjonen for flyktningene akutt. Marokko har forhindrer FNs forsøk på å
2777 gjennomføre en folkeavstemning i territoriet. Mens Vest-Sahara forblir okkupert, fortsetter Marokko
2778 å tiltrekke seg utenlandsk næringsliv til territoriet. Dette fører til at ressursene går tapt, og det gir et
2779 inntrykk av internasjonal aksept av den folkerettsstridige anneksjonen. Norsk rederi- og fiskerinæring
2780 er tungt involvert.

2781

2782 [Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd](#)

2783

2784

2785 105. Palestina

2786 [Forslagsstillar AUF i Vestland](#)

2787

2788 Verdenssamfunnet spiller et dobbeltspill når vi på den ene siden erklærer de israelske
2789 bosettingene på palestinsk område for ulovlig, og samtidig velger å handle med
2790 okkupantene. Nå viser Irland vei for å knytte økonomiske sanksjoner til kritikken. Det er
2791 helt naturlig at Norge følger etter. Frem til forbud mot innkjøp av tjenester og produkter fra
2792 bosettinger på okkupert område innføres, bør det innføres en obligatorisk merkeordning av
2793 bosettervarer, slik at det klart fremkommer om varer er produsert i ulovlige bosettinger, i tråd med
2794 EUs "Interpretative Notice on indication of origin of goods from the territories occupied by
2795 Israel since June 1967".

2796
2797 Vestland Arbeiderparti vil at:

- 2798 • Forby handel fra okkupert territorium etter modell fra Irlands parlamentsvedtak
- 2799 • Innføre kommunal boikott av varer produsert på okkupert jord
- 2800 • Frem til forbud er innført, kreve en obligatorisk merkeordning av bosettervarer

2801

2802 [Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd](#)

2803

2804

2805 106. En atomvåpenfri verden

2806 [Forslagsstillar: Arbeiderpartiet i Bergen](#)

2807

2808 Forslag:

2809 Arbeiderpartiet i Bergen mener at atomvåpen er verdens verste masseødeleggingsvåpen. Ved siden
2810 av klimaendringer representerer slike våpen den største faren for menneskeheten. Arbeiderpartiet
2811 må bidra så aktivt som mulig til å redusere faren for humanitære katastrofer ved bruk av atomvåpen,
2812 og partiet må gå inn for at Norge skal signere og ratifisere FNs forbud mot atomvåpen.

2813

2814 Begrunnelse:

2815 Atomvåpen er verdens verste masseødeleggingsvåpen. De humanitære konsekvensene ved bruk av
2816 slike våpen er ufattelig store. For tida er det mange stater med atomvåpen som moderniserer sine
2817 arsenaler. Flere andre stater er i gang med å utvikle atomvåpen. Samtidig signerer og ratifiserer flere
2818 stater FNs forbud mot atomvåpen. I desember 2019 manglet det 16 ratifikasjoner før forbudet trer i
2819 kraft. Norge var avholdene i siste avstemning i FNs generalforsamling 12. desember 2019. Etter vårt
2820 syn må Arbeiderpartiet bidra aktivt til å redusere faren for humanitære katastrofer ved bruk av
2821 atomvåpen.

2822

2823 [Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd](#)

2824

2825

2826 107. Kampen mot voldtekt

2827 [Forslagsstillar AUF i Vestland](#)

2828

2829 Kjønnbasert vold, inkludert voldtekt og annen seksuell vold, er et alvorlige angrep på
2830 enkeltmennesket sine rettigheter og grunnleggende frihet. Den norske straffeloven stiller fremdeles
2831 krav om at vold, trusler og bevisstløshet må dokumenteres før et overgrep kan etterforskes og
2832 påtales som voldtekt. Det er med andre ord ikke nok at man ikke ville. Norge har gjentatte ganger
2833 fått kritikk av FN for dette. Internasjonal rett er helt klar: seksuell omgang uten samtykke er voldtekt.
2834 Det er i dag åtte europeiske land – Irland, Storbritannia, Belgia, Kypros, Tyskland, Island, Luxembourg
2835 og Sverige – som har en samtykkebasert voldtektslovgivning. I Danmark har opposisjonen fremmet et
2836 forslag til en samtykkebasert voldtektsbestemmelse, og den danske regjeringen har lovet et eget
2837 lovforslag i begynnelsen av 2020. Også i Finland jobbes det med en endring i voldtektsbestemmelsen.
2838 Vi som samfunn må i større grad verne om mennesker som opplever overgrep. Dette krever at vi som

2839 samfunn prioriterer forebygging i klasserommet, prioritering av midler hos politiet, kapasitet på
2840 mottak og ikke minst: en omdefinering av begrepet voldtekt til å gjelde all seksuell omgang uten
2841 samtykke.

2842
2843 Vestland Arbeiderparti vil at:

- 2844 • At norsk voldtektslovgivning endres slik at voldtekt defineres som ufrivillig seksuell omgang,
2845 også kalt samtykkelov.
- 2846 • At kampen mot voldtekt må gis en tydelig og langsiktig politisk prioritering.
- 2847 • Regjeringen må sørge for at det settes av tilstrekkelige ressurser slik at politifolk og
2848 justissektoren har nødvendig kapasitet og kompetanse til å kunne sikreen effektiv
2849 strafferettslig forfølgelse av voldtekt som holder en høy kvalitet.
- 2850 • En generell endring av holdninger hvor alle er tydelig på hva en voldtekt er, og som utfordrer
2851 etablerte voldtektsmyter. En klargjøring av at sex uten samtykke er voldtekt plasserer skyld
2852 og skam hos overgriper, og bidrar til å svekke voldtektsmyter.
- 2853 • Øke bemanningen på volds – overgrepsmottak samt øke kunnskapen blant de ansatte.
- 2854 • Ansette flere psykologer og jurister på mottakssentrene.
- 2855 • Øke informasjon om volds- og overgrepsmottaket, slik at de som har vært utsatt for voldtekt
2856 får den bistanden de har rett på.
- 2857 • Ha et tett samarbeid med skole, elev, foresatte og skolehelsetjeneste vedrørende
2858 seksualitetsundervisning- og kursing.

2859

2860 [Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd](#)

2861

2862

2863 108. Asylbarn

2864 Forslagsstillar AUF i Vestland

2865

2866 Mange barn vokser opp på asylmottak. Asylmottakene er i liten grad tilrettelagt for at barn og unge
2867 skal leve verdige liv i en vanskelig midlertidig livssituasjon. Saksbehandlingen for barnefamilier må
2868 prioriteres, slik at minst mulig av barndommen må tilbringes på mottak. God barnefaglig oppfølging
2869 er viktig på mottakene.

2870

2871 Vestland Arbeiderparti vil:

- 2872 • Opprette egne avdelinger på asylmottak for kvinner og barn, og at asylsøkende familier får
2873 tilbud om bolig utenfor asylmottaket
- 2874 • Gi asylsøkere og ureturnerbare rett på barnehage og videregående skole
- 2875 • At det opprettes en enhet som har ansvar for å koordinere og følge opp de ulike instansenes
2876 arbeid i forbindelse med forsvinninger av barn fra mottak
- 2877 • At det må opprettes samarbeid mellom NAV og asylmottakene for å hjelpe til med å formidle
2878 studiemuligheter, arbeidstrening eller jobbsøking
- 2879 • At alle asylmottak skal ha tilgang til et helseteam, som blant annet skal ha som mål å øke
2880 kompetansen hos alle ansatte som jobber med flyktninger, kartlegge flyktningenes psykiske
2881 helse og bistå med konkrete forslag og individuelle oppfølgingsplaner
- 2882 • Ha en bedre og mer tilpasset vergeordning
- 2883 • Gi alle asylsøkere rett på psykisk helsehjelp i spesialisthelsetjenesten uavhengig av hvilken
2884 fase de er i, noe som også må gjelde ureturnerbare asylsøkere som har fått avslag på
2885 opphold
- 2886 • Ha prøveprosjekter med "asylvenner" der asylmottak, skoler og frivillighet samarbeider om å
2887 skape arenaer der unge på asylmottak kan komme inn i lokalmiljøet og bli kjent med andre
2888 på samme alder
- 2889 • Forbedret oppfølging etter at en er utskrevet av et mottak og er godkjent som medborger i
2890 Norge

2891
2892 [Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd](#)
2893
2894

2895 109. Asylbarn
2896 Forslagsstillar: Arbeiderpartiet i Bergen

2897
2898 Forslag:

- 2899 • Opprette egne avdelinger på asylmottak for kvinner og barn, og at asylsøkende familier får
- 2900 tilbud om bolig utenfor asylmottaket
- 2901 • Gi asylsøkere og ureturnerbare rett på barnehage og videregående skole
- 2902 • At det opprettes en enhet som har ansvar for å koordinere og følge opp de ulike instansenes
- 2903 arbeid i forbindelse med forsvinninger av barn fra mottak
- 2904 • At det må opprettes samarbeid mellom NAV og asylmottakene for å hjelpe til med å formidle
- 2905 studiemuligheter, arbeidstrening eller jobbsøking
- 2906 • At alle asylmottak skal ha tilgang til et helseteam, som blant annet skal ha som mål å øke
- 2907 kompetansen hos alle ansatte som jobber med flyktninger, kartlegge flyktingenes psykiske
- 2908 helse og bistå med konkrete forslag og individuelle oppfølgingsplaner
- 2909 • Ha en bedre og mer tilpasset vergeordning
- 2910 • Gi alle asylsøkere rett på psykisk helsehjelp i spesialisthelsetjenesten uavhengig av hvilken
- 2911 fase de er i, noe som også må gjelde ureturnerbare asylsøkere som har fått avslag på
- 2912 opphold
- 2913 • Ha prøveprosjekter med "asylvenner" der asylmottak, skoler og frivillighet samarbeider om å
- 2914 skape arenaer der unge på asylmottak kan komme inn i lokalmiljøet og bli kjent med andre
- 2915 på samme alder
- 2916 • Forbedret oppfølging etter at en er utskrevet av et mottak og er godkjent som medborger i
- 2917 Norge

2918
2919 Begrunnelse:

2920 Mange barn vokser opp på asylmottak. Asylmottakene er i liten grad tilrettelagt for at barn og
2921 unge skal leve verdige liv i en vanskelig midlertidig livssituasjon. Saksbehandlingen for
2922 barnefamilier må prioriteres, slik at minst mulig av barndommen må tilbringes på mottak.
2923 God barnefaglig oppfølging er viktig på mottakene.

2924
2925 [Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd](#)
2926
2927

2928 110. Norsk flyktningpolitikk og kvoteflyktninger
2929 Forslagsstillar: Arbeiderpartiet i Bergen

2930
2931 Forslag:

2932 Arbeiderpartiet i Bergen mener at Norge hvert år fremover skal motta minst 5000 kvoteflyktninger.
2933 Norske kommuner har gjennom mange år vist at de er i stand til å gi et godt tilbud til flere flyktninger
2934 enn dette årlig.

2935
2936 Begrunnelse:

2937 Arbeiderbevegelsen er og skal være preget av solidaritet og internasjonalt samarbeid. Norge har en
2938 forpliktelse til å yte et større bidrag når det gjelder å motta kvoteflyktninger i ei tid hvor antall
2939 flyktninger øker både i Europa og verden for øvrig. Arbeiderpartiet må vise solidaritet med blant
2940 annet andre europeiske land og land i Midt-Østen når det gjelder å ta imot kvoteflyktninger som er

2941 godkjent av FNs høykommissær for flyktninger. Vi vet at norske kommuner er i stand til å motta
2942 minst 5000 kvoteflyktninger årlig. I Byrådets politiske plattform for 2019-2023 er byrådet svært
2943 positiv til å motta flyktninger, inklusive de mest sårbare gruppene av flyktninger.

2944
2945 [Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd](#)
2946
2947

2948 111. Arbeiderpartiet – og rettferd i asylpolitikken

2949 Forslagsstillar: Tysnes Arbeiderparti

2950
2951 Tysnes Arbeidarparti vil på same vis som Stord Arbeidarparti ha ei endring av asylpolitikken i Noreg
2952 for flyktningar/ asylsøkjjarar som ikkje kan returnerast til eit opphavleg heimland.

2953
2954 Eit resultat av dagens asylpolitikk er at humanitærgrunnlaget ikkje har same tyngde i
2955 sakshandsaminga og vurderinga av asylsøknaden som før. Mange asylsøkjjarar får avslag, men med
2956 nok rettshjelp - og støtte frå lokalsamfunnet, vert ofte avslaget gjort om, og søkjaren får opphald. Dei
2957 med minimale resursar får gjerne ikkje tilstrekkeleg rettshjelp, og det endar opp med endeleg avslag
2958 med utreisefrist. Nokre av desse kan ikkje returnerast, og må berre fortsetja å bu i Noreg, utan noko
2959 form for borgarlege rettar. Sidan desse korkje kan arbeida eller har rett til skulegang, kjem mange i
2960 ein så vanskeleg situasjon, at dei av heilt eksistensielle grunnar, må brødfø seg på ulovleg vis.

2961
2962 Forslag til vedtak:
2963 Arbeiderpartiet må gå i brodden for å endra asylpolitikken, slik at den legg større vekt på dei
2964 universale menneskerettane og barnekonveksjonen. Kva som er borna sitt beste, skal vera
2965 avgjerande i asylsøknadar som gjeld barnefamiljar. At ein person ikkje kan returnerast til eit
2966 heimland, skal ha betydeleg påverknad på endeleg vedtak.

2967
2968 [Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd](#)
2969
2970

2971 112. Human flyktningsspolitikk

2972 Forslagsstillar AUF i Vestland

2973
2974 Solidaritet med de som flykter må alltid stå sentralt i vår flyktningsspolitikk. For syvende år på rad
2975 stiger antall mennesker på flukt, samtidig svarer verdenssamfunnet med strengere regler, stengte
2976 grenser og et stadig større gap mellom behov for nødhjelp og bevilgninger til nødhjelp. Over
2977 halvparten av verdens flyktninger er barn. Arbeiderpartiet mener at barna må følges opp av
2978 barnevernet for å best mulig ivareta barnas behov, og at et samarbeid med flyktningstjenesten i
2979 kommunen fortsatt vil være en viktig del av integreringsarbeidet i kommunen. Samtidig vet vi at
2980 stadig flere enslige mindreårige flyktninger i norske mottak sliter med søvnproblemer, skolevegring
2981 og sosial isolasjon. Flere forsvinner fra mottak, og flere sliter med selvskading og selvmordsforsøk.

2982
2983 Dette er uholdbart, vi må si nei til midlertidighet, og ja til trygghet og forutsigbarhet for unge som
2984 kommer til Norge. Rettshjelpsbehovet i utlendingsaker er stort, asylsakene blir mer kompliserte og
2985 krever mer ressurser for å kunne opprettholde rettshjelpen på dagens nivå. Retten til grunnleggende
2986 rettssikkerhet mener Arbeiderpartiet må stå sentralt i utlendingsaker. UNHCR konkluderte i 2015
2987 med at norsk praksis overfor statsløse strider med FNs konvensjoner om statsløshet på flere
2988 områder. Statsløse er rettighetsløse, og med mindre de får asyl, har de ikke noe mulighet til å
2989 legalisere sin status i Norge. Det innebærer at de ikke kan jobbe, betale skatt eller ha rett på
2990 utdanning eller helsehjelp.

2991

- 2992 Vestland Arbeiderparti vil:
- 2993
- 2994
- 2995
- 2996
- 2997
- 2998
- 2999
- 3000
- 3001
- 3002
- 3003
- Gjøre familiegjennforening for flyktninger enklere og rimeligere.
 - Styrke ordningen med rettshjelpstiltak i utlendingssaker.
 - At hensynet til barnets beste er det gjeldende prinsippet.
 - At barnevernet skal ha omsorgsansvaret for enslige mindreårige asylsøkere.
 - At enslige mindreårige asylsøkere ikke gis midlertidig oppholdstillatelse.
 - Gjeninnføre rimelighetsvilkåret for internflukt.
 - At ureturnerbare flyktninger skal få midlertidig arbeidstillatelse så lenge de ikke kan returneres til sitt hjemland.
 - Innføre definisjon av statsløshet, en statsløshetsprosedyre og eget oppholdsgrunnlag for statsløse.

3004 Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd

3005

3006

3007 113. Arbeiderpartiet – og rettferd i asylpolitikken

3008 Forslagsstillar: Stord Arbeiderparti

3009

3010 Stord Arbeiderparti vil ha ei endring av asylpolitikken i Noreg for flyktningar/ asylsøkjara som ikkje

3011 kan returnerast til eit opphavleg heimland.

3012

3013 Eit resultat av dagens asylpolitikk er at humanitærgrunnlaget ikkje har same tyngde i

3014 sakshandsaminga og vurderinga av asylsøknaden som før. Mange asylsøkjara får avslag, men med

3015 nok rettshjelp - og støtte frå lokalsamfunnet, vert ofte avslaget gjort om, og søkjaren får opphald. Dei

3016 med minimale resursar får gjerne ikkje tilstrekkeleg rettshjelp, og det endar opp med endeleg avslag

3017 med utreisefrist. Nokre av desse kan ikkje returnerast, og må berre fortsetja å bu i Noreg, utan noko

3018 form for borgarlege rettar. Sidan desse korkje kan arbeida eller har rett til skulegang, kjem mange i

3019 ein så vanskeleg situasjon, at dei av heilt eksistensielle grunnar, må brødfø seg på ulovleg vis.

3020

3021 Arbeiderpartiet må gå i brodden for å endra asylpolitikken, slik at den legg større vekt på dei

3022 universale menneskerettane og barnekonvensjonen. Kva som er borna sitt beste, skal vera avgjerande

3023 i asylsøknadar som gjeld barnefamiljar. At ein person ikkje kan returnerast til eit heimland, skal ha

3024 betydeleg påverknad på endeleg vedtak.

3025

3026 Forslag til vedtak: Arbeiderpartiet må gå i brodden for å endra asylpolitikken, slik at den legg større

3027 vekt på dei universale menneskerettane og barnekonvensjonen. Kva som er borna sitt beste, skal vera

3028 avgjerande i asylsøknadar som gjeld barnefamiljar. At ein person ikkje kan returnerast til eit

3029 heimland, skal ha betydeleg påverknad på endeleg vedtak.

3030

3031 Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd

3032

3033

3034 114. Mindreårige som vert borte frå mottak

3035 Forslagsstillar: Stord Arbeiderparti

3036

3037 Mange born og unge vert kvart år borte frå norske asylmottak, utan at ein har oversikt over kvar dei

3038 har teke vegen. Alle mindreårige asylmottakarar må ha rett til verge, gjerne ein sivil person i

3039 lokalsamfunnet, som får økonomisk kompensasjon for å følgja opp vedkommande barn\ ungdom.

3040 Særleg gjeld dette einslege mindreårige asylsøkjara. Asylmottaka, som husar einslege mindreårige,

3041 må få resursar som er spesielt øyremerka desse.

3042
3043 Når mottaksleiinga melder frå til politiet om mindreårige som vert borte frå mottaket, må
3044 forsvinninga handsamast på same måte som når eit barn forsvinn frå ein vanleg norsk heim.
3045
3046 Forslag til vedtak: Når mottaksleiinga melder frå til politiet om mindreårige som vert borte frå
3047 mottaket, må forsvinninga handsamast på same måte som når eit barn forsvinn frå ein vanleg norsk
3048 heim.
3049
3050 [Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd](#)
3051
3052

3053 115. Rettferd i asylpolitikken

3054 Forslagsstillar: Stord Arbeiderparti

3055
3056 Mange unge jenter og kvinner av utanlandsk opphav, lever i dag under eit formyndarskap som er i
3057 strid med norsk lovgjeving. Det kan vera far, brør, onklar, ektefelle eller nær familie i heimlandet som
3058 drastisk avgrensar deira livsutfalding og deira moglegheiter til å ha eit sosialt liv utanfor næraste
3059 familierelasjonar. Religiøse tvangstrøyer vert ofte nytta for å oppnå sosial kontroll, og ikkje sjeldan
3060 vert unge kvinner sende på kortare eller lengre opphald i landet deira foreldre har flykta frå, for å få
3061 prenta den religiøse identiteten inn i hjernebarken.
3062
3063 Samfunnet må i større grad stilla opp for desse jentene\kvinnene gjennom å synleggjera rettane dei
3064 har i det norske samfunnet – for dei sjølve – og deira familie. Her må skulen vera ein årvaken og
3065 aktivert ressurs. Ein må vurdera behovet for å oppretta spesielle krisesenter som varetek desse
3066 jentene\kvinnene sine spesielle behov.
3067
3068 Forslag til vedtak: Samfunnet må i større grad stilla opp for desse jentene/ kvinnene gjennom å
3069 synleggjera rettane dei har i det norske samfunnet – for dei sjølve – og deira familie. Her må mellom
3070 anna skulen vera ein årvaken og aktivert ressurs. Ein må vurdera behovet for å oppretta spesielle
3071 krisesenter som varetek desse jentene\kvinnene sine spesielle behov.
3072
3073 [Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd](#)
3074
3075

3076 116. Bistand

3077 Forslagsstillar AUF i Vestland

3078
3079 Bistand er et viktig middel for å skape en mer rettferdig fordeling av makt og ressurser, forutsatt at
3080 bistandsprosjektene funderes på solidaritet og ikke veldedighet. Vi er kritiske til bistand som kun
3081 baserer seg på tjenesteyting og som ikke driver endringsarbeid. Det å drifte skoler og helsetjenester
3082 bør i all hovedsak være en offentlig oppgave. Dette dreier seg om at norske bistandsprosjekter ikke
3083 skal undergrave det politiske systemet og myndighetenes ansvar i mottakerlandene. Derfor skal
3084 hovedfokusset først og fremst være demokrati- og statsbygging.
3085
3086 Vestland Arbeiderparti vil at:
3087

- Utvikling skal handle om å utjevne forskjeller, og dermed bekjempe fattigdom.
- Norsk bistand skal være en feministisk bistand
- Norske bistandsprosjekter skal være fundert på solidaritet – ikke veldedighet
- Vi er kritiske til bistand som kun baserer seg på tjenesteyting og som ikke driver endringsarbeid

3088
3089
3090
3091

- 3092 • At norsk bistand skal bidra til systematisk utvikling og oppbygging av sivil samfunn
3093 • At bistandsprosjekter skal bevilges penger i lange perspektiver og ha stabile rammer
3094 • At Norge skal bidra med nødhjelp når verden rammes av kriser.
3095

3096 Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd
3097
3098

3099 117. Bistand

3100 Forslagsstillar: Arbeiderpartiet i Bergen

3101
3102 Forslag:
3103 Norsk utviklings- og bistandspolitikk skal bidra til å utjevne forskjeller og bekjempe fattigdom. Innen
3104 2029 skal bistandsnivået utgjøre 3 prosent av BNI. Norske bistandsprosjekter skal være fundert på
3105 solidaritet og feminisme, ikke veldedighet. Derfor er Arbeiderpartiet i Bergen kritisk til bistand som
3106 kun baserer seg på tjenesteyting og som ikke driver endringsarbeid
3107

3108 Begrunnelse:
3109 Norsk bistand skal bidra til systematisk utvikling og oppbygging av sivilsamfunn, og bidra med
3110 nødhjelp når verden rammes av kriser. Bistand er et viktig middel for å skape en mer rettferdig
3111 fordeling av makt og ressurser, forutsatt at bistandsprosjektene funderes på solidaritet og ikke
3112 veldedighet. Bistandsprosjekter skal bevilges penger i lange perspektiver og ha stabile rammer.
3113

3114 Norske bistandsprosjekter skal ikke undergrave det politiske systemet og myndighetenes ansvar i
3115 mottakerlandene. Derfor skal hovedfokuset først og fremst være demokrati- og statsbygging.
3116

3117 Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd
3118
3119

3120 118. Asyl- og flyktningsbarn

3121 Forslagsstillar AUF i Vestland

3122
3123 Mange barn vokser opp på asylmottak. Asylmottakene er i liten grad tilrettelagt for barn og unge.
3124 Saksbehandlingen for barnefamilier må prioriteres, slik at minst mulig av barndommen tilbringes på
3125 mottak. God barnefaglig oppfølging er viktig på mottakene.
3126

3127 Vestland Arbeiderparti vil:

- 3128 • Opprette egne avdelinger på asylmottak for kvinner og barn, og at asylsøkende familier får
- 3129 tilbud om bolig utenfor asylmottaket
- 3130 • Gi asylsøkere og ureturnerbare rett på barnehage og videregående skole
- 3131 • At det opprettes en enhet som har ansvar for å koordinere og følge opp de ulike instansenes
- 3132 arbeid i forbindelse med forsvinninger av barn fra mottak
- 3133 • At det må opprettes samarbeid mellom NAV og asylmottakene for å hjelpe til med å formidle
- 3134 studiemuligheter, arbeidstrening eller jobbsøking
- 3135 • At alle asylmottak skal ha tilgang til et helseteam, som blant annet skal ha som mål å øke
- 3136 kompetansen hos alle ansatte som jobber med flyktninger, kartlegge flyktningenenes psykiske
- 3137 helse og bistå med konkrete forslag og individuelle oppfølgingsplaner
- 3138 • Ha en bedre og mer tilpasset vergeordning
- 3139 • Gi alle asylsøkere rett på psykisk helsehjelp i spesialisthelsetjenesten uavhengig av hvilken
- 3140 fase de er i, noe som også må gjelde ureturnerbare asylsøkere som har fått avslag på
- 3141 opphold

- 3142 • Ha prøveprosjekter med "asylvenner" der asylmottak, skoler og frivillighet samarbeider om å
3143 skape arenaer der unge på asylmottak kan komme inn i lokalmiljøet og bli kjent med andre
3144 på samme alder
3145 • Forbedret oppfølging etter at en er utskrevet av et mottak og er godkjent som medborger i
3146 Norge

3147

3148 Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd

3149

3150

3151 119. Asylsøkere

3152 Forslagsstillar: Arbeiderpartiet i Bergen

3153

3154 Forslag:

3155 Arbeiderpartiet i Bergen vil opprette egne avdelinger på asylmottak for kvinner og barn, og øke
3156 bruken av desentralisert bosetting for familier i stedet for asylmottak. Den psykiske og fysiske
3157 helsefaglige oppfølgingen av asylsøkere må bedres, og asylsøkere må gis rett på barnehage,
3158 videregående opplæring og arbeidstillatelse uavhengig av søknadsstatus.

3159

3160 Begrunnelse: UDI anslår at det i 2020 vil ankomme mellom 2-7000 asylsøkere til landet. For
3161 Arbeiderpartiet i Bergen er det særlig viktig at vi ivaretar enslige barn og kvinner på en bedre måte.
3162 Asylmottakene er i liten grad tilrettelagt for at barn og unge skal leve verdige liv i en vanskelig
3163 midlertidig livssituasjon. Saksbehandlingen for barnefamilier må prioriteres, slik at minst mulig av
3164 barndommen må tilbringes på mottak. Samtidig må helsetilbudet til asylsøkere, uavhengig av
3165 søknadsstatus, bedres. Asylsøkere må gis anledning til å arbeide mens de bor i Norge.

3166

3167 Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd

3168

3169

3170 120. Helse, skule og butilhøve i flyktningeleirar

3171 Forslagsstillar: Voss Arbeiderparti

3172

3173 Framlegg:

3174 Arbeiderpartiet må vera med å ta ansvar for menneske som bur i flyktningeleirar. Arbeidarpartiet
3175 skal jobbe for at born som bur i flyktningeleirar skal få mogelegheit til skulegang, tilgang på medisin
3176 og helsetilbod og betre butilhøve

3177

3178 Grunngjeving:

3179 Det bur mange flyktningar under umenneskelege kår i flyktningeleirar i m.a. Hellas. Born får tilbod
3180 om minimal undervisning. Skuleundervisning er ofte basert på «første mann til mølla»-prinsippet. Dei
3181 fleste borna deltek ikkje i undervisning, anten fordi det er langt å reise, ikkje er plass, eller fordi
3182 livssituasjonen ikkje tillet det.

3183

3184 Helsetilbodet til flyktningar som er i Hellas er svært dårleg. Det same gjeld tilgangen til medisinar.

3185 Det er stort sett organisasjonar som Leger utan grenser og UNICEF som tilbyr helsetilbod.

3186 Kapasiteten til desse organisasjonane er sprengt og dei fleste flyktningane går sjuke lenge før dei får
3187 hjelp. Mangelen på medisinar og nødvendig medisinsk utstyr gjer det vanskeleg for organisasjonane
3188 å ivareta og behandla dei som treng hjelp.

3189

3190 I mange leirar bur ein del flyktningar i konteinrar eller såkalla Isoboksar. Dei er ca. 15-18 kvm. og
3191 husar to til tre familiar. I leirane som har eigne soner for einslege mindreårige bur det opp til 20 born
3192 i kvar konteinar. Dei einslege mindreårige som ikkje får tilbod, må bu i telt. Mange har ikkje pengar til

3193 å kjøpe telt, og søv difor under presenning og plastikk.

3194

3195 Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd

3196

3197

3198 121. Karbonfangst og lagring (CCS)

3199 Forslagsstillar AUF i Vestland

3200

3201 Noreg er i dag blant dei beste i verda når det kjem til berekraftig produksjon, men vi må ta steget
3202 vidare. Karbonfangst og lagring er eit eksempel på industriutvikling og ein slik industri er heilt
3203 nødvendig for at vi skal nå måla i Parisavtalen. Eit mål må vere å realisere eit fullskalaanlegg i
3204 karbonfangst og lagring. Noreg kan i Nordsjøen tilby både norsk og europeisk industri
3205 lagringskapasitet for all fanga CO₂ i fleire tiår framover, og med dette vil Noreg kunne bidra til mykje
3206 meir utsleppskutt globalt enn våre eigne totale utslepp. Ein Sintef-rapport frå 2018 fastslo at CCS vil
3207 kunne trygge opptil 200 000 arbeidsplassar og skape 70 000 nye i 2050. CCS er difor essensielt om vi
3208 skal klare å gå inn i det grønne skiftet utan at det går på kostnad av arbeidsplassar.

3209

3210 Vestland Arbeiderparti vil:

- 3211 • Realisere eit fullskalaanlegg for CCS innen 2022
- 3212 • At regjeringa må slutte seg til eit investeringsprosjekt i CCS
- 3213 • Forske på ny karbonfangstteknologi
- 3214 • Bidra med finansiering av drift av karbonfangst og lagringsanlegg for alle anlegg i perioden
3215 2020-2025

3216

3217 Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd

3218

3219

3220 122. Staten må finansiere kostnaden ved overgang til nullutslepp i ferje- 3221 og hurtigbåttilbodet - Forslagsstillar: Høyanger Arbeidarparti

3222

3223 I samband med det grønne skiftet må staten styrkje fylkeskommunane sine økonomiske rammer, slik
3224 at kostnadsauke for innføring av utsleppsfrie ferje- og hurtigbåttilbod ikkje vert belasta brukarane.

3225

3226 Grunngeving:

3227 Det offentlege kollektivtilbodet innafor ferje- og hurtigbåt sektoren står framfor store
3228 kostnadsutfordringar i overgangen mot eit kollektivtilbod med nullutslepp. Fleire fylkeskommunar
3229 har ved siste budsjetthandsaming sett seg nøydde til å auke satsane langt meir enn prisstigning skulle
3230 tilseie, i samband med innføring av miljømessig gode tilbod.

3231

3232 Ny og utsleppsfri teknologi er framleis i ein ny og utprøvande fase med auka kostnader i høve
3233 tradisjonell drift med fossile framdriftskrefter. Også regularitet og rutefrekvens er utfordra i
3234 overgang til meir miljøvenleg tilbod.

3235

3236 I ei årrekkje har privatbilar med utsleppsfri teknologi vore tilgodesett både med avgiftslette ved
3237 innkjøp, så vel som rimelegare parkering/ billettar. Dette har vore gode tilbod for å auke bruken av
3238 desse.

3239

3240 Også det offentlege transport- og kollektivtilbodet sin overgang til utsleppsfrie løysingar må i større
3241 grad finasierast over staten sine budsjett. Det må ikkje vere slik at det er den enkelte brukar som skal
3242 belastast kostnaden med å gjere det offentlege sitt transportsystem meir miljøvenleg.

3243
3244 Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd
3245
3246

3247 123. Kollektiv
3248 Forslagsstillar: Kvinnherad Arbeiderparti

3249
3250 Vestland Arbeiderparti vil arbeida for å sikra framtidige anbod i kollektivtransporten vert stilt krav om
3251 miljøvennleg teknologi ved at snøggåttane i Vestland fylke skal fornyast med miljøvennleg drivstoff.
3252

3253 Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd
3254
3255

3256 124. Miljø- og klimatiltak
3257 Forslagsstillar: Kinn Arbeiderparti

3258
3259 Fråsegn:
3260 Vestland Arbeiderparti vil definere tydelege tiltak som sterkt og snarleg reduserer utslepp av
3261 klimagassar. Arbeiderpartiet skal vere ein tydeleg og sterk forkjempar for internasjonale avtaler som
3262 sterkt begrenser både utslepp og konsekvensar av dei klimaendringar vi no berre ser starten på.
3263

3264 Grunngeving:
3265 Det er med sterk grunn til bekymring vi ser konsekvensane av menneskeskapte utslepp til
3266 atmosfæren. For Noreg er det skissert eit klima som er både våtare og mildare. For andre deler av
3267 verda kan stader som i dag er busatt, bli ubeboelige. I snitt forlet allereie 25,3 millioner menneske
3268 heima sine på grunn av klimarelaterte problem - kvart år (IDMC)
3269

3270 Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd
3271
3272

3273 125. Marin forsøpling
3274 Forslagsstillar: Austevoll Arbeiderparti

3275
3276 Forslag:
3277 Vestland Arbeiderparti vedtek :
3278 • Støtta utbygging av avfallshandteringsanlegg i fleire små hamner langs kysten
3279 • Gjera det gratis å levera marint avfall frå båtar – uavhengig av ulike ordningar
3280

3281 Grunngeving:
3282 Storparten av næringane langs kysten er avhengig av havet. Marin forsøpling er eit aukande
3283 problem, både på land og til sjøs, og som må handterast med mange ulike tiltak. I tillegg til det store
3284 problemet med plast, er det også vesentleg forureining frå tauverk, garn og teiner etc. som blir
3285 liggjande på havbotnen.
3286

3287 Dei siste åra har det vore stort fokus på strandrydding og fiskebåtar har delteke i «Fishing for litter»-
3288 ordningar. Ein kan til tillegg sjå for seg mogelege aksjonar med innsamling både på land og i sjø og
3289 legge til rette for enkelt å levere søppelet gjerne med ei form for godtgjering.
3290

3291 Det er nedfelt i Arbeiderpartiet sin politikk å støtta og stimulera desse ordningane, men her trengs
3292 enda meir målretta handling. Vestland arbeidarparti bør ta initiativ til eit samarbeid med næringane
3293 for å skapa gode tiltak for å rydde opp og forhindra marin forsøpling.

3294
3295 [Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd](#)
3296
3297

3298 126. Skattereform: Utjevning av økonomiske forskjeller under grønn 3299 omstilling - Forslagsstillar: Arbeiderpartiet i Bergen

3300
3301 Forslag:
3302 Arbeiderpartiet i Bergen ber om at det jobbes for en ny skattereform med mål om å redusere
3303 økonomiske forskjeller og gi rom for kraftigere korrektive miljøskatter. Følgende enkeltmomenter
3304 skal utredes i arbeidet: 1) formueskatt, 2) utbytteskatt på gevinst ved salg av primær- og
3305 sekundærboliger, 3) skatt på samlet mottak av gaver og arv, 4) økning og utjevning av
3306 skattegrunnlaget på forskjellige typer kapital, 5) karbonskatt til fordeling.

3307
3308 Begrunnelse:
3309 De økonomiske forskjellene øker, og ulikheten mellom folks formue er langt større enn mellom
3310 inntekt. Dette undergraver arbeidslinjen – det skal lønne seg å jobbe. Det ligger i Arbeiderpartiets
3311 DNA å jobbe for utjevning av negative forskjeller i samfunnet, både for å styrke arbeiderklassen og
3312 for å sikre tilliten mellom folk. Tillit er en premisse for velferdsstaten og vårt fremste
3313 konkurransefortrinn.

3314
3315 Denne tilliten er under press når nødvendige miljø- og klimatiltak oppleves urettferdige.
3316 Arbeiderpartiet må føre en politikk for omstilling som sikrer fremtidig livsgrunnlag og samtidig
3317 ivaretar vanlige folk. Ved å sikre en bedre fordeling av økonomiske ressurser i grunnskattesystemet
3318 slipper man å undergrave miljøpolitikken ved å trekke inn omfordeling i denne. På den måten unngår
3319 vi unødig byråkrati, støtter opp om universelle ordninger og sikrer at miljøpolitikken virker med full
3320 kraft. Ved å kreve mer fra dem med mye og fordele det til dem med mindre gir vi også sistnevnte
3321 gruppe større frihet til å velge hvordan de vil møte omstilling.

3322
3323 Dagens situasjon hvor utjevning først og fremst skjer gjennom utgiftssiden i statsbudsjettet har ikke
3324 gitt tilstrekkelig utjevningseffekt. Arbeiderpartiet må som konsekvens gå i bresjen for at også
3325 statens inntektsside brukes aktivt til å fordele ressursene i samfunnet på en mer rettferdig måte.

3326
3327 [Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd](#)
3328
3329
3330
3331
3332
3333

3334 127. Vindturbiner 3335 Forslagsstillar: Kvinnherad Arbeiderparti

3336
3337 Vestland Arbeidarparti meiner at kommunane skal ha lokal sjølvråderett når det gjeld avgjersler om
3338 etablering av vindturbinar i eigen kommune.
3339

3340 Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd

3341

3342

3343 128. Is-grensen

3344 Forslagsstillar: Arbeiderpartiet i Bergen

3345

3346 Forslag:

- 3347 • Isgrensen må defineres med utgangspunkt i de faglige rådene fra Norsk Polarinstitut.
- 3348 • Områdene i iskantsonen må ikke omfattes av TFO-ordningen.
- 3349 • Det må være en buffersone opp til isgrensen, der det ikke deles ut konsesjoner

3350

3351 Begrunnelse:

3352 Debatten om isgrensen startet i 2015, da regjeringen Solberg prøvde å oppdatere datagrunnlaget for
3353 beregningen av isgrensen. Dette skjedde gjennom en oppdatert forvaltningsplan, som ble sendt i
3354 retur av Stortinget med beskjed om å igangsette revidering av forvaltningsplanen. Når den reviderte
3355 forvaltningsplanen skal legges frem våren 2020 er det knyttet størst spenning til hvordan iskanten
3356 defineres. Isgrensen er et særlig verdifullt og sårbart område (SVO). Definisjonen av Isgrensen er
3357 derfor viktig av to grunner: For vern av sårbare og produktive økosystem og som en nordlig grense
3358 for petroleumsaktivitet. Norsk Polarinstitut, Miljødirektoratet og Havforskningsinstituttet forholder
3359 seg alle til maksimal isgrense i sine forsøk på å gi en eksakt definisjon på isgrense i Barentshavet.

3360

3361 Regjeringspartiene er derfor blitt enige om å utsette 25. konsesjonsrunde til etter forvaltningsplanen
3362 for Barentshavet – Lofoten er ferdig behandlet.

3363

3364 Arbeiderpartiet må legge avgjørende vekt på råd fra uavhengige forskningsinstitusjoner som Norsk
3365 Polarinstitut/ Havforskningsinstituttet når den endelige avgjørelsen i forvaltningsplanen blir lagt
3366 fram for Stortinget våren 2020.

3367

3368 Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd

3369

3370

3371 129. Iskanten

3372 Forslagsstillar AUF i Vestland

3373

3374 Iskanten ligger nord i Barentshavet, og er overgangen mellom hav og polis i nord. Området i
3375 tilknytning til iskanten har et viktig naturmangfold. Det er kombinasjonen av det særegne biologisk
3376 mangfoldet og høy biologisk produksjon som gjør området særlig verdifullt. Polarinstituttet og
3377 Miljødirektoratet anbefaler å ikke utlyse de nordligste blokkene for konsesjonstildeling da dette kan
3378 få alvorlige konsekvenser for naturmangfoldet og sikkerhet på oljeplattformene. For å verne den
3379 sårbare sonen mot inngrep og for å sikre et godt oljevern mener AUF man må ha en buffersone opp
3380 mot iskanten, der det ikke skal kunne deles ut boretillatelser til oljeindustrien. 100 km tilsvarer det
3381 som er en forsvarlig avstand til iskantsonen, og sikrer at oljevernmannskaper har nok tid til å
3382 reagere og nå en lekkasje før det treffer isen.

3383

3384 Vestland Arbeiderparti vil:

- 3385 • Iskanten må defineres med utgangspunkt i maksimal isutbredelse for april, som definert av
- 3386 Norsk Polarinstitut.
- 3387 • at områdene i iskantsonen må ikke omfattes av TFO-ordningen
- 3388 • det må være en 100 km buffersone opp til iskanten, der det ikke deles ut konsesjoner

3389

3390 Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd

3391

3392

3393 130. Miljø

3394 Forslagsstillar: Kvinnherad Arbeiderparti

3395

3396 Vestland Arbeiderparti vil sikra at me ikkje sender råvarer ut av Norge for ferdigproduksjon i andre
3397 land, og så returnerast. Då må det leggjast fram eit klimarekneskap.

3398

3399 Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd

3400

3401

3402 131. Klimafordrevne

3403 Forslagsstillar AUF i Vestland

3404

3405 FN sier at det innan 2050 vil vere kring 150 millionar menneske på flukt som følgje av
3406 klimaendringane. Ekstreme nedbørs- og tørkeperiodar og naturkatastrofer skjer oftare, og me kan
3407 allereie no slå fast kva område som vil rammast hardest av klimaendringane. AUF i Vestland meiner
3408 at det må leggjast planar for å sikre tryggheta til menneska som bur i desse områda.
3409 Dagens flyktningkonvensjon omfattar ikkje klimaflyktningar, so me kan stå att med fleire millionar
3410 menneske som ikkje har nokon trygg stad dei kan opphalde seg lovleg. Derfor meiner AUF i Vestland
3411 at det må lagast ein tilleggsprotokoll til flyktningkonvensjonen som omhandlar klimaflyktningar. Det
3412 er dessutan viktig at Noreg tek sin del av ansvaret for klimaflyktningane. Me har tent oss rike på
3413 fossile energikjelder, og deler derfor ansvaret for at desse menneska må på flukt. AUF i Vestland
3414 meiner derfor at Noreg skal ta imot minst 5000 klimaflyktningar i året.

3415

3416 Vestland Arbeiderparti vil at:

- 3417 • Noreg må arbeide aktivt for internasjonal anerkjenning av klimafordrevne
- 3418 • Klimafordrevne må få vern gjennom internasjonale og regionale avtalar. Desse avtalane må
3419 gje mogelegheiter, tryggleik og rettar for menneske som må flykte på grunn av klima- og
3420 miljøendringar
- 3421 • Styrke lokal infrastruktur, nasjonale og internasjonale tiltak, og miljømessig tilpasning for å
3422 sikre at menneske kan bu i sine eigne heimar so langt det let seg gjere
- 3423 • Noreg må gje aukt klimafinansiering og bistand for å hjelpe klimafordrevne, og for å
3424 førebygge tap og skade
- 3425 • At flyktningkonvensjonen skal ha ein tilleggsprotokoll som omhandler klimaflyktninger.

3426

3427 Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd

3428

3429

3430 132. Klimakrisen

3431 Forslagsstillar AUF i Vestland

3432

3433 Mange, inkludert Byrådet i Bergen, mener at klimaendringene er den største utfordringen i vår tid,
3434 og den viktigste saken når det gjelder internasjonal solidaritet. I november 2019 kom «Legenes
3435 klimaaksjon» med et opprop til Stortinget hvor ca. 1200 leger og medisinske studenter krever
3436 klimahandling nå. Denne aksjonen understreker at «Klimakrisen er en helsekrise». I likhet
3437 med mange andre anser denne klimaaksjonen at global oppvarming er den største trusselen mot
3438 folkehelsen i verden i vårt århundre. En stor global oppvarming på 3 grader eller mer vil føre til store

3439 dødstill i mange land. Årsakene vil blant annet være hetslag, underernæring, sult, diareysykdommer
3440 og andre infeksjoner. Arbeiderpartiet må fra og med 2020 legge større vekt enn hittil på en politikk
3441 som skal bidra til å forebygge de største klimaendringene og dermed et friskere og mer rettferdig
3442 samfunn, nasjonalt og internasjonalt.

3443

3444 Vestland Arbeiderparti mener:

- Arbeiderpartiet i Bergen vil stoppe oljeleting i Barentshavet og andre sårbare områder.

3446

3447 [Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd](#)

3448

3449

3450 133. Skatt og avgift

3451 [Forslagsstillar: Kvinnherad Arbeiderparti](#)

3452

3453 Vestland Arbeiderparti vil jobbe for at betaling av fellesskapsløysingar blir flytta frå avgift til skatt.

3454

3455 Grunngeving:

3456 Avgifter er ein usosialistisk måte å drive inn pengar til fellesskapet, då denne rammar alle likt. Ved å
3457 ta meir inntekter inn over skattesetel, og mindre på avgifter, sørger ein for ei betre fordeling.

3458

3459 [Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd](#)

3460

3461

3462 134. Innretning på inntektsskatten

3463 [Forslagsstillar: Eidfjord Arbeiderparti](#)

3464

3465 Arbeiderpartiet sentralt gjennomfører en konsekvensutredning av å øke grensepunktet fra
3466 kr 750000 til kr 1000000.

3467

3468 Begrunnelse:

3469 Arbeiderpartiet har denne omfordelende innretningen med i sin skattepolitikk i dag (de som tjener
3470 mer enn kr 750000 må betale mer i skatt), men vi mener at dagens grense er for lav. For lav fordi vi
3471 tror at mange flere velgere i inntektsgruppen kr 750000 – kr 1000000, vil stemme Ap hvis grensen
3472 blir hevet til kr 1000000.

3473 [Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd](#)

3474

3475

3476 135. Skattelegging av havbruksvirksomheten

3477 [Forslagsstillar AUF i Vestland](#)

3478

3479 Frem til nå har det offentlige hentet inn en marginal andel av grunnrenten i havbruksnæringen til
3480 fellesskapet. 80 prosent av havbrukstillatelsene er tildelt gratis. Samtidig har arbeidstakernes andel
3481 av verdiskapingen i næringen har falt over lengre tid, fra 70 prosent på 80-tallet til under 20 prosent i
3482 2017. I tradisjonell industri har samme andel vært stabil rundt 70 prosent i samme periode.

3483

3484 Vestland Arbeiderparti vil:

- Innføre grunnrenteskatt på 40 prosent av løpende overskudd innen havbruksnæringen.
- Deler av beskatningen skal tilfalle vertskommunene.

3486

3487

3488 [Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd](#)

3489

3490

3491 136. Skattlegging av vasskraftverk

3492 Forslagsstillar: Høyanger Arbeidarparti

3493

3494 Høyanger AP går imot kraftskatteutvalet sine forslag om å avvikle konsesjonsordningane og redusere
3495 verdigrunnlaget for eigedomsskatten. Utvalet svarer ikkje på mandatet som var å vurdere om dagens
3496 skattlegging er til hinder for samfunnsøkonomiske investeringar i meir fornybar vasskraft. Høyanger
3497 AP ber også om at skatten på verk og bruk vert gjeninnført.

3498

3499 Grunngeving:

3500 Høyanger AP går imot utvalet sitt framlegg om å avvikle ordningane med konsesjonsavgift og
3501 konsesjonskraft, samt å samt å redusere verdigrunnlaget for kraftverk. Eigarane av kraftverka har
3502 peika på at det er den innretninga grunnrenteskatten har fått som er problemet, ikkje dei
3503 kommunale ordningane.

3504

3505 Utvalet sitt framlegg om å avvikle desse ordningane vil vere eit brot på den samfunnskontrakten som
3506 ligg til grunn for utbygging av vasskraft i kommunen. Forslaget er også i strid med grunnlova sin § 97
3507 om at ei lov ikkje kan ha tilbakeverkande kraft. Konsesjonsvilkåra som gir kommunane rett til ein del
3508 av verdiskapinga, må ha same varigheit som konsesjonen.

3509

3510 Utvalet sitt forslag om at eigedomsskatten skal baserast på skattemessig verdi er i strid med
3511 eigedomsskattelova sin hovudregel i § 8 A-2 om at eigedomsskatten skal tilsvare anlegget sin
3512 omsetningsverdi.

3513

3514 Arbeidarpartiet var imot endringa som kom på verk og bruk, den såkalla maskinskatten. Skatten vart
3515 heller ikkje kompensert fullt ut slik som lova. Vi ber om at denne skatten som likehandsamer
3516 utanlandske og norske selskap vert gjeninnført.

3517

3518 [Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd](#)

3519

3520

3521 137. Rødgrønn skattepolitikk

3522 Forslagsstillar AUF i Vestland

3523

3524 Skattesystemet skal utjevne forskjeller og skape likhet i samfunnet. Små forskjeller er en viktig
3525 forutsetning for et samfunn bygget på tillit, trygghet og frihet for alle. skattesystemet må være
3526 progressivt, sik at alle yter etter evne og kan få etter behov. Når over halvparten av Norges rikeste
3527 har arvet pengene sine, er det naturlig at disse i større grad bidrar til fellesskapet.

3528

3529 Vestland Arbeiderparti vil:

- 3530 • Innføre generasjonsskatt på arv, og legge til grunn et høyt bunnfradrag

3531

3532 [Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd](#)

3533

3534

3535 138. Forslagsstillar Fedje Arbeiderparti

3536

3537 Ferja må verte rekna som ein del av riksvegnettet og gratis ferje vert fasa inn. I mellomtida vert det
3538 mogleg å kjøpe månadskort for alle kjøretøy på ferje og innkjøpsprisen for verdikort på ferje seinkast
3539 frå dagens nivå på 3600 kr.

3540
3541 Grunngeving:

3542 Dei siste åra har det blitt stadig dyrare å ta med bil på ferje. Etter at Autopassordninga vart innført på
3543 ferjene har passasjerane vorte gratis, rekninga for dette har bilistane teke. Her på Fedje har det vore
3544 ei auke på 35% frå 264 kr til 358 kr. tur-retur. Det er i hovudsak pendlarar, yrkessjåførar, og
3545 næringsliv dette går ut over. Dei brukar store summar på ferjereiser. Pendlarane våre får opptil 23
3546 000 kr i auka reiseutgifter pr. år. Det å reise kollektivt er ikkje mogeleg, då busstilbodet ikkje er
3547 tilrettelagt for dette. Me meiner at ferja må reknast som ein del av riksvegen der det ikkje finnes
3548 andre omkøyringsmoglegheiter, og vera gratis.

3549 Om Arbeiderpartiet skal ha truverd som distriktparti, må me vera eit motsvar til regjeringa si
3550 sentraliseringspolitikk.

3551

3552 [Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd](#)

3553

3554

3555 139. Utstyrlager 3556 Forslagsstillar AUF i Vestland

3557

3558 For sosialdemokratiet er det et viktig prinsipp at alle skal ha mulighet til å delta i idretten og andre
3559 aktiviteter. Dessverre ser vi at mange i dag ikke har råd til relevant utstyr. Vi mener derfor at
3560 kommunene bør ha et utstyrlager som gjør at alle har mulighet til å delta i disse aktivitetene
3561 uavhengig av økonomisk situasjon.

3562

3563 Vestland Arbeiderparti vil at:

- At alle norske kommuner skal ha utstyrlager for utlån av sportslig utstyr slik at flere skal ha råd til å delta i organisert idrett.

3565

3566 [Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd](#)

3567

3568

3569

3570 140. Skattelegging av multinasjonale selskaper 3571 Forslagsstillar AUF i Vestland

3572

3573 Et utdatert skattesystem er en vesentlig drivkraft bak kapitalflukt og skatteparadiser, det er en
3574 urettferdighet som rammer oss alle, men som treffer de som har minst hardest. Prinsippene som
3575 ligger til grunn for dagens skatteregler ble utarbeidet tidlig på 1900-tallet, og hadde opprinnelig som
3576 funksjon å sørge for at selskaper som opererte internasjonalt ikke ble utsatt for dobbelskattelegging.
3577 Knappt 100 år senere har dette lovverket skapt rom for at man ikke bare unngår å skatte dobbelt, da
3578 mange unngår å skatte overhodet.

3579

3580 Vestland Arbeiderparti vil:

- Norge bør innføre en enhetlig tilnærming til skattelegging av multinasjonale selskaper for å fjerne den skattemessige fordelene av å forskyve profitt til skatteparadis og bort fra landet der verdiene blir skapt. Det er viktig at lav- og mellominntektsland tas spesielt hensyn til i utarbeidelsen av et enhetlig system, slik at de får en rettferdig del av skatten de har krav på.
- Opplysningsplikten for advokater skal veie tyngre enn taushetsplikten i kompliserte skattesaker. Dette må foregå ved en rettskjennelse.

3586

- 3587 • Land-for-landrapporteringen skal utvides til å gjelde alle multinasjonale selskap.
3588 Informasjonen skal dessuten være offentlig tilgjengelig, og utveksles automatisk til andre
3589 land selskapet opererer i
3590 • Norge skal se på muligheten for å jobbe for et globalt eierskapsregister over formuer og
3591 aksjer
3592 • Norge skal ta initiativ internasjonalt for en konvensjon om økonomisk åpenhet
3593

3594 [Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd](#)
3595
3596

3597 141. Kraft

3598 Forslagsstillar AUF i Vestland

3599

3600 Vi er i dag sjølvforsynt med i all hovudsak grøn fornybar straum frå både vatn og vindkraft. Denne
3601 krafta har saman med den store industribygginga etter andre verdskrig, vore grunnlaget for ein stor
3602 kraftkrevjande industri som sikrar arbeidsplassar over heile landet. Det er viktig at vi også i framtida
3603 sørgjer for god tilgjengelegheit av billig grøn kraft til industrien i landet vårt. Mange vasskraftverk
3604 produserer derimot ikkje straum etter full kapasitet. Dette skjer som følge av at eigarane ikkje finn
3605 det lønsamt å oppgradere gamle turbinar. Vi meiner difor at staten skal støtte oppgraderingar på
3606 turbinar.

3607
3608 Ved å finansiere og satse på nye teknologiar og løysingar innanfor energiproduksjon, vil vi kunne blir
3609 ein eksportør av ny teknologi. Krafta skal kome fellesskapet til gode, og difor er det viktig at staten
3610 har eit sterkt eigarskap av krafta vår. Det er i dag store skilnader i prisen på nettleige i ulike delar av
3611 landet, der dei som bur nærast der krafta blir produsert ofte må betale meir enn dei som bur i byane
3612 langt unna produksjonen. Dette er urettferdig og difor må vi jobbe for å utjamne nettleiga i heile
3613 landet. Det er også viktig at vidare kraftutbygging ikkje fører til unaudsynte store inngrep i naturen.

3614
3615 Vestland Arbeiderparti vil:

- 3616 • At det offentlege skal eige vass- og vindkraftsressursane våre.
3617 • Jobbe for å jamne ut nettleige
3618 • Fullføre bygginga av planlagde mellomlandsforbindelsar, men ikkje planlegge eller byggje ut
3619 nye forbindelsar
3620 • Sikre gode vilkår for kraftkrevjande industri
3621 • Innføre ein naturressursskatt på vindenergi
3622 • Oppgradere eksisterande vasskraftverk
3623

3624 [Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd](#)
3625
3626

3627 142. Vannkraft

3628 Forslagsstillar AUF i Vestland

3629

3630 Ren energi er nøkkelen til et fornybarsamfunn med bærekraftig produksjon og fremtidsrettede
3631 arbeidsplasser. AUF mener at Norge har de naturgitte fortrinnene og kompetansen som skal til for å
3632 utvikle fornybare energikilder, og både produsere og eksportere fornybar energi. Norge har lenge
3633 dekket nesten hele sitt elektrisitetsbehov med vannkraft.

3634
3635 Vannkraft er Norges viktigste fornybare energikilde. AUF vil fornye de eksisterende vannkraftverkene
3636 i Norge med sikte på å utnytte mer av energipotensialet, samtidig som vi viderefører vern av allerede

3637 vernede vassdrag, da det største potensialet i økt vannkraftproduksjon finnes i å forbedre de allerede
3638 eksisterende vannkraftverkene.

3639
3640 Vestland arbeiderparti vil:

- 3641 • At det offentlige skal eie vannkraftressursene i Norge.
- 3642 • Oppgradere eksisterende vannkraftverk.

3643
3644 Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd

3645
3646

3647 143. Vasskraft

3648 Forslagsstillar: Kvinnherad Arbeiderparti

3649
3650 Vestland Arbeiderparti vil sikra og forsera vasskraftutbygging med oppgradering og effektivisering av
3651 eksisterande kraftverk, også nybygging der det er mogeleg.

3652
3653 Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd

3654
3655

3656 144. Opprusting av kraftverk

3657 Forslagsstillar: Voss Arbeiderparti

3658
3659 Framlegg:
3660 Arbeiderpartiet vil at det skal bli betre økonomiske vilkår for fornying og effektivisering av
3661 eksisterande vasskraftverk, gjennom å justera ned grunnrenteskatten energiselskap må betala.
3662
3663 Grunngeving:
3664 Mange energiselskap har klare planar og prosjekt for å optimalisera og fornya eksisterande kraftverk,
3665 men dei ligg på vent fordi det ikkje lenger er rekningsvarande å gjennomføra tiltaka. Høg
3666 grunnrenteskatt gjer at me går glipp av eit viktig klimatiltak, då modernisering og effektivisering av
3667 eksisterande kraftverk vil auka kraftproduksjonen i stor grad.

3668
3669 Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd

3670
3671

3672 145. Grunnrenteskatt i havbruksnæringen

3673 Forslagsstillar: Arbeiderpartiet i Bergen

3674
3675 Forslag:

- 3676 • De lokale ulemper havbruk innebærer, må kompenseres direkte til berørte kommuner og
3677 fylkeskommuner.
- 3678 • Det bør innføres en overskuddsbasert skattlegging av grunnrente i havbruk som en
3679 hensiktsmessig beskatningsform.
- 3680 • Skattlegging av grunnrente må sees i sammenheng med øvrig avgifts- og skattlegging av
3681 havbruksnæringen.

3682
3683 Begrunnelse:

3684 Råde- og forvaltningsretten over lokale naturressurser er en grunnpilar i lokaldemokratiet. Havbruk
3685 innebærer utnytting av slike ressurser. Arbeiderpartiet mener at vertskommuner og vertsfylker må få
3686 sin rettmessige inntekt fra denne utnyttelsen.

3687
3688 I Norge har vi innført ekstra skatt på olje, gass og vannkraft. Bakgrunnen er tanken om at dette er
3689 fellesskapets ressurser. Oppdrettsnæringen henter ut betydelige verdier av norske fjordsystemer. De
3690 bruker fjorden til skifte ut vannet, bryte ned forurensing og håndtere avfallet. Så lenge
3691 havbruksnæringen oppnår spesielt høy profitt samtidig som næringen tærer på det lokale miljøet,
3692 gjennom bruk av fjord, areal og økosystemtjenester er det rimelig at deler av det store overskuddet
3693 også kommer fellesskapet og lokalsamfunnene til gode.

3694
3695 Å innføre en grunnrenteskatt trenger ikke svekke konkurransebetingelsene for havbruksnæringen i
3696 stor grad. Det er kun overskuddet som bør skattlegges, slik at prosjekter som er lønnsomme før
3697 grunnrenteskatt, også er lønnsomme etter grunnrenteskatt. For Arbeiderpartiet er det viktig at deler
3698 av verdiskapningen også kommer havbrukskommunen til gode, det er derfor naturlig at
3699 skatteinntektene deles mellom stat og den aktuelle kommunen.

3700
3701 [Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd](#)

3702
3703

3704 146. Havbruksfondet

3705 Forslagsstillar: Bremanger Arbeidarparti

3706
3707 Vestland Arbeidarparti vil:

- 3708 • Sikre vidare og berekraftig vekst i havbruksnæringa.
- 3709 • Sikre fleire norske arbeidsplassar basert på norsk råstoff
- 3710 • Sikre kystkommunane stabile inntekter frå havbruksnæringa.

3711
3712 Grunngeving:
3713 Vestland Arbeidarparti vil aktivt arbeide for at midlane i «Havbruksfondet» tilfaller dei kommunane
3714 som stiller areal til disposisjon for næringen. Auka sjømatvekst skal gje lokale ringverknader.
3715 I 2018 kom den første store utbetalinga frå havbruksfondet til norske fylke og kommunar. 620
3716 millionar kroner vart delt mellom kommunar og fylke i region Vestland.

3717
3718 Vestland Ap meiner vi må byggje vidare på havbruksfondet og sikre at framtidig vekst gir ei stabil og
3719 årleg utbetaling til dei kommunane og regionane som legg til rette for næringa. Alternativet er ein
3720 statleg særskatt, grunnrenteskatten, som i praksis vil innebære ei massiv overføring av verdiar frå
3721 næringslivet på kysten til statskassa i Oslo. For Vestland er det viktig at overskotet blir investert
3722 tilbake på kysten og i bedriftene, slik at dei bidreg til å skape gode lokalsamfunn, arbeidsplassar og
3723 innovasjonskraft i næringa og i ein veksande leverandørindustri.

3724
3725 [Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd](#)

3726
3727
3728

3729 147. Energi

3730 Forslagsstillar: Arbeiderpartiet i Bergen

3731
3732 Forslag:

- 3733
- 3734
- 3735
- 3736
- 3737
- 3738
- 3739
- Arbeide for en ny og solidarisk energipolitikk som løser utfordringene med elektrifisering av samfunnet på en rettferdig måte.
 - Vurdere nytt regelverk (lov/forskrift) for å sikre at behovet for elektrisk strøm til norske husholdninger og næringsliv får prioritet foran eksport av strøm.
 - Utvikle en helhetlig og integrert plan for areal-, klima-, miljø- og landbrukspolitikk, og iverksette metoder for binding av karbon

3740 Begrunnelse:

3741 For å fulllektrifisere Norge i 2050 behøves 50-70 TWh mer strøm, som hovedsakelig må skaffes fra vannkraft, vindkraft til havs, og solkraft. For å nå disse målene er det avgjørende at en har vannkraft, vindkraft til havs, og solkraft. For å nå disse målene er det avgjørende at en har

3742 overordnede politiske mål og planer, som peker en tydelig retning. Arbeiderpartiet i Bergen vil

3743 arbeide for et skatteregime som fremmer investeringer i og oppgraderinger av dagens vannkraft. Det

3744 må sikres statlig styring og kontroll over grønn industri. Norske interesser, reguleringer og

3745 kunnskapsutveksling skal ivaretas gjennom aktivt eierskap der dette er hensiktsmessig, i videre

3746 utvikling av grønn industri. Utviklingen av nye næringer må skje med hensyn til eksisterende

3747 næringsvirksomhet og natur- og miljøvern.

3748

3749 Det vil også være nødvendig å utrede og eventuelt revidere gjeldende lovverk til også å inkludere nye

3750 næringer. Derfor mener Arbeiderpartiet blant annet at *Lovverket som regulerer norsk sokkel og*

3751 *petroleumsvirksomheten* må utredes og revideres, for å ivareta nye næringer og for å sikre en fortsatt

3752 utvikling etter samfunnets interesser på alle plan. Som en del av dette arbeidet må *De 10 grønne bud*

3753 utvikles etter modell fra *De 10 oljebud*.

3754

3755

3756 [Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd](#)

3757

3758

3759 148. Omfordeling av kraftskatteinntekt frå kommune til stat

3760 [Forslagsstillar: Masfjorden Arbeiderparti](#)

3761

3762 Regjeringa sette i 2018 ned eit kraftskatteutval. Mandatet var å utforme grunnrenteskatten slik at

3763 vidare investeringar i vasskraft vart sikra, og å fremje forslag til å betre og forenkla

3764 konsesjonsordningane. Dette for å vurdere om dagens vasskraftbeskatning hindrer

3765 samfunnsøkonomisk lønnsomme tiltak i vasskraftsektoren.

3766

3767 Kraftskatteutvalet foreslår å inndra kommunane sine inntekter på konsesjonsavgift og

3768 konsesjonskraft, noko me ikkje vil akseptere. Kommunane sine inntekter er nedfelt i gitte lover og

3769 konsesjonar, då lokalsamfunnet har gjeve avkall på store naturverdiar og område. Dette er ein

3770 samfunnskontrakten som over generasjonar har vore inngått mellom lokalsamfunn og storsamfunn.

3771 For Masfjorden sin del, vil dette bety ein reduksjon i kraftinntekter på rundt 33 mill. kr. (13% av

3772 budsjettet). Grunnrentebeskatninga til Staten har også auka år for år, og er frådrag i

3773 eigedomsskatten på kraftverk til kommunane. Dette slår òg direkte ut på inntektene til dei

3774 kommunane som stiller sin vasskraftressursar til råvelde for storsamfunnet. Utvalet har ikkje tilbydd

3775 nokon uttalt kompensasjon for tap av konsesjonsavgift og konsesjonskraft.

3776

3777 Bakgrunn for kraftskatteutvalet sin NOU-rapport, var at endringane skal føre til økt verdiskaping.

3778 Forslaget slik det no ligg føre, gjer motsatt verknad med stort fall i vertskommunane sine

3779 kraftinntekter. Det vert derfor ingen investeringslyst, korkje i kommunane eller kraftselskapet. I

3780 semje med fleire fagforbund, meiner Masfjorden Arbeiderparti at tiltaka er med på å utarme både

3781 lokalsamfunn, dei råka kommunane, fylkeskommunane og kraftselskapa.

3782

3783 For å få auka investeringer og fornying av eldre kraftverk, meiner Masfjorden AP at ein må ty til

3784 andre verkemidler enn den foreslegne skatteomlegginga. Endring i grunnrenteskatten og avgiftsfritak

3785 hjå kraftselskapa på rehabilitering av kraftstasjonar, vil kunne utløyse den samfunnsøkonomiske
3786 lønnssemnda som regjeringa etterlyser.

3787

3788 Framlegg:

3789 Masfjorden Ap går inn for å oppretthalde konsesjonskraft og konsesjonsavgift på kraftverk som no,
3790 med fordeling til kommunar, fylkeskommunar og stat.

3791 Grunnrenteskatten skal ikkje vere til fråtrekk i eigedomsskatten.

3792

3793 [Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd](#)

3794

3795

3796 149. Forslag til uttale: Kraftskatteutvalgets innstilling må makuleres 3797 Forslagsstillar: Ullensvang Arbeidarparti

3798

3799 Årsmøtet i Vestland Arbeidarparti ber om at regjeringa svarar på skatteregimet for vasskraftsektoren

3800

- 3801 • Region Vestland står for den desidert største vasskraftproduksjonen av alle norske regionar,
3802 med eit årleg volum på om lag 34 TWh. Av en årleg verdiskaping på 10-15 milliardar kroner,
3803 beheld vertskommunane om lag 1 milliard kroner årleg. Utvalet foreslår sjølv denne
3804 beskjedane delen avvika, ved å fjerne lovbestemte historiske rettar som konsesjonskraft og
3805 konsesjonsavgifter.
- 3806 • Vertskommunane i Vestland har over generasjonar gjeve avkall på våre naturressursar til beste
3807 for heile Noreg og tilført både andre kommunar og staten som eigarar milliardverdiar kvart år.
3808 Ei absolutt føresetnad bak kvar vasskraftkonsesjon, har vore at vertskommunen skal behalde
3809 en del av verdiskapinga i form av lovbestemte ordningar, og med same varigheit som
3810 naturinngrepane.
- 3811 • Vi opplever Sanderud-utvalet sitt forslag som eit klart løftebrot overfor kvar enkelt kommune,
3812 og eit brot på den samfunnskontrakt som staten som konsesjonsmynde inngjekk med oss då vi
3813 gav vår tilslutning til vasskraftutbygging.
- 3814 • Høyringsfristen for NOU 2019:16 gjekk ut 1. januar 2020. Det er komme inn til saman 327
3815 høyringssvar, og av desse er 316, eller 97 %, negative til utvalet sitt forslag. Ein så omfattande
3816 og samstemd kritikk mot ei utvalsinnstilling, er sjeldan kost.
- 3817 • Alle organisasjonar av tyngde, - LO Norge, Fagforbundet, El og IT Forbundet, NHO, Energi
3818 Norge, Statkraft, Norsk Industri, Distriktenergi, Småkraftforeninga, KS, KS bedrift,
3819 Vasskraftkommunane (LVK), Naturressurskommunane, Utmarkskommunenenes Samanslutning
3820 (USS), vindkraftkommunane (LNVK), Industrikommunane, Kraftfylka og Norges Bondelag - er
3821 blant dei organisasjonane som tar avstand frå utvalets forslag.
- 3822 • Når eit samstemd næringsliv, fagbevegelse og kommunesektor forkastar utvalet sitt forslag,
3823 ber regionmøtet regjeringa snarast gjere klart sitt syn på utvalsinnstillinga. Forslaga vil ikkje
3824 føre til at ønska samfunnsøkonomisk lønnsame investeringar blir gjennomført, slik utvalet sitt
3825 mandat bad om.
- 3826 • Vi kan ikkje godta at regjeringa treng meir tid til å klargjere sitt prinsipielle syn på
3827 vertskommunanes rettar og Sanderud-utvalet sitt dramatiske forslag om å oppheve og endre
3828 desse. Ei samla opposisjon på Stortinget har i finanskomiteen sin Innst.3 S
3829 Statsbudsjettet for 2020 - tatt avstand frå forslaga, og representantar frå regjeringspartia
3830 Høgre, KrF og Venstre har gjort det same.
- 3831 • Ved revisjonen av konsesjonslovane i 2017 og ved endringane i reglane om eigedomsskatt på
3832 verk og bruk i 2018 var regjeringspartia sine representantar på Stortinget samde om at
3833 regelverket for konsesjonsordningane og eigedomsskatt på kraftanlegg ikkje skulle endrast. Vi
3834 kan då ikkje forstå at regjeringa treng meir tid på å halde fast på sitt syn på at disse ordningane
3835 skal førast vidare også i 2020.
- 3836 • Regjeringa si manglande avklaring av sitt syn på utvalet sitt forslag om å oppheve dei
3837 kommunale konsesjonsordningane, skaper stor uro og usikkerheit i våre kommunar.

3838 Kraftinntektene er viktige element i vår økonomiforvaltning, og vi ber om regjeringa
3839 respektere vårt behov for snarleg avklaring av om vi kan legge desse inntektene til grunn for
3840 vår økonomiplanlegging.

- 3841 • Regionmøtet viser til at utvalet skjerpar grunnrenteskatten og opphevar dei lovbestemte
3842 ordningane som tilgodeser dei distrikt som har avstått sine naturressursar til beste for heile
3843 landet. Mandatet var å i utforme grunnrenteskatten slik at vidare investeringar i vasskraft ble
3844 sikra, og å fremja forslag til å forbetre og forenkle konsesjonsordningane. Utvalet har ikkje
3845 svara på det oppdraget som ble gitt i mandatet.
- 3846 • Det er presserande for vår klimapolitikk å sikre ytterlegare investeringar i vasskraftsektoren så
3847 snart som mogleg. Det same gjeld bransjen sitt behov for investeringsvenlege skattereglar, og
3848 vertskommunanes sitt behov for økonomisk føreseieleg.

3849
3850 Årsmøtet i Vestland Arbeiderparti etterlyser ei snarleg og konkret beskjed om regjeringa sitt syn på
3851 utvalet sin innstilling.

3852
3853 [Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd](#)

3854 3855 3856 150. Skattereform: Utjevning av økonomiske forskjeller under grønn 3857 omstilling - Forslagsstillar: Arbeiderpartiet i Bergen

3858
3859 Forslag:

3860 Arbeiderpartiet i Bergen ber om at det jobbes for en ny skattereform med mål om å redusere
3861 økonomiske forskjeller og gi rom for kraftigere korrektive miljøskatter. Følgende enkeltmomenter
3862 skal utredes i arbeidet: 1) formueskatt, 2) utbytteskatt på gevinst ved salg av primær- og
3863 sekundærboliger, 3) skatt på samlet mottak av gaver og arv, 4) negativ inntektsskatt, 5) økning og
3864 utjevning av skattegrunnlaget på forskjellige typer kapital, 6) karbonskatt til fordeling

3865
3866 Begrunnelse:

3867 De økonomiske forskjellene øker, og ulikheten mellom folks formue er langt større enn mellom
3868 inntekt. Dette undergraver arbeidslinjen – det skal lønne seg å jobbe. Det ligger i Arbeiderpartiets
3869 DNA å jobbe for utjevning av negative forskjeller i samfunnet, både for å styrke arbeiderklassen og
3870 for å sikre tilliten mellom folk. Tillit er en premiss for velferdsstaten og vårt fremste
3871 konkurransefortrinn.

3872
3873 Denne tilliten er under press når nødvendige miljø- og klimatiltak oppleves urettferdige.
3874 Arbeiderpartiet må føre en politikk for omstilling som sikrer fremtidig livsgrunnlag og samtidig
3875 ivaretar arbeiderklassen.

3876
3877 Ved å sikre en bedre fordeling av økonomiske ressurser i grunnskattesystemet slipper man å
3878 undergrave miljøpolitikken ved å trekke inn omfordeling i denne. På den måten unngår vi unødige
3879 byråkrati, støtter opp om universelle ordninger og sikrer at miljøpolitikken virker med full kraft. Ved å
3880 kreve mer fra dem med mye og fordele det til dem med mindre gir vi også sistnevnte gruppe større
3881 frihet til å velge hvordan de vil møte omstilling.

3882
3883 Dagens situasjon hvor utjevning først og fremst skjer gjennom utgiftssiden i statsbudsjettet har ikke
3884 gitt tilstrekkelig utjevnende effekt. Arbeiderpartiet må som konsekvens gå i bresjen for at også
3885 statens inntektsside brukes aktivt til å fordele ressursene i samfunnet på en mer rettferdig måte.

3886
3887 [Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd](#)

3888
3889

151. Industriuttale til årsmøtet i Vestland Arbeidarparti

Forslagsstiller: Bjørnafjorden Arbeidarparti

Industri

Industrien skapar store verdier og mange arbeidsplassar på Vestlandet. Vi vil gje vår industri ein større plass i vårt arbeids- og næringsliv. Vestlandet har mange fortrinn som gjer det muleg, med rik tilgang på naturressursar, høg kompetanse og konkurransefortrinn som ligg i den norske modellen. Det ligg eit stort potensiale innan fleire industrielle sektorar, mellom anna kraftforedlende industri, design- og merkevaredrive industri, samt råvareindustri. Mineralnæringa må utviklast vidare med høge miljøkrav og med vekt på produktutvikling og innovasjon.

Ein stor del av norsk industri står i dag i det teknologiske skiftet med interessante framtidsmulegheiter. Bedriftene skal omstille seg til ein meir miljøvenleg produksjon. Vestland AP vil at staten stiller opp med omstillingsmidlar gjennom ENOVA.

Trepartsamarbeidet blir stadig viktigare for norsk industri. Dei bedriftene som lukkast med omstilling har høg medverknad og høg organisasjonsgrad. Vestland AP vil ha fokus på det fagleg politiske samarbeidet.

Ambisjonen om å ta ressursane våre i bruk, både på land og i havet, skal kjenneteikna vår industripolitikk. Framover må norsk industri få gode og langsiktige rammevilkår.

Vestland Arbeidarparti vil:

- føre ein aktiv næringspolitikk, som legg til rette for eit nyskapande, kunnskapsbasert og klimavenleg næringsliv.
- vidareføra CO2-kompensasjonsordninga etter 2020 med minst 75% kompensasjon. Dette er viktig for å sikra norske arbeidsplassar, og sørge for at industri ikkje vert flytta til land med mindre stram klimapolitikk.
- leggja til rette for og utnytte vårt fortrinn ved at fornybare og framtidsretta energiresursar som t.d. sol-, vind- og vasskraft vert nytta til vidare utvikling av norsk kraftforedlende industri.
- satse på dei unge ved å betre lærlingordninga og fagutdanninga. Industriproduksjon vil i framtida vere kunnskapsbasert og vil stille krav til kontinuerleg etter- og vidareutdanning.
- ha konkurransedyktige rammevilkår som gjer det attraktivt å investere i norsk industri.
- ha fokus på forvaltning av vasskraftressursane slik at det i framtida vil vere grunnlag for industriproduksjon i landet.

Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd

152. Trepartsamarbeid og auka organisasjonsgrad (forslag er også sendt programarbeidet sentralt) - Forslagsstiller: Årdal Arbeidarparti

Dagens regjering har rasert Arbeidsmiljølova og såleis svekka arbeidstakar sine rettar. Regjeringa sitt mål om å skapa ein ubalanse mellom arbeidsgjevar og arbeidstakar ser ut til å lykkast. Tillitsvalte i ulike arbeidstakarorganisasjonar opplev svekka påverknadskraft og tilliten frå arbeidstakarar blir dårlegare. I tillegg har fagforeingsfrådraget stått stille sidan 2013. Om ein tek høgde for normal pristiging vil dette sei at foreningsfrådraget er i realiteten blitt mindre.

I Arbeidarpartiet sitt inneverande program ynskjer ein å styrkja det organiserte arbeidsliv. Sterke og representative organisasjonar på både arbeidsgjevar- og arbeidstakarsida er ein føresetnad for jevnbyrdigheit, tryggleik, fridom og medbestemming for alle, uavhengig av arbeid og utdanning.

3941 Årdal Arbeidarparti ynskjer at dette vidareførast og styrkast enda meir i nytt partiprogram. For å få
3942 ein jevnbyrdig maktbalanse må organisasjonsgraden aukast og det må fokuserast meir på
3943 trepartssamarbeidet.

3944
3945 Årdal Arbeidarparti ynskjer at desse punkta vert vidareført.

- 3946
- 3947 • Dobla fagforeiningsfrådraget
 - 3948 • Gjennomføra tiltak for å auka organisasjonsgraden i arbeidslivet
 - 3949 • Verna om og videreutvikle den norske arbeidslivsmodellen gjennom eit sterkt og
 - 3950 forpliktande trepartssamarbeid.
 - 3951 • Fornya og styrkja arbeidsmiljølova
- 3952

3953 [Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd](#)

3954
3955

3956 **153. Offentlege arbeidsplassar**
3957 **Forslagsstillar: Kvinnherad Arbeiderparti**

3958
3959 Vestland Arbeidarparti vil jobba for at offentlege arbeidsplassar blir flytta ut av Oslo og til distrikta.

3960
3961 [Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd](#)

3962
3963

3964 **154. Lønnsutjamning**
3965 **Forslagsstillar: Kvinnherad Arbeiderparti**

3966
3967 Vestland Arbeidarparti vil stoppe dei aukande lønnsforskjellane ved å nytta kronetillegg og ikkje
3968 prosent-tillegg.

3969
3970 [Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd](#)

3971
3972

3973 **155. Vestland Arbeidarparti vil jobba målretta for å få på plass ein**
3974 **heiltidskultur - Forslagsstillar: Kvinnherad Arbeiderparti**

3975
3976 Det er mange tilsette med helsefagarbeidarutdanning og fagbrev i barne -og ungdomsarbeidarfag
3977 som jobbar innan helse -og omsorgssektoren og skule og barnehage som jobbar deltid. Dette får
3978 store økonomiske konsekvensar for dei det gjeld no og når dei ein gong i framtida blir pensjonistar og
3979 skal leve av pensjon. Det er også viktig for dei som startar på yrkeslivet sitt å ha ei heiltidsstilling med
3980 tanke på framtidig pensjon pluss at det er viktig med tanke på å kjøpe eigen bustad og etablere
3981 familie. Vestland Arbeidarparti har forståing for at dei i einskilde situasjonar av helsemessige årsaker
3982 eller andre grunnar kan vere naudsynt å ha redusert stilling. Heiltid skal vere ei rettigheit og deltid ei
3983 moglegheit.

3984
3985 [Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd](#)

3986
3987

3988 156. Jobbgaranti
3989 Forslagsstillar: Årdal Arbeidarparti
3990
3991 Jobbgaranti med fleire varig tilrettelagte arbeidsplasser.
3992 Varig tilrettelagt arbeid er eit arbeidsretta tiltak, som gjev eit arbeidstilbud i ei skjerma verksemd til
3993 arbeidssøkjjarar som har utfordringar med å få arbeid i det ordinære arbeidslivet.
3994 Formålet med VTA er å gje menneske arbeid, som bidreg til å utvikle deira ressurser gjennom
3995 kvalifisering og arbeidsoppgaver som er tilpassa den enkeltes arbeidsevne.
3996
3997 Faktum er at åtte av ti utviklingshemmede ikkje får arbeid idag. Det viser tal frå Forbundet for
3998 utviklingshemmede og AVSL. Det er eit stort behov for varig tilrettelagt arbeidsplasser. Det er 5000
3999 plasser i manko i forhold til etterspørselen per i dag.
4000
4001 Vi har behov for ein opptrappingsplan for å sikre at dei som vil og kan jobbe, får eit tilbod om det.
4002 Antal varig tilrettelagte arbeidsplasser må aukast og det må bevilgast midlar over statsbudsjettet.
4003
4004 Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd
4005
4006
4007 157. Statlege arbeidsplassar
4008 Forslagsstillar: Kinn Arbeidarparti
4009
4010 Fråsegn:
4011 Vestland Arbeidarparti vil aktivt bidra til ein politikk som og ivaretek behova som mindre kommunar
4012 har med omsyn til statlege arbeidsplassar.
4013
4014 Grunngjeving:
4015 Noverande regjering har i stor stil flytta statlege arbeidsplassar frå distrikta til sentrale stork. Det
4016 svekker moglegheitane for kommunane å utvikle eit sterkt bu- og arbeidsområde.
4017
4018 Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd
4019
4020
4021 158. Digitalisering skal leggja til rette for statlege arbeidsplassar i
4022 distrikta
4023 Forslagsstillar: Voss Arbeiderparti
4024
4025 Framlegg:
4026 Digital infrastruktur skal leggja til rette for statlege arbeidsplassar i distrikta.
4027
4028 Grunngjeving:
4029 Digitalisering blir brukt som et argument for å leggja ned statlege arbeidsplassar i distrikta
4030 Arbeiderpartiet må leggja til rette for digital infrastruktur som gjer det mogeleg å oppretthalde, men
4031 også skapa nye arbeidsplassar i distrikta.
4032
4033 Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd
4034
4035

4036 159. Finansiering av Frivilligsentralane
4037 Forslagsstillar: Ullensvang Arbeidarparti

4038
4039 Frivilligsentralar har vore etablert i heile landet sidan byrjinga av 1990 talet. Sentralane har ulik
4040 eigarform/organisering og løyser mange ulike oppgåver. Kvar enkelt sentral vel dei oppgåvene som i
4041 samarbeid med dei frivillige, finn eldsjeler som ynskjer seg oppgåver. Ei felles fane er å styrke og
4042 synleggjera frivillig arbeid, og vera ei hjelpande hand med å organisera og motivera frivillig arbeid.
4043 Frivilligsentralane har og fått ein sentral organisasjon som skal jobba nasjonalt på deira vegne. Fram
4044 til 2017 fekk sentralane 60% løyving direkte frå Kulturdepartementet og 40 % lokalt. Dette er ei
4045 prøveordning frå 2017 til 2021, med merkja midlar gjennom kommunane si ramme for utbetaling
4046 lokalt. Dette er etter vår meining ein feil retning då Frivilligsentralane vert i konkurranse med laga ein
4047 skal fungera som "fadder" for, når det gjeld kommunal løyving. Neste endringsforslag er at dette
4048 ikkje er merka midlar, men inngår i ramma til kommunane. Endåtil skal ein frå 2021 regulera løyvinga
4049 til kommunane, gjennom tal på innbyggjarar i ein kommune. Dette vil føre til at distriktskommunane
4050 vil få ein stor reduksjon i løyvingane, medan byane vil få ein stor auke. Dette er svært kritisk og vil
4051 føra til reduksjon i tal Frivilligsentralar i distriktet. Ullensvang AP har merka seg at AP har ytra
4052 motstand mot desse endringane.

4053
4054 Forslag:

- 4055 1. Ordninga finansiering av Frivilligsentralane vert flytta tilbake til Kulturdepartementet for
4056 direkte løyving.
 - 4057 2. Finansieringa vert lik over heile landet med 60% løyving frå kulturdepartementet, 40 %
4058 lokalfinansiering og at ordninga vert gjeldande frå 2021.
 - 4059 3. Forslag vert reist på nytt i Stortinget i lys av at fleirtalet no ligg i Stortinget.
- 4060

4061 Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd
4062
4063

4064 160. En ny nærpolitireform
4065 Forslagsstillar: Arbeiderpartiet i Bergen

4066
4067 Forslag:

4068 Arbeiderpartiet vil ha en gjennomgang av nærpolitireformen, og innføre en politireform som ivaretar
4069 hensikten med den opprinnelige reformen; at politiet skal bli bedre på å skape trygghet der folk bor
4070 og ferdes i det daglige.

4071
4072 Begrunnelse:

4073 Regjeringens politireform har blitt det motsatte av en reform med et mer synlig politi og
4074 kriminalitetsforebyggende arbeid i nærmiljøene. Bergen sør har mistet tre av fem stillinger til
4075 forebyggende politiarbeid etter innføringen av 'nærpoliti'-reformen. Arbeiderpartiet i Bergen ønsker
4076 etablering av nærpolitikontorer i utsatte bydeler med polititjenestepersoner som opparbeider
4077 kunnskap, nærhet og tillit i nærmiljøene. Den sentralisering som er innebygget i regjeringens
4078 endringer av kriminalitetslovgivningen må reverseres.

4079
4080 Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd
4081
4082

4083 161. Stopp ranet av distriktet vårt
4084 Forslagsstillar: Ullensvang Arbeidarparti

4086 I fleire tiår har vi sett at distriktet vårt har blitt tappa for funksjonar og arbeidsplassar. Utbygging,
4087 sikring av vegar og logistikk for dårleg. Verdiskapinga i regionen vår er enorm, og framtidsplanane for
4088 både industri og turisme tyder på sterk vekst. Skal samfunnet vårt halda tritt med framtidsplanane vi
4089 ser, er vi avhengige av at stat og fylke spelar på lag med oss. Offentlege arbeidsplassar må tilførast,
4090 ikkje fjernast. Sjølv etter kommunesamanslåinga ser vi at staten tar i frå oss
4091 skatteoppkrevjarfunksjonen. Dette er viktige funksjonar for å kunna tilby 2 arbeidsplassar til
4092 tilflyttarar i framtida. Lønsame vegprosjekt må flyttast fram, ikkje utsettast. E134 med arm til Bergen
4093 må realiserast snarast. Eit næringsliv i vekst skrik etter betre vegar. Sikring og utbygging av
4094 ferdслеårer og vegar må prioriterast. Ferje-tilbodet må stå i forhold til trafikkmengda, og vegane må
4095 vera framkomelege og sikre. Det er heller ikkje haldbart at ingen av dei lokale ferdслеårerne er sikre
4096 eller tilstrekkeleg framkomelege. Både interntrafikken i kommunen, og turisttrafikken slit med ras-
4097 problematikk og trafikkork store delar av året. Rv 13 som går gjennom store delar av kommunen vår,
4098 er ein av landets dårlegaste vegstrekingar. Det er på høg tid at distriktet vert høgare prioritert!"

4099
4100 Forslag:

4101 Vestland AP vil prioritera distrikta! Vi vil jobba for å stansa sentraliseringa av offentlege
4102 arbeidsplassar, som er viktige både for å oppretthalda viktige samfunnsfunksjonar, og sikra eit variert
4103 arbeidsliv i distrikta. AP vil jobba for at nødvendige midlar blir løyvd for å rassikra vegane våre, og
4104 sørge for at innbyggjarane kan ferdest lika trygt over alt. AP vil og jobba for at Norges beste
4105 vegprosjekt E134, med arm til Bergen blir realisert snarast mogeleg.

4106

4107 [Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd](#)

4108

4109

4110 162. La Y-blokken stå!

4111 [Forslagsstillar: Arbeiderpartiet i Bergen](#)

4112

4113 **Forslag:**

4114 Arbeiderpartiet i Bergen vil oppfordre regjering og Storting til å gripe inn og redde Y-blokken. Både
4115 Erling Viksjøs arkitektur og den integrerte kunsten av en av 1900-tallets største kunstnere Pablo
4116 Picasso gjør Y-blokken til et kulturminne av stor internasjonal betydning. Regjeringskvartalet er et
4117 monument for etterkrigstidens optimisme og utbygging av velferdsstaten, og det norske samfunnets
4118 besluttsomhet i møte med gru og terror 22. juli 2011.

4119

4120 **Begrunnelse:**

4121 Arbeiderpartiet i Bergen vil på det sterkeste oppfordre statsminister Erna Solberg til å gripe inn og
4122 redde Y-blokken. Både bygningen og den integrerte kunsten av en av 1900-tallets største kunstnere
4123 Pablo Picasso, gjør Y-blokken til et internasjonalt viktig kulturminne. Y-blokken er også et symbolbygg
4124 for Arbeiderpartiets store politiske prosjekt etter krigen: Bygging av velferdsstaten.

4125

4126 For Arbeiderpartiet er det ekstra tragisk at Anders Behring Breivik sin grusomme forbrytelse skal få
4127 enda et offer. Rivningen er også i strid med klimagasskutt ved anbefalt gjenbruk av betong og er
4128 derfor lite framtidsrettet. Y-blokken er tegnet av Erling Viksjø, og gavlveggen mot Akersgata er
4129 utsmykket med dekorasjonen «Fiskerne» av Carl Nesjar, etter skisser av Pablo Picasso. På veggen i
4130 foajeen finnes «Måken». Kunstverkene er integrert i bygningen, og denne helheten er en viktig del av
4131 kunstverket. Riksantikvaren har anbefalt bevaring og har uttalt at «Høyblokka og Y-blokka er de
4132 viktigste symbolbygningene for den moderne velferdsstaten etter krigen.»

4133

4134 Fortidsminneforeningen, Norske arkitekters landsforbund, Oslo arkitektforening og Støtteaksjonen
4135 for å bevare Y-blokken har klaget på rivningsvedtaket til fylkesmannen i Oslo og Viken. Alle
4136 forvaltningsmessige muligheter er prøvd for å få reddet et av etterkrigstidens fineste norske
4137 kulturminner, og derfor bør regjering og Storting gripe inn.

4138

4139 Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonsnemnd

4140

4141

4142 163. Sonesystem for kollektivreiser i Vestland

4143 Forslagsstillar: Austevoll Arbeiderparti

4144

4145 Forslag:

4146 Vestland Arbeidarparti vedtek at kollektivsone A blir utvida til å gjelda Austevoll kommune

4147

4148 Grunngeving:

4149 Dei siste åra har talet på kollektivsoner i Vestland blitt kraftig redusert. Det er bra, og mange har fått
4150 billigare reiser. Men det er ikkje alle sonene som er like logiske. Austevoll har m.a. blitt plassert i
4151 same sone som Tysnes og Fusa. Det gjer at ein må gjennom to andre kommunar for å koma til same
4152 sone. Det er ikkje logisk. Austevollingar har mest kontakt nordover og bør innlemmast i sone A for
4153 Bergensområdet.

4154

4155 Partistyrets innstilling: Oversendes fylkestingsgruppa

4156

4157

4158 164. Forsvarleg vegstandard på FV55 langs Lustrafjorden

4159 Forslagsstillar: Luster Arbeidarparti

4160

4161 Fylkesvegen langs Lustrafjorden er ein del av den nasjonale turistvegen mellom Gaupne og Lom.

4162 Denne satsinga har gitt flotte rasteplasssar, toalett, god reklame og auka turisme. Denne satsinga har
4163 såleis vore svært velkommen og vellukka.

4164

4165 Baksida med ei slik satsing er at vegen ikkje er tilpassa trafikken som ei slik satsing fører med seg.
4166 Langs Lustrafjorden går årstdøgertrafikken frå 4-500 kjøretøy om vinteren, opp mot 2000 i juli, der
4167 delen av tunge kjøretøy og blir betydeleg auka i takt med sommaropninga av Sognefjellet og
4168 Tindevegen, og i tillegg busstransport i forbindelse med cruiseaktiviteten på Skjolden.

4169

4170 Når denne trafikkauken kjem på ein vegstrekning som vegvesenet omtalar til å ha dårleg standard,
4171 vanskeleg kurvatur, dårlege tilhøve for gåande og syklande, smal og til dels veldig smal veg, ser me at
4172 dette gir ein del uheldige utfordringar. Me opplever stadig kø, farlege forbikøyringar, kork, og fleire
4173 små møteulykker. Heldigvis er farten såpass låg at persons-kader sjeldan førekjem. Me unngår helst å
4174 gå og sykle langs denne vegen, og søker om redusert fartsgrense, der me kan få det innvilga, i håp om
4175 at ikkje nokon av våre skal bli ein del av statestikken.

4176

4177 Ei anna bekymring me i Luster Arbeidarlag har, er beredskapssituasjonen innover fjorden. Når det
4178 stadig er kork eller svært langsam trafikk, vil der vera utfordringar for uttrykings- kjøretøy å komma
4179 seg innover fjorden raskt nok. Om sommaren er det stor aktivitet i fjella i vestjotunheimen, store
4180 trafikk langs fjorden og over Sognefjellet, og fleire cruiseanløp. I sommar var til dømes vegen steng
4181 ved Neshøgdi i nesten tre timar.

4182

4183 Luster Arbeidarlag krev at storsamfunnet føl opp satsinga på Nasjonale Turistvegar, ved å sørge for
4184 tilfredsstillende vegstandard langs desse. Første prioritet må vera frå Nes til Høyheimsvik, der vegen
4185 på fleire strekk har ei breidde under 5 meter.

4186

4187 Partistyrets innstilling: Oversendes fylkestingsgruppa

4188

4189

4190 165. Rassikringsmidlar

4191 Forslagsstillar: Vik Arbeidarparti

4192

4193 Dette må på plass slik at ein får sikra fv 92 Vik-Arnafjorden samt fv mellom Feios og Fresvik. Dette er
4194 svært rasutsette fylkesvegar der skulebussen går dagleg.

4195

4196 Partistyrets innstilling: Oversendes fylkestingsgruppa

4197

4198

4199 166. FV609 Hundsåna

4200 Forslagsstillar: Sunnfjord Arbeidarparti

4201

4202 Sunnfjord Arbeidarparti krev at det vert fortgang i skredsikring av Fv 609 Hundsåna

4203

4204 Grunngeving:

4205 Daglig passerer det om lag 500 pendlarar forbi Hundsåna på Fv 609 ved Kvammen i Askvoll
4206 Kommune. Vegen forbi Hundsåna har skredfaktor 5, noko som gjer at vegen er blant dei 10 mest
4207 rasutsatte vegstrekningane på Vestlandet. Tal viser og at steinnedfall og skredfrekvensen har auka
4208 dei seinare åra grunna klimaendring og nedbør.

4209

4210 Partistyrets innstilling: Oversendes fylkestingsgruppa

4211

4212

4213 167. Utbetring av fylkesvegar

4214 Forslagsstillar Askvoll Arbeidarparti, Fjaler Arbeidarparti, Hyllestad
4215 Arbeidarparti, Gulen Arbeidarparti, Solund Arbeidarparti, Høyanger
4216 Arbeidarparti

4217

4218 Framlegg:

4219 Vestland AP bør ta initiativ til at utbetring av fylkesvegar med låg trafikk kan gjerast etter enklare
4220 standard slik at ein får meir veg for pengane.

4221

4222 Grunngeving:

4223 Vegstandarden på mange fylkesvegar i Vestland er altfor dårleg. Mange vegar er direkte
4224 trafikkfarlege og å sjå på som ein stor flaskehals for alle som nyttar seg av vegen. Desse vegane kjem
4225 langt bak i køen, om dei i heile tatt kjem med i regionale transportplanar. Dei er lite trafikkerte, men
4226 særst viktige for dei som må nytte seg av dei, mellom anna pendlarar og nyttetraffikk.

4227 Det er enorme kostnader med å få utbetra desse vegane dersom ein skal følgje Statens Vegvesen
4228 sine handbøker, og mange av vegane vil aldri komme i posisjon med dagens løyvningsnivå og
4229 standardkrav.

4230

4231 Vi meiner utbetringar av fylkesvegar med låg trafikk i framtida kan gjerast etter ei noko enklare
4232 forskrift og med ein noko ringare kvalitetsstandard enn stam- og europavegar. På den måten kan ein
4233 klare å utbetre meir veg for same sum pengar. Vegane det her er snakk om treng utbetringar i form
4234 av fleire møteplassar og utbetring av siktsoner slik at dei får ein tenleg standard utifrå trafikkmengda.

4235 Vi ser stadig døme på vegstrekingar som blir utbetra til beste standard over til dømes 100 meter,
4236 medan vegen elles er av dårleg standard. Dette er dyrt og har liten effekt for brukarane.

4237
4238 Vestland Arbeidarparti må arbeide for at desse vegane kjem med i planverket for vedlikehald og at
4239 standarden blir heva i tråd med det som er skissert her.

4240
4241 [Partistyrets innstilling: Oversendes fylkestingsgruppa](#)

4242
4243

4244 168. Fritt skuleval for elevar på vidaregåande skule

4245 [Forslagsstillar: Sveio Arbeiderparti](#)

4246
4247 Sveio Ap synest det er svært viktig å oppretthalde dei ordningane som er i dag når det gjeld kjøp av
4248 skuleplassar over Fylkesgrensene. For elevar som høyrer til i randsona av fylkesgrensene, er det heilt
4249 essensielt å kunne velje skule nær heimen og der dei har sitt sosiale nettverk. Dette er med på å lette
4250 skulekvardagen gjennom kort reiseveg, deltaking i fritidstilbod på heimstaden og eit breitt utval av
4251 studietilbod som skal gi dei eit godt grunnlag for vidare utdanning eller praksisplassar.

4252 Det er difor særst viktig at våre ungdomar får moglegheiten dei har i dag til å søkje skuleplass på tvers
4253 av fylkesgrensa, og den beste måten å gjere det på er å vidareføre den ordninga me har no med fritt
4254 skuleval.

4255
4256 Sveio Ap har difor følgjande forslag til vedtak:
4257 Prinsippet om fritt skuleval mellom fylka må oppretthaldast slik som no, for å sikre den einskilte elev
4258 i vidaregåande opplæring eit best muleg opplæringstilbod der ein konkurrerer med den
4259 poengsummen ein har på vitnemålet.

4260
4261 [Partistyrets innstilling: Oversendes fylkestingsgruppa](#)

4262
4263
4264

4265 169. Leve heile livet – for eldre i alle kommunar!

4266 [Forslagsstillar: Sunnfjord Arbeidarparti](#)

4267
4268 «Stortingsmelding 15 (2017-2018) Leve hele livet En kvalitetsreform for eldre» må finansierast med
4269 friske øyremerka midlar.

4270
4271 Grunngeving:
4272 Reforma synt til ovafor har fem satsingsområde: 1. Eit aldersvennleg Noreg 2. Aktivitet og fellesskap
4273 3. Mat og måltid 4. Helsehjelp 5. Samanheng i tenestene. Det er ikkje løyvd friske midlar til dette,
4274 men kommunar kan søke prosjektmidlar. Tal eldre er aukande i befolkninga, og vi veit at helse og
4275 omsorg lett vert salderingspost når budsjett skal utarbeidast. For å få reforma til å vere ei varig
4276 satsing som fungerer for alle eldre, må reforma styrkast med friske midlar til alle kommunar.

4277
4278 [Partistyrets innstilling: Oversendes stortingsgruppa](#)

4279
4280

4281 170. Varig tilrettelagte arbeidsplasser

4282 [Forslagsstillar: Bjørnafjorden Arbeidarparti](#)

4283

4284 Forslag:
4285 Arbeidarpartiet skal jobba for auka talet på varig tilrettelagte arbeidsplasser (VTA-plass).
4286
4287 Grunngeving:
4288 Funksjonsfriske har ein stor og variert arbeidsmarknad der dei kan skaffa seg arbeid. Slik er det ikkje
4289 for personar som har sterkt redusert arbeids- og funksjonsevne, t.d. personar med
4290 utviklingshemming, store funksjonshemmingar eller tung psykiatri. For denne gruppa er storleiken på
4291 arbeidsmarknaden politisk bestemt gjennom talet på VTA-plassar som vert finansiert over
4292 statsbudsjettet. Og utviklinga har gått feil veg dei seinare åra. I 2012 stod 10,7 % av psykisk
4293 utviklingshemma utan tilrettelagt arbeid eller anna dagtilbod. I 2017 hadde dette talet auka til 53 %. I
4294 Bjørnafjorden kommune er det no opp mot 4 års ventetid på å få ein VTA-plass.
4295

4296 [Partistyrets innstilling: Oversendes stortingsgruppa](#)
4297
4298

4299 171. Panteordning for batterier 4300 Forslagsstillar: Arbeiderpartiet i Bergen

4301
4302 Forslag:
4303 AiB ønsker en utredning av panteordning for batterier.
4304
4305 Begrunnelse:
4306 Økt bruk av batterier kan føre til økt brannfare og forurensing. Det er rapportert flere steder om
4307 branner knyttet til batterier på avveie i avfallshåndteringen. Å innføre en ordning der man får en
4308 pant for batterier vil fungere som et godt initiativ til at man heller leverer inn brukte batterier,
4309 fremfor at de kan havne i restavfall eller andre ikke ønskelige steder. Batterier i naturen kan utgjøre
4310 forurensing som er svært uheldig for områdene batteriene havner i.
4311

4312 [Partistyrets innstilling: Oversendes stortingsgruppa](#)
4313
4314

4315 172. Arbeiderpartiet ønsker å utrede ordning om gratis fysioterapi til 4316 kronisk syke - Forslagsstillar: Øygarden Arbeidarparti

4317
4318 Arbeiderpartiet ønsker å utrede ordning om gratis fysioterapi til kronisk syke.
4319

4320 Begrunnelse:
4321 I 2016 fikk 260 000 personer gratis fysioterapi på grunn av at sykdommen/diagnosen deres stod på
4322 den såkalte diagnoselisten. Regjeringen har kuttet i denne ordningen og argumenterte for kuttene
4323 med at ordningen var urettferdig for de med sykdommer/diagnoser som ikke stod på diagnoselisten.
4324 Over 200.000 mennesker mistet retten til gratis fysioterapi og må nå betale egenandel. Selv om
4325 hovedargumentet til regjeringen var større rettferdighet, sparte regjeringen inn 100 millioner på kutt
4326 i fysioterapiordningen. Spørsmålet er om kuttene i fysioterapiordningen skapte mer rettferdighet, og
4327 ikke skapte større forskjeller mellom ressurssterke og ressurssvake grupper i samfunnet vårt.
4328

4329 Forslag: Øygarden Arbeidarparti ønsker å utrede mulighetene for en ordning om gratis fysioterapi for
4330 kronisk syke.
4331

4332 Partistyreets innstilling: Oversendes stortingsgruppa

4333

4334

4335 173. Krafttak for fastlegeordningen

4336 Forslagsstillar: Arbeiderpartiet i Bergen

4337

4338 Forslag:

4339 Arbeiderpartiet i Bergen vil styrke fastlegeordningen, herunder med flere fastlegestillinger og flere
4340 utdanningsstillinger.

4341

4342 Begrunnelse:

4343 Fastlegeordningen har i lengre tid hatt store problemer. Det er behov for en rekke tiltak for å sikre
4344 økende antall fastleger og større stabilitet og kontinuitet innen ordningen. Blant annet må det
4345 opprettes langt flere utdanningsstillinger for leger i spesialisering (LIS-leger). Det er også behov for å
4346 redusere unødvendige oppgaver som har liten eller ingen betydning for folkehelse. Arbeiderpartiet i
4347 Bergen mener også at det er svært viktig å få opprettet mange nye fastlønnte legestillinger, blant
4348 annet for at unge kvinnelige leger skal velge å arbeide i kommunehelsetjenesten og som fastleger.
4349 Det er videre et spørsmål om det er hensiktsmessig med privat omsetning av fastlegehjemler, slik en
4350 har hatt de senere år.

4351

4352 Partistyreets innstilling: Oversendes stortingsgruppa

4353

4354

4355 174. Differensiert arbeidsgiveravgift

4356 Forslagsstillar: Arbeiderpartiet i Bergen

4357

4358 Forslag:

4359 Utrede en ordning med differensiert arbeidsgiveravgift basert på ansettelsesperiode for midlertidig
4360 kontrakter. Desto kortere kontrakt desto høyere arbeidsgiveravgift.

4361

4362 Begrunnelse:

4363 Midlertidige ansettelser med korte kontrakter brukes for å spekulere med mennesker i
4364 arbeidsmarkedet. Dette gir usikre arbeidsvilkår for arbeidstakere som ikke engang kan planlegge
4365 livene sine. Arbeidsgivere gis med dette forslaget et kraftig incentiv til å gi litt mer stabilitet og
4366 trygghet til flere arbeidstakere, enten i form av lengre kontrakter under et vikariat eller fast
4367 ansettelse.

4368

4369 Partistyreets innstilling: Oversendes stortingsgruppa

4370

4371

4372 175. Oppfølging av loven om Petroleumsnæringen

4373 Forslagsstillar: Arbeiderpartiet i Bergen

4374

4375 Forslag:

4376 Arbeiderpartiet i Bergen vil jobbe for at Arbeiderpartiet sørger for at Loven om Petroleumsnæringen
4377 følges av alle aktørene på Norsk sokkel.

4378

4379 Begrunnelse:

4380 I dag ser vi stadig at intensjonene i loven brytes, med myndighetenes godkjenning. Både når det
4381 gjelder ilandføring av ressursene, sosial dumping og utflagging. Se for øvrig utklipp fra loven her:

4382
4383 § 1-2.Ressursforvaltningen
4384 Ressursforvaltningen forestås av Kongen i samsvar med bestemmelsene i denne lov og vedtak fattet
4385 av Stortinget.

4386
4387 Petroleumsressursene skal forvaltes i et langsiktig perspektiv slik at de kommer hele det norske
4388 samfunn til gode. Herunder skal ressursforvaltningen gi landet inntekter og bidra til å sikre velferd,
4389 sysselsetting og et bedre miljø og å styrke norsk næringsliv og industriell utvikling samtidig som det
4390 tas nødvendige hensyn til distriktpolitiske interesser og annen virksomhet.

4391
4392 [Partistyreets innstilling: Støttes oversendes stortingsgruppa](#)

4393
4394

4395 **176. R23 - Spinraza**
4396 **Forslagsstillar: Arbeiderpartiet i Bergen**

4397
4398 Forslag:
4399 Arbeiderpartiet mener at også voksne skal ha rett til individuell vurdering for persontilpasset
4400 behandling med Spinraza mot muskelsykdommen spinal muskelatrofi.

4401
4402 Begrunnelse:
4403 Beslutningsforumet valgte i 2018 å kun gi medisinen Spinraza til barn under 18 år. Manglende
4404 dokumentert effekt på voksne pasienter med den alvorlige muskelsykdommen spinal muskelatrofi
4405 (SMA) var årsaken til at voksne ikke tilbys medisinen. Vilåårene for tildeling av medisinen kan endres
4406 hvis det foreligger dokumentasjon og ny kunnskap som viser god nok effekt/nytte og
4407 kostnadseffektivitet for andre grupper med spinal muskelatrofi. Beslutningsforum har fått et mandat
4408 av Stortinget til å vurdere på gruppenivå om en medisin skal godkjennes eller ikke.

4409
4410 [Partistyreets innstilling: Oversendes stortingsgruppa](#)
4411

4412 **177. Kom i gang med planlegginga av Stanghelle-Voss, veg og bane etter**
4413 **K5**
4414 **Forslagsstillar: Voss Arbeiderparti**

4415
4416 Framlegg:
4417 Vestland Arbeidarparti krev igangsetting av planleggjinga av Stanghelle – Voss, veg og bane etter K5 i
4418 gang nå.

4419
4420 Grunngeving:
4421 Ved å bygga Arna – Stanghelle, er ein halvveges på Vossabanen. Regjeringa gav i desember 2016
4422 Statens Vegvesen og Bane Nor i oppdrag å starta planlegginga av Arna – Stanghelle etter K5.
4423 Planlegginga skulle gå rett på reguleringsplan. Dette har gjeve etatane store ufordringar.
4424 Ved å setja i gang planlegginga raskt, kan ein starta ein normal planprosess der ein går vegen om
4425 kommunedelplan før ein startar arbeidet med reguleringsplan. Slik kan ein rydda vekk ein del
4426 utfordringar tidleg, og arbeidet med reguleringsplanen vil gå fortare. Ein kan også nytta den same
4427 prosjektorganisasjonen som arbeider med Arna – Stanghelle. Oppstart av planlegging Stanghelle -
4428 Voss kan gje raskare oppstart, og tidlegare fullføring av prosjektet.

4429
4430 Me kan ikkje venta i 17 år på trygg E16 og moderne jernbane. Vestland Arbeidarparti krev at det vert
4431 løyvd pengar til kommunedelplan Stanghelle – Voss på statsbudsjettet for 2021!

4432
4433 [Partistyrets innstilling: Støttes oversendes stortingsgruppa](#)

4434
4435

4436 178. Oppstart Arna-Stanghelle, veg og bane etter K5 i 2022
4437 Forslagsstillar: Voss Arbeiderparti

4438
4439 Framlegg:
4440 Vestland Arbeidarparti krev oppstart av Arna – Stanghelle, veg og bane etter K5 i 2022.
4441
4442 Grunngeving:
4443 Arbeidet med reguleringsplanen er i slutfasen, og er venta ferdig i august 2020. Kommunal-og
4444 moderniseringsdepartementet er planmyndigheit.
4445 Vestland Arbeidarparti krev at regjeringa prioriterer arbeidet med godkjenning av reguleringsplanen
4446 for strekninga, og står ved sitt løfte om oppstart i 2022! Veg og bane må fullfinansierast i NTP!

4447
4448 [Partistyrets innstilling: Støttes oversendes stortingsgruppa](#)

4449
4450

4451 179. Kom i gang med planlegginga av Stanghelle-Voss, veg og bane etter
4452 K5!

4453 Forslagsstillar: Vaksdal Arbeiderparti

4454
4455 Ved å bygga Arna – Stanghelle er ein halvveges på Vossabanen. Regjeringa gav i desember 2016 Svv
4456 og Bane Nor i oppdrag å starta planlegginga av Arna – Stanghelle etter K5. Planlegginga skulle gå rett
4457 på reguleringsplan. Dette har gjeve etatane store utfordringar.

4458
4459 Ved å setja i gang planlegginga raskt kan ein starta ein normal planprosess der ein går vegen om
4460 kommunedelplan før ein startar arbeidet med reguleringsplan. Slik kan ein rydda vekk ein del
4461 utfordringar tidleg og arbeidet med reguleringsplanen vil gå fortare. Ein kan og nytta den same
4462 prosjektorganisasjonen som arbeider med Arna – Stanghelle. Oppstart av planlegging Stanghelle-
4463 Voss kan gje raskare oppstart og tidlegare fullføring av prosjektet.

4464
4465 Me kan ikkje venta i 17 år på trygg E16 og moderne jernbane. Vestland AP krev at det vert løyvd
4466 pengar til kommunedelplan Stanghelle – Voss på statsbudsjettet for 2021!

4467
4468 [Partistyrets innstilling: Støttes oversendes stortingsgruppa](#)

4469
4470

4471 180. Oppstart av Arna-Stanghelle, veg og bane etter K5 i 2022!
4472 Forslagsstillar: Vaksdal Arbeiderparti

4473
4474 Arbeidet med reguleringsplanen er i slutfasen og er venta ferdig i august 2020. Kommunal og
4475 moderniseringsdepartementet er planmyndigheit.

4476 Vestland Ap krev at regjeringa prioritera arbeidet med godkjenning av reguleringsplanen for
4477 strekninga og står ved sitt løfte om oppstart i 2022! Veg og bane må fullfinansierast i NTP!

4478
4479 [Partistyrets innstilling: Støttes oversendes stortingsgruppa](#)
4480
4481

4482 181. Brukerstyrt personlig assistanse

4483 Forslagsstillar: Arbeiderpartiet i Bergen

4484 Forslag:

- 4485 • Retten til brukerstyrt personlig assistanse må utvides til også å gjelde personer med et
- 4486 mindre assistansebehov enn 25 timer per uke.
- 4487 • Kommunenes BPA-vurderinger må bygge på den enkeltes ønske om assistanse for å kunne
- 4488 leve et aktivt og selvstendig liv.
- 4489 • Også mennesker over 67 år må omfattes av retten til BPA.

4490
4491 Begrunnelse:

4492 I 2018 var andelen sysselsatte blant funksjonshemmede på 44 %, sammenlignet med 74 % for hele
4493 befolkningen i alderen 16-66 år. Blant funksjonshemmede uten inntektsgivende arbeid var det 25 %,
4494 dvs 85 000 personer, som uttrykte ønske om arbeidsgivende arbeid i 2018 (SSB, 2018).

4495 Det finnes potensiale for flere funksjonshemmede i arbeid. BPA er en alternativ organisering av
4496 praktisk bistand. Tjenesten er særlig etterspurt av yngre, og de får selv ansvar for å være arbeidsleder
4497 for egne assistenter. Mange brukere opplever at BPA gir dem økt frihet og mer selvstendighet. I følge
4498 SSB (tall 1164 fra 24.juni 2019) brukte 3462 mennesker BPA i Norge i 2018. Brukerstyrt personlig
4499 assistanse er et viktig bidrag til likeverd, likestilling og samfunnsdeltakelse for personer med nedsatt
4500 funksjonsevne og stort behov for bistand. Rettighetsfestingen av BPA er begrunnet i et ønske om å
4501 sikre mennesker med stort behov for praktisk bistand, en større mulighet til å ta ansvar for eget liv og
4502 egen velferd.

4503
4504 [Partistyrets innstilling: Støttes oversendes stortingsgruppa](#)
4505
4506

4507 182. Museumsbevilgninger for Vestlandet

4508 Forslagsstillar: Arbeiderpartiet i Bergen

4509
4510 Forslag:

4511 Vestlandsfylkene, og fhv. Hordaland især, kommer svært dårlig ut i fordelingen av offentlige
4512 kulturkroner. De statlige tilskudd for museene i Oslo er på 96,6%; gjennomsnittet i landet er på 67%.
4513 Museene i fhv. Hordaland fylke mottar 39,2% i snitt. Det er uholdbart, og skjer til tross for at
4514 kulturverdiene som forvaltes i fylket vårt er av stor internasjonal betydning. Arbeiderpartiet i Bergen
4515 vil at det statlige tilskuddet til museene i Vestland må trappes kraftig opp.

4516
4517 [Partistyrets innstilling: Støttes oversendes stortingsgruppa](#)
4518
4519

4520 183. Nei til konverteringsterapi

4521 Forslagsstillar: Arbeiderpartiet i Bergen og AUF

4522
4523 Forslag:

Arbeiderpartiet i Bergen vil forby konverteringsterapi i Norge og kutte all statsstøtte til organisasjoner og trossamfunn som driver med konverteringsterapi.

Begrunnelse:

Gjennom Morten Hegseth og VGTV sin nettserie Homoterapi fikk hele Norge sjokkerende innsikt i hvordan ulike religiøse grupper i Norge har drevet med forsøk på konvertering av homofile i deres trossamfunn. Her kommer det frem hvordan organisasjoner som Til Helhet har drevet med konverteringsterapi gjennom samtaler, konverteringsleirer, psykisk, og i noen tilfeller også fysisk vold, i det de kaller "terapeutisk intervensjon". Denne formen for utilbørlig press og forsøk på omvending har hatt fatale konsekvenser for enkeltmenneskers mentale helse og identitet. Mange av menneskene som utsettes for dette er i ung alder og allerede i en sårbar situasjon der de forsøker å finne seg og sin plass i samfunnet. At disse menneskene utsettes for denne typen press er høyst alvorlig, og ikke noe vi kan akseptere. I 2019 er det ved norsk lov tillatt å behandle homofile følelser og seksualitet, og med det anse homofili som en sykdom. Norge må kunne stille krav til at organisasjoner og trossamfunn følger norsk lov.

Partistyrets innstilling: Støttes sendes stortingsgruppa

184. Høgare utdanning for framtida Forslagsstillar: Arbeiderpartiet i Bergen

Forslag:

- Alle høgare utdanningsinstitusjonar skal merittere gode undervisarar.
- Universiteta skal framleis kunne eige egne bygg
- Ein må velja konseptet *Vestlandslegen* i regi av UiB som modell for legeutdanninga på Vestlandet, for å nå målet om å utdanna fleire legar og å auke kompetansen.
- Ein må styrke satsinga på internasjonalisering i høgare utdanning, med mål om at fleire reiser på utveksling og å ta imot fleire studentar på innveksling

Begrunnelse:

Høgare utdanning er nøkkelen for å løyse dei utfordringane som samfunnet står ovanfor. Ei kunnskapsbasert samfunnsutvikling er heilt essensielt for å sikre eit samfunn med like moglegheiter for alle. Eit godt dimensjonert og utvikla utdanningssystem er også viktig for å dekke dei behova vi har for arbeidskraft i åra som kjem. For å sikre dette er det viktig med solid forskning, god undervisning og rammevilkår og autonomi som gjer det mogleg for institusjonane å levere på sitt oppdrag.

Partistyrets innstilling: Støttes oversendes stortingsgruppa

185. Universitetsdemokrati Forslagsstillar: Arbeiderpartiet i Bergen

Forslag:

Valgt ledelse bør igjen bli normen ved landets universiteter. Arbeiderpartiet i Bergen ser medbestemmelse på arbeidsplassen som ønskelig i alle deler av samfunnet. Valgt ledelse og levende universitetsdemokrati er særlig viktig fordi forskningsledelse og -prioriteringer er faglig svært spesialiserte. Følgelig bør også instituttnivået, hvor egenevaluering og bevisste faglige prioriteringer innenfor fagfellesskapene kan skje på en demokratisk måte, styrkes.

4574
4575 Begrunnelse:
4576 Fritt valg av rektorer, fakultets- og instituttledelse er en viktig del av et demokratisk universitet. I
4577 likhet med foreningslivet, trossamfunnene og kunst og kultursektoren, bør Universitets- og
4578 høyskolesektoren være så fri fra stat og marked som mulig, fordi det er institusjoner som bygger
4579 demokrati og sivilsamfunn nedenifra. Det er heller ikke hensiktsmessig at de faglige prioriteringene
4580 skjer i forvaltningen eller ved universitetenes sentralledd.

4581
4582 [Partistyrets innstilling: Støttes oversendes stortingsgruppa](#)
4583
4584

4585 186. Flaumsikring

4586 Forslagsstillar: Ullensvang Arbeidarparti

4587
4588 Flaumsikring er ei avgjerande prioritering frametter. Midlane NVE rår over løyser berre ein brøkdel av
4589 utfordringane. Innsatsen på dette området vert styrka i tråd med råda frå NVE. Det bør lagast
4590 klimafond for å ta høgde for auka flaum og rasutfordringar som følge av varsla klimaendringar. NVE
4591 påpeiker at dei treng minimum 200 millionar kroner ekstra kvart år for å handtera etterslepet. Noreg
4592 og ikkje minst Vestland fylke har dei siste åra vore råka av store skadeflaumar. Flaumskadane i
4593 samfunn som Lærdal, Voss og Odda er døme på at flaumane verkar å koma sterkare og oftare.
4594 Utfordringane er ikkje handtert tilstrekkeleg. Mange samfunn vil få store utfordringar om vi ikkje
4595 aukar satsinga monaleg.

4596
4597 Forslag:
4598 Vestland Arbeiderparti vil auka NVE sitt årlege budsjett til flaum og skredsikring med kr. 200 mill.
4599

4600 [Partistyrets innstilling: Støttes oversendes stortingsgruppa og landsmøte](#)
4601
4602

4603 187. Start bygginga av Ringeriksbanen!

4604 Forslagsstillar: Voss Arbeiderparti

4605
4606 Framlegg:
4607 Vestland Arbeidarparti krev at regjeringa sørgjer for oppstart av Ringeriksbanen i 2021. Nye
4608 utsetjingar er ikkje akseptabelt.

4609
4610 Grunngeving:
4611 Regjeringa har sendt forventningane til Bergensbanen i taket dei siste åra. Vestland Arbeidarparti
4612 krev at den innfrir. Målet må framleis vera Bergen – Oslo 4 timar – frå sentrum til sentrum. 4
4613 timarsmålet når ein ved å fullføra dobbeltsporet Bergen – Arna, og ved å byggja ny, moderne og
4614 dobbeltspora Ringeriksbane og Vossabane, samt mindre utbetringar over fjellet og gjennom
4615 Hallingdal.

4616
4617 Reguleringsplanen for Ringeriksbanen er ferdig og godkjend. Kommunal- og
4618 moderniseringsdepartementet skulle sendt den til KS2 før sommaren 2019. Me er uroa for at dette
4619 vil føra til ny utsetjing av oppstart. Regjeringa lova oppstart i 2019. Dette vart skyvd på til 2021.

4620
4621 [Partistyrets innstilling: Støttes oversendes stortingsgruppa og landsmøte](#)
4622
4623

4624 188. God infrastruktur – Liv og helse fyrst – Rassikring er prioritet
4625 nummer ein

4626 Forslagsstillar: Ullensvang Arbeidarparti

4627
4628 Vestlandet dominerer på lista over dei mest utsette riks- og fylkesvegstrekingane i landet. 42 av dei
4629 50 verste strekningane er i vest. Over halvparten av alle strekingar som er definert med middels
4630 eller høg fare i landet, finn ein langs vegane våre. Vestland Arbeidarparti vil spesielt peika på
4631 vedlikehaldsetterslepet på fylkesvegane i Vestland. Vestland Arbeidarparti vil difor utarbeida eit
4632 program for å redusera vedlikehaldsetterslepet. Programmet skal skissera ein opptrappingsplan for
4633 fylkesvegvedlikehald med forslag til finansieringsmodellar og organisering som skal gje auka
4634 vedlikehald og etterslepsreduksjon. Vestland har mange rasutsette veg- og banestrekingar, bruer,
4635 tunellar og ferjesamband, og vedlikehaldsetterslepet er stort. Dette medfører store utfordringar med
4636 omsyn til trafikktryggleik og beredskap som krev auka statlege overføringar i dei kommande
4637 budsjetta. Liv og helse kjem fyrst. For mange er vegen til skule og jobb utrygg grunna rasfare. I snitt
4638 var det 2380 skred og 262 vegstengingar per år på norske vegar dei siste ti åra. Folk flest,
4639 næringslivet og dagleglivet vert råka. Arbeiderpartiet finn dette uakseptabelt. Nasjonal
4640 rassikringsgruppe har konkludert med at løysinga er ein heilskapleg, nasjonal skredsikringsplan
4641 gjennomført i løpet av 12 år.

4642
4643 Forslag:
4644 Nasjonal rassikringsgruppe konkluderer med ein heilskapleg, nasjonal skredsikringsplan på 12 år.
4645 Også Ap set liv og helse fyrst. Arbeids og skulevegar skal sikrast. Vi vil som før gjennomføra
4646 skredsikringsplanen i NTP 2022-2033. Arbeids og skulevegar skal gjerast rassikre. Arbeiderpartiet vil
4647 følge opp konklusjonane til nasjonal rassikringsgruppe. Og løyva 71 mrd i komande nasjonal
4648 transportplan til rassikring (5,9 mrd per år).

4649
4650 Partistyrets innstilling: Støttes oversendes stortingsgruppa og landsmøte

4651
4652

4653 189. Kommunane må sjølve få bestemme om dei vil ha privatskular
4654 Forslagsstillar: Voss Arbeiderparti

4655
4656 Framlegg:
4657 Friskulelova må endrast, slik at kommunar og fylke har den endelege avgjerda i desse sakene.

4658
4659 Grunngeving:
4660 Etablering av privatskular (såkalla friskular) er ofte svært omstridt, då kommunane får reduserte
4661 tilskot samtidig som kostnadane ved den offentlege skuledrifta ikkje vert reduserte
4662 tilsvarande. Etablering kan også føre til at skulestrukturen i kommunane må endrast.

4663
4664 Partistyrets innstilling: Støttes oversendes stortingsgruppa og landsmøte

4665
4666

4667 190. Klima i endring krev auka innsats for rassikring
4668 Forslagsstillar: Sunnfjord Arbeidarparti

4669
4670 Sunnfjord Arbeidarparti krev at det vert utarbeidd nasjonal skredsikringsplan, og løyvd nok midlar til
4671 å gjennomføre den.

4672
4673 Grunngeving:

I rapport utarbeidd av Vestlandsforskning i samarbeid med Statens Vegvesen heiter det m. a: «meir og kraftigare nedbør aukar faren for flaum og fleire typar skred medan havnivå auke truar kystnær infrastruktur» (s. 10-11 i rapporten) Rapporten analyserer utvalde vegstrekingar, den syner auka risiko for flaum, erosjon og skred.

Dette gjeld og vegar som er viktige for innbyggjarar i Sunnfjord kommune: RV5 frå Førde til Florø, FV 609 Førde/ Askvoll ved Hundsåna, og FV 610 Eldalsosen/ Sande ved Matbjøra (tunnel). Behov for utbetring og trygging av desse vegstrekingane er godt kjend over lengre tid, men med altfor små midlar vil det ta urimeleg lang tid å få dei utbetra. Det handlar om liv og helse til innbyggjarane våre.

Partistyrets innstilling: Støttes jmf Ullensvang Ap sak om rassikring, oversendes stortingsgruppa og landsmøte

191. EØS-register for overgrepssdommar i EØS land

Forslagsstillar: Austevoll Arbeiderparti

Forslag:

Vestland Arbeidarpartiet vedtek at Noreg skal arbeida for at det blir oppretta eit EØS-register for overgrepssdommar i EØS-landa.

Grunngjeving:

EØS-samarbeidet har sytt for fri fly av arbeidskraft innafor EØS-landa. I dag må ein arbeidstakar som skal jobba i t.d. barnehage, skule eller barnevern levera politiattest som viser at han eller ho ikkje er dømd for overgrep mot barn. Sjølv om ein politiattest ikkje gjev eit komplett bilde av eit menneske, er det like fullt eit viktig bidrag i skikkavurderinga av søkaren. Dersom ein arbeidstakar frå eit av EØS-landa har t.d. ein overgrepssdom i sitt heimland, vil dette ikkje bli fanga opp når han eller ho får ein politiattest i Noreg. Dette kan føra til at nye overgrep kan skje. Eit slikt register kan vera eitt tiltak for nedkjemping av overgrep mot barn og sårbare menneske.

Partistyrets innstilling: Støttes oversendes stortingsgruppa og landsmøte

192. Kommunal turistskatt

Forslagsstillar: Luster Arbeiderparti

Turismen til Luster kommune er venta å auke. Noverande og komande turisme er ein stor mogelegheit for sysselsetting og utvikling i kommunen, men har og med seg negative miljømessige konsekvensar, både av lokal og global karakter. I tillegg vil den aukande turisttrafikken krevje kommunale og private investeringar for å sikre eit godt og forsvarleg tilbod. Ein rimeleg turistskatt vil kunne vere ein viktig faktor for å kunne møte desse utfordringane. Erfaring frå land rundt Middelhavet som allereie har innført denne type skatt, er at turistar generelt er positive til denne type avgift. Luster AP vil at Vestland AP fremjar dette som sak mot sentrale styresmakter.

Vestland AP vil at det skal verte mogeleg for norske kommunar å krevje kommunal turistskatt på overnattingar og cruise-trafikk. Skatteinntektene skal nyttast til tiltak for å redusere den lokale og globale miljøverknaden av turismen.

4722 Partistyrets innstilling: Støttes og oversendes stortingsgruppa og landsmøte
4723
4724

4725 193. Rassikringsmidlar

4726 Forslagsstillar: Kvam Arbeiderparti

4727
4728 Framlegg: Innspel til NTP: Viser til nasjonal rassikringsgruppe si kalkyle over kostnader ved å rassikra
4729 fylkesvegar. Rassikringsmidlane som vert tildelt til fylkesvegar må aukast til minimum 6,5 milliardar i
4730 året.

4731
4732 Grunngeving: Behovet er enormt, og vil auka med klimaendringane.
4733

4734 Partistyrets innstilling: Støttes jmf Ullensvang sak om rassikring, oversendes stortingsgruppa og
4735 landsmøte

4736
4737

4738 194. Den statlege tilskotsordninga for ressurskrevjande brukarar (BPA
4739 o.a.)

4740 Forslagsstillar: Kvam Arbeiderparti

4741
4742 Framlegg: Aldersgrensa i tilskotsordninga må fjernast.
4743

4744 Grunngeving:
4745 Den statlege tilskotsordninga for ressurskrevjande brukarar, m.a. dei med rett til brukarstyrt
4746 personleg assistent fell i dag vekk når brukaren fyller 67 år. Behovet for tenestene kan vera livsvarig.
4747 Dette kan difor vera svært belastande for kommunane sin økonomi.

4748
4749 Partistyrets innstilling: Støttes oversendes stortingsgruppa og landsmøte

4750
4751

4752 195. Berekraftig reiseliv

4753 Forslagsstillar: Voss Arbeiderparti

4754
4755 Framlegg:
4756 Vestland AP vil ha ei offensiv politikk for berekraftig utvikling av reiselivet ved å gjera det enklare og
4757 rimelegare å reise med tog og ved å støtte teknologiutvikling som vil gje meir miljøvenlege reise, td
4758 el-fly og ved at rundreiser skjer på grønast mogleg vis. For å styrka reiselivsnæringa skal
4759 reiselivsnæringa ha gode rammevilkår og Vestland Ap seier nei til å auka momssatsen på transport og
4760 overnatting.

4761
4762 Grunngeving:
4763 Me reiser stadig meir, og reiseliv er mellom dei næringane som veks mest globalt. I Noreg er
4764 reiselivet vår tredje største næring. For å møte denne veksten, må reiselivet sitt klimaavtrykk
4765 minimaliserast. Målet må vera sporlaus ferdsel og dermed eit grønt reiseliv. Vidare må me sikra
4766 stabile rammevilkår for denne næringa og sikra gode rammevilkår for kollektiv transport.

4767

4768 Partistyrets innstilling: Støttes oversendes stortingsgruppa og landsmøte
4769
4770

4771 196. Betre førebygging og oppfølging av svangerskapsrelaterte plagar
4772 Forslagsstillar: Bømlo Arbeiderparti
4773

4774 Forslag:

4775 Vi foreslår at Arbeiderpartiet utviklar ein heilskapleg politikk for betre førebygging og oppfølging av
4776 svangerskapsrelaterte plagar. Konkrete forslag er å utvikle eit nettbasert undervisningsopplegg om
4777 bekkenbotnstrening, utvikle opplegg for og kompetanse til å informere om bekkenbotnstrening
4778 under svangerskapet, på 6-vekers-kontroll og i samband med barselsgruppe med fysioterapeut, å
4779 statistikkføre svangerskapsrelaterte plagar og innføre rett på gynekologisk oppfølging etter
4780 svangerskap.

4781

4782 Grunngeving:

4783 Som gravid får alle kvinner i Noreg tilbod om oppfølging. Bekken og ryggplager og andre
4784 svangerskapsrelaterte plagar generelt og bekkenplagar meir spesielt er noko jordmor/lege snakkar
4785 med den gravide om, men det er ikkje laga eit sentralt opplegg for kva dette skal innehalde. Ein del
4786 sjukehus tilbyr den nybakte mora rettleiing med fysioterapeut i løpet av tida mor er innlagd. Seinare
4787 får ein oppfølging av jordmor på heimebesøk og lege på 6-vekers kontroll, men heller ikkje her er det
4788 gitt kva rettleiing mor skal få om problemstillingar knytt til bekken og rygg og andre
4789 svangerskapsrelaterte plagar. Etter dette er det slutt på oppfølginga av mor, men i mange tilfelle får
4790 ein grupperettleiing av fysioterapeut der temaet er barnets motoriske utvikling.

4791

4792 Norske kvinner står for ein viktig del av arbeidsstyrken, men er også overrepresentert i
4793 sjukefråversstatistikken. Sjukemeldingar er ein individuell og samfunnsøkonomisk utfordring. Per i
4794 dag blir det ikkje statistikkført om ei kvinne har svangerskapsrelaterte sjukemeldingar etter endt
4795 barselstid. Det er også mange kvinner som evnar å stå i fullt arbeid, men som får mykje av sin
4796 kvardag øydelagt på grunn av svangerskapsrelaterte plagar. Så frå eit likestillingsperspektiv og for å
4797 støtte opp om eit tabubelagt tema mange kvinner kjenner på kroppen bør Vestland AP sette dette på
4798 agendaen og sende eit forslag til Arbeiderpartiet sentralt for betre førebygging og oppfølging av
4799 svangerskapsrelaterte plagar.

4800

4801 Partistyrets innstilling: Støttes oversendes stortingsgruppa og landsmøte
4802
4803

4804 197. La far få selvstendig opptjeningsrett til foreldrepenger/
4805 foreldrepermisjon når mor skal tilbake til studiene etter endt
4806 foreldrepermisjon - Forslagsstillar: Øygarden Arbeidarparti
4807

4808 La far få selvstendig opptjeningsrett til foreldrepenger/foreldrepermisjon når mor skal tilbake til
4809 studiene etter endt foreldrepermisjon.

4810

4811 Begrunnelse:

4812 Har mor permisjon fra studiene etter fødsel, og ikke har tjent opp retten til foreldrepenger, så
4813 oppfyller hun ikke aktivitetskravet som er satt til henne, og hun stjeler dermed uker fra far sin
4814 permisjon. Spesielt gjør hun dette hvis hun må være i permisjon fra studiene til neste studieår, slik
4815 det er med mange studier, for å følge studieprogresjonen i studiet. Så lenge mor er i permisjon fra
4816 studiet, stjeler hun permisjonsdager fra far. Selv sommerferien blir regnet med her fordi mor i
4817 permisjon fra studiet ikke oppfyller aktivitetskravet. Dette kan være problematisk hvis barnet ikke

4818 har rett på barnehageplass før utgangen av måneden det fyller et år, siden far nå har fått færre
4819 permisjonsdager.

4820

4821 [Partistyrets innstilling: Støttes oversendes stortingsgruppa og landsmøte](#)

4822

4823

4824 198. Den statlege tilskotsordninga for ressurskrevjande brukarar (BPA)
4825 må endrast - Forslagsstillar: Voss Arbeiderparti

4826

4827 Framlegg: Aldersgrensa i tilskotsordninga må fjernast.

4828

4829 Grunngeving:

4830 Den statlege tilskotsordninga for ressurskrevjande brukarar, mellom anna dei med rett til brukarstyrt
4831 personleg assistent, fell i dag vekk når brukaren fyller 67 år. Behovet for brukarstyrt personleg
4832 assistanse er ikkje noko som vert vekke sjølv om ein når 67 år, og det det kan vere svært belastande
4833 for kommunane sin økonomi.

4834

4835 [Partistyrets innstilling: Støttes oversendes stortingsgruppa og landsmøte](#)

4836

4837

4838 199. Start bygginga av Ringeriksbanen!
4839 Forslagsstillar: Vaksdal Arbeiderparti

4840

4841 Reguleringsplanen for Ringeriksbanen er ferdig og godkjend. KMD skulle sendt den til KS2 før
4842 sommaren 2019. Me er uro for at dette vil føra til ny utsetjing av oppstart. Regjeringa lova oppstart i
4843 2019. Dette vart skyvd på til 2021.

4844 Vestland AP krev at regjeringa sørgjer for oppstart av Ringeriksbanen i 2021! Nye utsetjingar er ikkje
4845 akseptabelt

4846

4847 [Partistyrets innstilling: Støttes oversendes stortingsgruppa og landsmøte](#)

4848

4849

4850 200. Bergensbanen
4851 Forslagsstillar: Arbeiderpartiet i Bergen

4852

4853 Forslag:

4854 En rask framdrift av en parallell utbygging av det såkalte K5-alternativet med bane og trafikk sikker
4855 veg Bergen-Voss er viktig både lokalt, regionalt og nasjonalt. Kombinert med en ny Ringeriksbane vil
4856 reisetiden Bergen – Oslo komme ned mot fire timer og bli konkurransedyktig med fly til Oslo.
4857 Kapasitet på bane og sovevogner må økes. Særlig trafikkutsatte strekninger lokalt må utbedres,
4858 samtidig som Bergens første Inter City-linje vil kunne utløse spennende utvikling av stasjonsbyene
4859 mellom Bergen og Voss.

4860

4861 Begrunnelse:

4862 På Vestlandet gir en topografi med bratte fjellsider og et klima med mye vann og vinterstid snø, stor
4863 risiko for ras. Av de mest utsatte strekningene er E 16. Derfor vil Arbeiderpartiet prioritere en
4864 parallell utbygging av veg og Bergensbanen fra Arna til Voss. Ev velfungerende Bergensbane i
4865 kombinasjon med en utbedret Ringeriksbane vil gi et godt alternativ til fly på den sterkt trafikkerte
4866 strekningen Bergen-Oslo. Dette vil gi kutt i klimagassutslipp.

4867
4868 Partistyreets innstilling: Støttes oversendes stortingsgruppa og landsmøte
4869
4870

4871 201. Sats på Bergensbanen!
4872 Forslagsstillar: Vaksdal Arbeiderparti

4873
4874 Regjeringa har sendt forventningane til Bergensbanen i taket dei siste åra. Vestland AP krev at dei
4875 innfrir. Målet må framleis vera Bergen – Oslo 4 timar – frå sentrum til sentrum. 4 timarsmålet når ein
4876 ved å fullføra dobbeltsporet Bergen – Arna, og ved å byggja ny, moderne og dobbeltspora
4877 Ringjerriksbane og Vossabane, samt mindre utbetringar over fjellet og gjennom Hallingdal.

4878
4879 Partistyreets innstilling: Støttes oversendes stortingsgruppa og landsmøte
4880
4881

4882 202. Restaurerer vassdrag
4883 Forslagsstillar: Arbeiderpartiet i Bergen

4884 Forslag:
4885 Styrke arbeidet med å restaurere vassdrag for å øke kapasitet for mer nedbør.
4886 Styrke det biologiske mangfoldet gjennom å reparere gamle tiltak som vandringshinder, kanaler,
4887 kulverter og rør som ikke er dimensjonert for dagens og fremtidens nedbør.

4888
4889 Begrunnelse:
4890 En rekke bekker og vassdrag utgjør moderat til betydelig usikkerhet med tanke på flom. Større
4891 nedbørsmengder gjør at dette må tas på alvor. En rekke tiltak har hatt negativ effekt,
4892 underdimensjonerte rør, kanaler og kulverter øker denne faren ved store nedbørsmengder. Disse
4893 tiltakene har og en negativ effekt for biologisk mangfold i vassdragene. Ved å restaurere disse
4894 forholdene vil man være bedre rustet med tanke på mer nedbør og flomfare, i tillegg til at rødlistede
4895 arter som sjøaure, oter og elvemusling i tillegg til annet biologisk mangfold vil styrkes.

4896
4897 Partistyreets innstilling: Støttes oversendes stortingsgruppa og landsmøte
4898
4899

4900 203. Økt satsing på biogass i Vestland fylke
4901 Forslagsstillar: Arbeiderpartiet i Bergen

4902
4903 Forslag:
4904 Det skal utredes en strategiplan på hvordan Vestland fylke kan oppfylle stortingsvedtaket på at 30%
4905 av all husdyrgjødsel omgjøres til biogass på et tidsperspektiv på 5 år.
4906 Det skal legges en strategiplan på hvordan avfallsproduktene til biogass, gjødsel og CO2, kan brukes
4907 på en mest mulig effektiv måte.

4908
4909 Begrunnelse:
4910 Ifølge et stortingsvedtak i 2009 skulle 30% av all husdyrgjødsel omgjøres til biogass innen 2020.
4911 Tønsberg er de eneste som har fått dette til. Biogass har noe lokale utslipp, men det må ses i et
4912 livsløpsperspektiv ettersom det trekker klimagasser ut av kretsløpet. Avfall Norge mener at en
4913 satsing på biogass i Norge kan gi 20.000 arbeidsplasser. Avfallsproduktene til biogass er gjødsel som
4914 kan sendes tilbake til bøndene, og CO2 som kan bli brukt til å gjøre drivhus 90% mer effektive - dette
4915 er sirkulærøkonomi i praksis.

4916
4917 [Partistyrets innstilling: Støttes oversendes stortingsgruppa og landsmøte](#)
4918
4919

4920 204. Forskningspolitisk uttalelse
4921 Forslagsstillar: Arbeiderpartiet i Bergen

4922
4923 Forslag:
4924 Arbeiderpartiet i Bergen ønsker en stabil finansieringsmodell som sikrer langsiktig horisont for
4925 forskning, utdanning, kunnskapsformidling og meningsdannelse. Vi ønsker derfor en økt
4926 grunnbevilgning for universitets- og høyskolebasert forskning, og en redusert konkurransebasert
4927 finansieringskomponent.

4928
4929 Begrunnelse:
4930 Tellekantmodellen gir forskerne sterke økonomiske incentiver for å skrive forskningsartikler for
4931 internasjonal publisering.

4932
4933 [Partistyrets innstilling: Støttes oversendes stortingsgruppa og landsmøte](#)
4934
4935

4936 205. Bemanningsbransjen
4937 Forslagsstillar: Arbeiderpartiet i Bergen

4938
4939 Forslag:
4940 Bemanningsbransjen må tilbake til sin opprinnelige funksjon som reelle vikarbyrå.
4941 Begrunnelse: Høsten 2019 ble det lagt fram en rapport som viste at hver tredje bygningsarbeider i
4942 Oslo var innleid. 80 prosent av denne innleien var ulovlig. Tilsvarende undersøkelser i Bergen viste at
4943 også der brøt 8 av 10 kontrollerte byggeplasser loven. Også i fastlandsindustrien vet vi at utstrakt
4944 innleie er en stor utfordring.

4945
4946 Begrunnelse:
4947 I Tyskland er det innført forbud mot innleie av arbeidskraft i svært utsatte bransjer. Utviklingen i
4948 særlig byggebransjen gjør at Norge bør benytte seg av samme mulighet. Bemanningsbransjen bør
4949 dreies til å formidle arbeidskraft ved reelt behov for vikarer. Eksempelvis dersom arbeidstakere har
4950 permisjon eller er langtidssykemeldt.
4951
4952 Byggebransjen er i dag langt mer preget av innleie, svart arbeid og mange ulovlige forhold, enn for få
4953 år siden. Arbeiderpartiet i Bergen mener det er et politisk ansvar å få bukt med den negative
4954 utviklingen.

4955
4956 [Partistyrets innstilling: Støttes oversendes stortingsgruppa og landsmøte](#)
4957
4958

4959 206. Rett til oppfølging ved spontanabort
4960 Forslagsstillar: Arbeiderpartiet i Bergen

4961
4962 Forslag:
4963 Alle kvinner som opplever en spontanabort skal få tilbud om hjelp og samtale med helsepersonell.
4964

4965 Begrunnelse:
4966 Spontanabort rammer mange tusen kvinner i Norge hvert år. Likevel opplever mange å bli møtt av et
4967 «stort ingenting» når det skjer.

4968
4969 Hva slags oppfølging man får, om noen, varierer fra sykehus til sykehus og lege til lege. Manglende
4970 oppfølging, med påfølgende sorgreaksjoner og psykiske problemer har samfunnsøkonomiske
4971 konsekvenser i tillegg til den enkeltes personlige lidelse.

4972
4973 I Sverige har man satt hjelpen i system, og alle kvinner som spontanaborterer får tilbud om
4974 oppfølgingssamtale med helsepersonell. Slik vil vi ha det i Norge også!

4975
4976 [Partistyrets innstilling: Støttes oversendes stortingsgruppa og landsmøte](#)

4977
4978

4979 207. Forsvarspolitikken

4980 Forslagsstillar: Arbeiderpartiet i Bergen

4981
4982 Forslag:
4983 Arbeiderpartiet i Bergen skal jobbe for å synliggjøre sjømaktens betydning i forsvarspolitikken, med
4984 mål om å få sjømakten på Aps nasjonale agenda og for å styrke det mobile kystnære sjøforsvaret og
4985 UVB-våpenet. Ved behandlingen av langtidsplanen for forsvaret må AP arbeide for styrking av
4986 ubåtvåpenet og mobile kapasiteter i kystsonen. Det må også foreslås en sjømaktutredning frem mot
4987 neste langtidsplan.

4988
4989 Begrunnelse:
4990 Det fagmilitære rådet som ble fremmet til forsvarsministeren legger opp til en substansiell reduksjon
4991 av ubåt-våpenet. Forsvarsbudsjettet vokser, men antall ubåter reduseres og kystkorvetter og MTBer
4992 er ikke inkludert i fremtidens forvarstruktur. Disse fartøyenes bidrag til den krigsforebyggende
4993 terskelen var avgjørende under den kalde krigen. Slike enheter har evne til å engasjere og nedkjempe
4994 et hvert overflatefartøy i kystsonen og ut mot havet, samt til å støtte både land- og luftmakten og til
4995 å bidra i internasjonale operasjoner. De kan også utrustes til å bekjempe fremmede ubåter.
4996 Norge har lange historiske tradisjoner for et sterkt sjøforsvar – og med god grunn. Kystlinjen vår,
4997 havet og nordområdet har alltid vært tett knyttet til våre nasjonale interesser. Dagens
4998 sikkerhetspolitiske utvikling og den russiske revitaliseringen av bastionsforsvarskonseptet har på nytt
4999 aktualisert disse kapabilitetene.

5000
5001 Et stort antall bergensere tjenestegjør, eller har tjenestegjort, på Haakonsvern. Saken har derfor også
5002 en viktig lokalpolitisk betydning.

5003
5004 [Partistyrets innstilling: Støttes oversendes stortingsgruppa og landsmøte](#)

5005
5006

5007 208. Forsvar kysten vår!

5008 Forslagsstillar: Arbeiderpartiet i Bergen

5009
5010 Forslag:
5011 Arbeiderpartiet i Bergen vil styrke det kystnære sjøforsvaret og Ubåttjenesten, gå inn for en
5012 sjømaktutredning, samt be regjeringen om en redegjørelse for hvorfor det ikke er funnet plass i
5013 budsjettene til et kystforsvar.

5014
5015 Begrunnelse:

5016 Forsvarets viktigste oppgave er å forbygge krig. Undervannsbåter, kystkorvetter (MTBer) og
5017 mineleggere var helt avgjørende krigsforebyggende kapabiliteter under den kalde krigen. Slike
5018 enheter har fortsatt evne til å engasjere og nedkjempe et hvert overflatefartøy i kystsonen og ut mot
5019 havet, samt til å støtte både land- og luftmakten og til å bidra i internasjonale operasjoner. Norges
5020 kystsone vil være avgjørende i et eventuelt forsvar av eget landområde. Bergensbaserte fagmilitære
5021 miljøer som Det sjømilitære samfunn og forskningsmiljøet på Sjøkrigsskolen ga i 2019 en fagmilitær
5022 anbefaling om å styrke det kystnære forsvaret av Norge (Sjømakt 2040). Anbefalingen har ikke
5023 vunnet frem i Oslo. Forsvarssjefens fagmilitære råd (FMR) legger opp til en substansiell reduksjon i
5024 antall maritime enheter på området. Antall ubåter reduseres. Kystkorvetter og Sjøheimevernet er
5025 ikke inkludert i fremtidens sjøforsvar. Denne reduksjonen kommer til tross for at vi i de siste
5026 langtidsplansprosessene har hatt både økende forsvarsbudsjett og forsvarsinvesteringer.

5027

5028 [Partistyrets innstilling: Støttes sendes stortingsgruppa og landsmøte](#)

5029

5030

5031 209. Privatskoler og ansattes samlivsform

5032 Forslagsstillar: Arbeiderpartiet i Bergen

5033

5034 Forslag:

5035 Vestland Arbeidarparti mener at privatskoler som mottar statsstøtte ikke skal kunne stille krav om en
5036 bestemt type samlivsform, f.eks. heterofilt ekteskap som den eneste tillatte samlivsformen, hos sine
5037 ansatte.

5038

5039 Begrunnelse:

5040 I desember i fjor kunne vi lese i BA at minst ti kristne, private grunnskoler og videregående skoler i
5041 Hordaland ikke ansetter personer som lever i likekjønnede samliv.

5042

5043 Likestillings- og diskrimineringsloven § 30 åpner faktisk opp for at bl.a. religiøse privatskoler kan
5044 innhente opplysninger om jobbsøkeres samlivsform. Vi mener at et lovverk som tillater å ekskludere
5045 LHBTI-personer fra å arbeide som lærere ved statsstøttede privatskoler, der tusenvis av norske elever
5046 får sin skolegang, ikke hører hjemme i 2020.

5047

5048 Vi kan ikke se at det skal være behov for at f.eks. en matematikk- eller norsklærer ved en religiøs
5049 privatskole skal måtte avstå fra å leve i en bestemt type lovlig samliv selv om den aktuelle skolen har
5050 et religiøst verdigrunnlag som innebærer et bestemt syn på ekteskapet.

5051

5052 Vi mener at praksisen med å ikke ansette lærere som lever i likekjønnede samliv sender signaler til
5053 elevene om at det er greit å diskriminere LHBTI-personer, og dessuten kolliderer med
5054 læreplanverkets overordnede mål om at «opplæringen skal være i samsvar med
5055 menneskerettighetene» og at de ansatte på skolen har ansvar for å «fremme helse, trivsel og læring,
5056 og for å forebygge mobbing og krenkelser».

5057

5058 [Partistyrets innstilling: Støttes oversendes stortingsgruppa og landsmøte](#)

5059

5060

5061 210. Ekstremisme og radikaliserings

5062 Forslagsstillar: Arbeiderpartiet i Bergen og AUF

5063

5064 Forslag:

- 5065
 - Frata statsstøtten fra organisasjoner som Human Rights Service og andre organisasjoner som
- 5066 aktivt fremmer diskriminering, fremmedfrykt og rasisme

- 5067 • At fornektelse av handlinger som er ansett av en internasjonal rett som folkemord omfattes
5068 av straffelovens paragraf for hatkriminalitet
5069 • Kriminalisere kjøp, salg og bruk av diskriminerende og hatefulle symboler og gjenstander
5070 • Jobbe hardere for å straffeforfølge personer som ytrer politiske hatytringer på internett
5071 • Sørge for at terrorangrepet 22. juli og høyreekstremisme som politisk strømning blir viet en
5072 betydelig del i pensum i samfunnsfagene i grunnskolen og videregående opplæring
5073

5074 Begrunnelse:

5075 AP vil alltid kjempe for en fredelig verden fri fra undertrykkelse, forfølgelse og krig. Vi ser med stor
5076 bekymring på den voksende høyrepopulismen i Europa. Høyrepopulistiske og innvandringsfiendtlige
5077 politikere skaper i stadig større grad fiendebilder av innvandrere, jøder og muslimer. Arbeiderpartiet
5078 er svært kritisk til at personer og organisasjoner som sprer frykt og hat mot minoriteter, kvinner og
5079 sosialdemokrater mottar finansiering over det norske statsbudsjettet, og vil fjerne bidrag til
5080 organisasjoner som aktivt fremmer skiller mellom folk. Vi må ha sterkere vern av spesielt utsatte
5081 grupper og straffeforfølge personer som sprer trusler på internett. Som et ledd i kampen mot den
5082 gryende høyreekstremismen må samfunnet beskytte grupper som mottar hets og trusler fra
5083 ytterliggående grupper.
5084

5085 [Partistyrets innstilling: Støttes oversendes stortingsgruppa og landsmøte](#)
5086
5087

5088 211. Utvid Husbankens mandat og virkemidler

5089 Forslagsstillar: Arbeiderpartiet i Bergen

5090

5091 Forslag:

5092 Arbeiderpartiet i Bergen ønsker et nytt og utvidet samfunnsmandat for Husbanken. Rammene for
5093 Husbankens startlån må økes og defineres slik at ungdom kan søke. Det skal etableres en
5094 tilskuddsordning for bomiljø, som er med og skaper gode bo- og bymiljø og gir rom for
5095 levekårsutjevning i prioriterte områder.
5096

5097 Begrunnelse:

5098 Husbanken har historisk vært garantisten for at folk flest i Norge fikk boliger. Etter 1946, da "banken"
5099 ble opprettet, har den finansiert mer enn halvparten av alle boliger i etterkrigs-Norge. En spissing av
5100 mandatet til Husbanken har de siste årene gitt en bedring med hensyn til sosialpolitikken. Det er
5101 likevel ca 170 000 vanskeligstilte med 65 000 barn under 16 år som trenger en bedre boligsituasjon.
5102 Husbanken må rustes til å gjøre sin viktige oppgave i sosialpolitikken, men det trenges også en
5103 boligpolitikk med et bredt fokus, en såkalt tredje boligsektor, som sikrer boliger for alle og der
5104 boligen ikke først og fremst er et investeringsobjekt i et marked. Husbanken er det viktigste
5105 virkemiddelet økonomisk, og samfunnsoppdrag og rammer må utvides. Volum i dagens
5106 støtteordninger er bare 50 prosent av slik det var under rødgrønt styre, og ungdom kan ikke søke
5107 startlån. Her må målgruppen endres, gjøres bredere slik at ungdom kommer inn. Det må også være
5108 et sterkere fokus på førstegangsetablerere generelt og barnefamilier spesielt. Midler bør likevel ikke
5109 gå til dem som allerede har nok ressurser til å ta opp ordinære banklån. For dem kan kommunal
5110 garanti være en god løsning.
5111

5112 [Partistyrets innstilling: Støttes oversendes stortingsgruppa og landsmøte](#)
5113
5114

5115 212. Boliger for alle
5116 Forslagsstillar: Arbeiderpartiet i Bergen

5117
5118 Forslag:

5119 Arbeiderpartiet ønsker en boligpolitikk som gjør det enklere å komme inn på boligmarkedet, særlig
5120 for ungdom og barnefamilier. Juridiske og økonomiske virkemidler må gjennomgås, i stat og
5121 kommune. Plan- og bygningsloven og Husleieloven må endres slik at rett til bolig lovfestes, og slik at
5122 ca. 30 prosent av boligmassen i nye boligprosjekt kan gå til prioriterte grupper.

5123
5124 Begrunnelse:

5125 Bolig er i økende grad blitt en vare og et investeringsobjekt, og det er svært vanskelig for unge å
5126 komme inn på boligmarkedet. Dette må Arbeiderpartiet gjøre noe med, ved å lede an i å skaffe
5127 landet en ny og bredere boligpolitikk som gir varierte boliger i størrelse og pris.
5128 Husbanken må gjenreises som et virkemiddel, med nytt samfunnsmandat, utvidet startlån til også å
5129 gjelde ungdom og med en ny støtteordning for bomiljø. Husbanken må være med og sikre mangfold i
5130 bo-miljøene, Plan- og bygningsloven må endres, slik at 25 til 30 prosent, som i engelsk og dansk lov,
5131 kan gå til boliger til redusert pris, men like god kvalitet. En del av fortjenesten i prosjektene vil da
5132 fungere som delfinansiering av boliger til grei pris. Ved å knytte an til borettslagsmodellen og f.eks.
5133 leie til eie prinsippet, vil dette kunne integreres i øvrig boligmasse, men slik at redusert pris beholdes
5134 ved eierskifte. Boligbyggelagene bør satses på som en viktig samarbeidspart for kommunene.

5135
5136 Finansforskriften må endres med en boliglånsforskrift, slik at midler kan reserveres til ungdom under
5137 30 år, men slik at ungdom med egenkapital, som i større grad kan klare seg selv, eksempelvis kan få
5138 kommunal garanti.

5139
5140 Partistyrets innstilling: Støttes oversendes stortingsgruppa og landsmøte

5141
5142

5143 213. Et trygt arbeidsliv
5144 Forslagsstillar: Arbeiderpartiet i Bergen

5145
5146 Forslag:

- 5147 • Den generelle adgangen til midlertidige ansettelser i Arbeidsmiljøloven må fjernes. Faste,
5148 hele stillinger skal være hovedregelen.
5149 • De negative endringene i Arbeidsmiljøloven fra 2015 må reverseres og 8 timers normal
5150 arbeidsdag må gjeninnføres.
5151 • Verneombudene må få styrket ombudsmyndighet i Arbeidsmiljøloven

5152
5153 Begrunnelse:

5154 Faste jobber skal være hovedregelen i Norge. Med et trygt, ryddig og inkluderende arbeidsliv kan
5155 flere være yrkesaktive. Flere vil kunne kombinere yrkesliv og familieliv, og færre vil falle utenfor.
5156 Fagbevegelsen bør få en generell ombudsmyndighet for å ta unna den enorme mengden
5157 arbeidskriminalitet vi ser i dag. Eksempelvis kan en også tenke seg ordninger der regionale
5158 verneombudsmyndigheten blir utvidet til også ivareta allmenngjorte bestemmelser. Med en slik
5159 løsningen kunne en avlastet Arbeidstilsynet.

5160
5161 Arbeiderpartiet skal stå fremst i kampen mot sosial dumping og utnyttelse av mennesker. De
5162 negative endringene i Arbeidsmiljøloven fra 2015 må reverseres når Arbeiderpartiet danner regjering
5163 og samarbeidet med fagbevegelsen må styrkes.
5164

5165 [Partistyrets innstilling: Støttes oversendes stortingsgruppa og landsmøte](#)

5166

5167

5168 214. Arbeidsavklaringspenger

5169 Forslagsstillar: Arbeiderpartiet i Bergen

5170

5171 Forslag:

5172 Arbeiderpartiet vil endre reglene for arbeidsavklaringspenger slik at AAP-perioden kan forlenges
5173 etter en individuell vurdering av behov, i tråd med målet om at flest mulig skal kunne komme helt
5174 eller delvis i arbeid.

5175

5176 Begrunnelse:

5177 Målet med Nav-reformen var flere i arbeid og færre på trygd, til fordel både for den enkelte og for
5178 fellesskapet. Innstramminger i ordningen med arbeidsavklaringspenger bryter med intensjonene i
5179 Nav-reformen. Nav kan vise til at den kraftige nedgangen i antallet på arbeidsavklaringspenger særlig
5180 har rammet personer mellom 40 og 60 år, og har gitt færre med overgang til jobb. Det er og ifølge
5181 NAV blitt flere som fortsatt har nedsatt arbeidsevne, men som ikke lenger får
5182 arbeidsavklaringspenger.

5183

5184 For Arbeiderpartiet betyr arbeidslinjen at fellesskapet stiller opp med ressurser som gir folk en
5185 mulighet til selvstendige liv med inntekt av eget arbeid. Dersom det på grunn av «sykdom, skade,
5186 lyte» ikke er mulig, skal fellesskapet stille opp med inntektssikring på et nivå som gir trygghet for den
5187 enkelte.

5188

5189 [Partistyrets innstilling: Støttes oversendes stortingsgruppa og landsmøte](#)

5190

5191

5192 215. Styrke Arbeidsmiljølova

5193 Forslagsstillar: Stryn Arbeidarparti

5194

5195 Forslag:

5196 Vestland Arbeidarparti skal arbeide for å reversere svekkinga av Arbeidsmiljølova som har blitt
5197 gjennomført av den blå regjeringa. AP skal og hindre ytterlegare svekking av lova.

5198

5199 Grunngeving:

5200 Den norske velferdsstaten er bygd på eit sett av reglar som regulerer arbeidslivet, utarbeidd gjennom
5201 generasjonar. Små forskjellar og likeverd har bygd seg opp over lang tid til å bli eit vel fungerande
5202 samfunn som mange andre misunner oss. Å bryte ned og gjere kvardagen meir utrygg for store
5203 grupper i samfunnet gjennom svekking av rettar og aukande forskjellar vil redusere velferd og
5204 livskvalitet for heile samfunnet. Arbeidarpartiet ser det som særskilt viktig å verne om eit regelverk som
5205 tek vare på alle og ser heilskapen i ei samfunnsutvikling.

5206

5207 [Partistyrets innstilling: Ivarettatt landsmøtevedtak](#)

5208

5209

5210 216. Det må no sikrast ei nasjonal utjamning av nettleiga i heile landet

5211 Forslagsstillar: Stryn Arbeidarparti

5212

5213 Forslag:

5214 Vestland Arbeidarparti ventar at AP si Stortingsgruppe støttar NVE sitt framlegg om ei tilskotsordning
5215 for utjamning av nettleiga for alle, og sikrar fleirtal på Stortinget for ei utjamning utan å gå vegen om
5216 omfattande strukturendringar og sentralisering av selskap. Tilskotet må takast inn over nett-tariffen
5217 og ikkje vere avhengig av årlege statsbudsjett. Beløpet må være på minst 500 millionar (2019) kroner.

5218

5219 Grunngeving:

5220 Behovet for nettinvesteringar er størst i område med størst potensial for utbygging av ny fornybar
5221 energi. Desse områda har som oftast overskot og eksporterer all ny produksjon. Dette fører til at
5222 områder som Sogn og Fjordane, med stort potensial for vasskraft og vindkraft, og som allereie har
5223 høgast nettleige i landet, vil få ytterlegare auke i nettleiga for å dekke behovet for energi i andre
5224 regionar. Ei utjamningsordning mellom ulike landsdelar vil minke denne skilnaden.

5225

5226 Fordelinga av kostnadane med nettinvesteringar er svært ulik for ulike delar av landet. Områder med
5227 mykje fornybarressursar, men få å dele rekninga på vil kome dårleg ut. Dette vil få store fylgjer for
5228 innbyggjarar og næringsliv i område med stort potensial for utbygging av fornybar energi. Vestland
5229 Arbeidarparti finn det uakseptabelt at innbyggjarar og næringsliv skal bære ein så stor del av
5230 kostnaden for det som er eit arbeid for å nå nasjonale målsetnader. Utjamning går ikkje på kostnad
5231 av incentiv til effektiv drift, då dette er teke omsyn til i økonomisk regulering, og også kan takast
5232 omsyn til i ei utjamningsordning, utan at det påverkar det einskilde selskapet sin økonomi. Fusjonar
5233 som medfører nedlegging av arbeidsplassar i distrikta er ikkje vegen å gå. I mange tilfelle kan ulik
5234 nettleige hindre elles fornuftige fusjonar.

5235

5236 [Partistyrets innstilling: Ivaretatt landsmøtevedtak](#)

5237

5238

5239 [217. Det må no sikrast ei nasjonal utjamning av nettleiga i heile landet](#)

5240 [Forslagsstillar: Bremanger Arbeidarparti](#)

5241

5242 Forslag:

5243 Vestland Arbeidarparti ventar at AP si Stortingsgruppe støttar NVE sitt framlegg om ei tilskotsordning
5244 for utjamning av nettleiga for alle, og sikrar fleirtal på Stortinget for ei utjamning utan å gå vegen om
5245 omfattande strukturendringar og sentralisering av selskap. Tilskotet må takast inn over nett-tariffen
5246 og ikkje vere avhengig av årlege statsbudsjett. Beløpet må være på minst 500 millionar (2019) kroner.

5247

5248 Grunngeving:

5249 Behovet for nettinvesteringar er størst i område med størst potensial for utbygging av ny fornybar
5250 energi. Desse områda har som oftast overskot og eksporterer all ny produksjon. Dette fører til at
5251 områder som Sogn og Fjordane, med stort potensial for vasskraft og vindkraft, og som allereie har
5252 høgast nettleige i landet, vil få ytterlegare auke i nettleiga for å dekke behovet for energi i andre
5253 regionar. Ei utjamningsordning mellom ulike landsdelar vil minke denne skilnaden. Fordelinga av
5254 kostnadane med nettinvesteringar er svært ulik for ulike delar av landet. Områder med mykje
5255 fornybarressursar, men få å dele rekninga på vil kome dårleg ut. Dette vil få store fylgjer for
5256 innbyggjarar og næringsliv i område med stort potensial for utbygging av fornybar energi. Vestland
5257 Arbeidarparti finn det uakseptabelt at innbyggjarar og næringsliv skal bære ein så stor del av
5258 kostnaden for det som er eit arbeid for å nå nasjonale målsetnader. Utjamning går ikkje på kostnad
5259 av incentiv til effektiv drift, då dette er teke omsyn til i økonomisk regulering, og også kan takast
5260 omsyn til i ei utjamningsordning, utan at det påverkar det einskilde selskapet sin økonomi. Fusjonar
5261 som medfører nedlegging av arbeidsplassar i distrikta er ikkje vegen å gå. I mange tilfelle kan ulik
5262 nettleige hindre elles fornuftige fusjonar.

5263

5264 [Partistyrets innstilling: Ivaretatt landsmøtevedtak](#)

5265

5266

5267 **218. Rett til læreplass**

5268 **Forslagsstillar: Stryn Arbeidarparti**

5269

5270 **Forslag:**

5271 Arbeidarpartiet vil lovfeste retten til læreplass for elvar som har fullført yrkesutdanning i
5272 vidaregåande skule.

5273

5274 **Grunngjeving:**

5275 Norsk arbeidsliv vil i framtida ha eit stort behov for faglært arbeidskraft. For å sikre rekruttering av
5276 ungdom må ein gje elvar som vel yrkesfagleg utdanningsveg ein rett til læreplass. Dette vil sikre unge
5277 ein god inngang i arbeidslivet og hindre fråfall før fagbrevet er bestått. Retten til læreplass kan sikrast
5278 slik at det ved offentlege anbod vert kravd læreplassar hjå den som deltek i anbodet. I tillegg må
5279 tilskotet til læreplassane aukast betydeleg for å sikre at flest mogleg bedrifter ser nytteverdien av å
5280 ha lærling.

5281

5282 [Partistyrets innstilling: Ivaretatt landsmøtevedtak](#)

5283

5284

5285 **219. Kommunereforma - kommuneøkonomi**

5286 **Forslagsstillar: Stryn Arbeidarparti**

5287

5288 **Forslag:**

5289 Vestland Arbeidarparti krev auka overføringar til Fylkeskommunen og kommunane for å løyse
5290 oppgåver og for å unngå sentralisering og privatisering av tenestetilbod innan skulesektoren, helse-
5291 og omsorg, tannhelseteneste og vegvedlikehald. Samanslåing av kommunar og regionar skal vere
5292 frivillig. Inntektssystemet skal ikkje nyttast til å straffe kommunar som av ulike grunnar ikkje kan slå
5293 seg saman med andre.

5294

5295 **Grunngjeving:**

5296 Mange kommunar i Norge slit med budsjettbalansen. Dei store utfordringane ein møter med
5297 aukande tal eldre og delegering av ansvar frå statleg til kommunalt nivå må finansierast.
5298 I mange kommunar, og i fylkeskommunen, har ein skore ned budsjetta i mange år. Det vil føre til
5299 rovdrift på dei tilsette som er igjen på omsorgssenter og i skular/barnehagar, og vil føre til dårlegare
5300 pleie og undervisning, dersom kommunane får lågare inntekter. God kvalitet i barnehagar, på
5301 skulane og innan pleie og omsorg, uavhengig av kvar folk bur i landet, er viktige verdiar DNA har
5302 kjempa for i mange år. Det vert spesielt peika på kostnadsauken i samband med gjennomføring av
5303 samhandlingsreforma med auka kostnader i omsorgssektoren med fleire eldre og pleietrengande.
5304 Kjøp av private tenester innan tradisjonelle offentlege tenesteområde svekkjer på sikt det offentlege
5305 tenestetilbodet som folk flest nyttar seg av og vil over tid skape eit klasseskilje med aukande
5306 ulikskapar.

5307

5308 [Partistyrets innstilling: Ivaretatt i Arbeidarpartiet sitt forslag til statsbudsjett](#)

5309

5310

- 5311 220. Pendlarfrådrag
5312 Forslagsstillar: Fedje Arbeiderparti
5313
5314 Forslag:
5315 Arbeiderpartiet vil reversere endringane som regjeringa Solberg har innført mot pendlarar. Dei må få
5316 tilbake pendlarfrådraget og kunne trekke frå kost-, losji- og reiseutgifter.
5317
5318 Grunngjeving:
5319 Små lokalsamfunn med lite næringsliv er avhengig av pendlarane. Mange må jobbe utanfor eiga
5320 kommune. Me vert spesielt ramma av regjeringas sentraliseringspolitikk. Derfor må vi få på plass
5321 statlege ordningar som sikrar at også dei som er avhengig av å pendle kan bu i distriktet.
5322
5323
5324
5325 Partistyrets innstilling: Ivaretatt
5326
- 5327 221. NOU om berekraftig distriktpolitikk
5328 Forslagsstillar: Arbeiderpartiet i Bergen
5329
5330 Forslag:
5331 Arbeiderpartiet i Bergen ber om at det utarbeides en NOU med mål om å gi gode svar på hvordan vi
5332 best kan skape en regionpolitikk som er bærekraftig både ut fra klima-, miljø- og økonomiske
5333 perspektiver. Utredningen skal vurdere: Bruk og behov for støtte til regionsenteroppbygging, spissing
5334 av støtte, hvilke senterstrukturer som bør prioriteres, og hvilke nivå på tjenestetilbud i ulike sentre.
5335 Utredningen bør være flerfaglig.
5336
5337 Begrunnelse:
5338 Det kan ved første øyekast synes som distriktpolitikk står i konflikt med både klimamål og
5339 økonomisk bærekraft. Det er ingen automatikk i dette, og for Arbeiderpartiet er det sentralt å finne
5340 gode løsninger som ivaretar alle disse tre momentene samtidig. Siden tema er kontroversielt, og
5341 trolig vil ha klare vinnere og tapere rent økonomisk er det dårlig egnet for ren politisk dialog, men
5342 derimot godt egnet for faglig diskusjon. Den type faglig diskusjon kan politikere be om ved å
5343 etterspørre en Norsk offentlig utredning (NOU).
5344
5345 En NOU knyttet til tematikken kan gå i dybden på en krevende tematikk, og peke ut en retning det
5346 forhåpentligvis går an å enes om både i bygd og by. Med riktig mandat kan en slik NOU brukes
5347 politisk til å skape en ny og tydeligere regionpolitikk som i mindre grad preges av at enkeltpolitikere
5348 skal hilse hjem, og frivillige fusjoner med kuriøse utfall. Ved å gjøre dette via embetsverkets NOU-
5349 institutt tilgjengeliggjøres også resultatene for allmennheten og blir mindre politisk. I en slik sak er
5350 det en forutsetning for å få bred politisk støtte hos andre partier. Problemstillingen er kritisk og
5351 timingen er rett. Nå må Arbeiderpartiet vise vei, men på en måte som ikke politiserer saken så mye
5352 at andre partier ikke kan tilslutte seg resultatet.
5353
5354 Partistyrets innstilling: Ivaretatt distriktsuttale frå landsmøte
5355
5356
- 5357 222. Energi
5358 Forslagsstillar Stryn Arbeidarparti, Kinn Arbeidarparti
5359
5360 Det må no sikrast ei nasjonal utjamning av nettleiga i heile landet.

5361
 5362 Fråsegn:
 5363 Vestland Arbeidarparti ventar at AP si Stortingsgruppe støttar NVE sitt framlegg om ei tilskotsordning
 5364 for utjamning av nettleiga for alle, og sikrar fleirtal på Stortinget for ei utjamning utan å gå vegen om
 5365 omfattande strukturendringar og sentralisering av selskap. Tilskotet må takast inn over nett-tariffen
 5366 og ikkje vere avhengig av årlege statsbudsjett. Beløpet må være på minst 500 millionar (2019) kroner.
 5367
 5368 Grunngeving:
 5369 Behovet for nettinvesteringar er størst i område med størst potensial for utbygging av ny fornybar
 5370 energi. Desse områda har som oftast overskot og eksporterer all ny produksjon. Dette fører til at
 5371 områder som Sogn og Fjordane, med stort potensial for vasskraft og vindkraft, og som allereie har
 5372 høgast nettleige i landet, vil få ytterlegare auke i nettleiga for å dekke behovet for energi i andre
 5373 regionar.
 5374
 5375 Ei utjamningsordning mellom ulike landsdelar vil
 5376 minke denne skilnaden. Fordelinga av kostnadane med nettinvesteringar er svært ulik for ulike delar
 5377 av landet. Områder med mykje fornybar ressursar, men få å dele rekninga på vil kome dårleg ut.
 5378 Dette vil få store fylgjer for innbyggjarar og næringsliv i område med stort potensial for utbygging av
 5379 fornybar energi. Vestland Arbeidarparti finn det uakseptabelt at innbyggjarar og næringsliv skal bære
 5380 ein så stor del av kostnaden for det som er eit arbeid for å nå nasjonale målsetnader.
 5381
 5382 Utjamning går ikkje på kostnad av incentiv til effektiv drift, då dette er teke omsyn til i økonomisk
 5383 regulering, og også kan takast omsyn til i ei utjamningsordning, utan at det påverkar det einskilde
 5384 selskapet sin økonomi. Fusjonar som medfører nedlegging av arbeidsplassar i distrikta er ikkje vegen
 5385 å gå. I mange tilfelle kan ulik nettleige hindre elles fornuftige fusjonar.
 5386
 5387 [Partistyrets innstilling: Ivarettatt landsmøtevedtak](#)
 5388
 5389

5390 223. Dagaktivitetstilbod for mennesker med demens

5391 Forslagsstillar: Stad Arbeidarparti

5392
 5393 Framlegg:
 5394 Alle heimebuande personar med demens skal ha ein lovfesta rett til å få eit tilpassa
 5395 dagaktivitetstilbod. Kommunane skal ha ei plikt til å opprette og drifte slike tilbod. Kostnadane skal
 5396 etter ein fast fordelingsnøkkel delast mellom stat og kommune. Alle personar med mistanke om
 5397 demens skal ha rett på ei medisinsk utgreiing.
 5398
 5399 Grunngeving:
 5400 Demensplan 2020 slår fast at vi har minst 80.000 personar med demens her i landet. Basert på tala i
 5401 Demensplanen går det fram at berre 56 % av personar med demens er utgreia og har fått ein
 5402 demensdiagnose. Svært mange personar, og pårørande, får dermed ikkje eit godt nok tilrettelagt
 5403 tilbod. Tal frå oktober 2018 viser at berre 7909 personar hadde eit slikt aktivitetstilbod. Fleirtalet av
 5404 dei demenssjuke bur heime. Etter kvart som sjukdomen utviklar seg vil ein trenge eit anna
 5405 omsorgsnivå.
 5406
 5407 Helse- og omsorgstenestelova pålegg kommunane å sørge for nødvendige helse- og omsorgstenester
 5408 til alle som oppheld seg i kommunen, også for personar med demens. Kommunane har motteke
 5409 øyremerka tilskot sidan starten på ordninga i 2012. Regjeringa vil no avvike tilskotsordninga
 5410 gjeldande frå 2020 og kommunane får det heile og fulle ansvaret. Regjeringa legg no opp til at det
 5411 skal vere ei kommunal plikt å ha eit dagtilbod for personar med demens, men ikkje ein rett den
 5412 einskilde borgar har. Ein vanskeleg kommuneøkonomi kan dermed føre til at mange kommunar berre

5413 legg til rette for eit minimum av plassar for heimebuande med demens, og ikkje dekkjer det reelle
5414 behovet. Dette er ikkje velferdsstaten Norge verdig.

5415
5416 [Partistyrets innstilling: Ivaretatt](#)

5417
5418

5419 224. Handlingsplan for LHBT+menneske 5420 Forslagsstillar: Gloppen Arbeidarparti og AUF

5421
5422 Grunngeving:
5423 Stadig fleire LHBT+ menneske flyttar frå distriktet og Sogn og Fjordane for å kunne vere den dei er og
5424 elske den dei ynskjer. Målet for ein handlingsplan for å betre liva til LHBT+ mennesker vil vere å
5425 motvirke dette. Vi let oss inspirere av handlingsplanene som er laga for blant anna kommunane i
5426 Hadeland. Dei, og andre har vist at det går å få det til.

5427
5428 Ein fersk rapport frå institutt for samfunnsforskning og barne- og familiedirektoratet syner til at heile
5429 23 prosent av LHBT-personar har blitt utsatt for hets og truslar. Dette er dobbelt så mykje som
5430 befolkninga ellers.

5431
5432 Likestilling, inkludering og mangfald er ei forutsetning for at bygda vår skal vere god å bu i for alle.
5433 Alle innbyggjarar uansett kjønn, kjønnsidentitet, kjønnsuttrykk, seksuell orientering, etnisitet, religiøs
5434 bakgrunn eller funksjonsnivå skal ha dei same moglegheitane for å delta i samfunnet.
5435 Denne handlingsplanen skal vere eit verktøy for å gjere distriktet vårt til ein foregangsregion når det
5436 gjeld likestilling, inkludering og mangfald. Denne handlingsplanen skal også bidra til at menneske
5437 med ulik bakgrunn, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønn- uttrykk, ressursar og behov får
5438 like moglegheiter og ikkje blir diskriminert.

5439
5440 Gloppen Arbeidarpartiet ynskjer:
5441 • Å vedta og utvikle ein handlingsplan for å betre liva til LHBT+ mennesker i kommunen og i
5442 Vestland fylke.

5443
5444 [Partistyrets innstilling: Ivaretatt](#)

5445
5446

5447 225. Det må no sikrast ei nasjonal utjamning av nettleiga i heile landet 5448 Forslagsstillar: Stad Arbeidarparti

5449
5450 Framlegg:
5451 Vestland Arbeidarparti ventar at AP si Stortingsgruppe støttar NVE sitt framlegg om ei tilskotsordning
5452 for utjamning av nettleiga for alle, og sikrar fleirtal på Stortinget for ei utjamning utan å gå vegen om
5453 omfattande strukturendringar og sentralisering av selskap.
5454 Tilskotet må takast inn over nett-tariffen og ikkje vere avhengig av årlege statsbudsjett. Beløpet må
5455 vere på minst 500 millionar (2019) kroner.

5456
5457 Grunngeving:
5458 Behovet for nettinvesteringar er størst i område med størst potensial for utbygging av ny fornybar
5459 energi. Desse områda har som oftast overskot og eksporterer all ny produksjon. Dette fører til at
5460 områder som Sogn og Fjordane, med stort potensial for vasskraft og vindkraft, og som allereie har
5461 høgast nettleige i landet, vil få ytterlegare auke i nettleiga for å dekke behovet for energi i andre
5462 regionar. Ei utjamningsordning mellom ulike landsdelar vil minke denne skilnaden.

5463

5464 Fordelinga av kostnadane med nettinvesteringar er svært ulik for ulike delar av landet. Områder med
5465 mykje fornybarressursar, men få å dele rekninga på vil kome dårleg ut. Dette vil få store fylgjer for
5466 innbyggjarar og næringsliv i område med stort potensial for utbygging av fornybar energi. Vestland
5467 Arbeidarparti finn det uakseptabelt at innbyggjarar og næringsliv skal bære ein så stor del av
5468 kostnaden for det som er eit arbeid for å nå nasjonale målsetnader. Utjamning går ikkje på kostnad
5469 av incentiv til effektiv drift, då dette er teke omsyn til i økonomisk regulering, og også kan takast
5470 omsyn til i ei utjamningsordning, utan at det påverkar det einskilde selskapet sin økonomi. Fusjonar
5471 som medfører nedlegging av arbeidsplassar i distrikta er ikkje vegen å gå. I mange tilfelle kan ulik
5472 nettleige hindre elles fornuftige fusjonar.

5473

5474 Partistyrets innstilling: Ivaretatt landsmøtevedtak

5475

5476

5477 226. Kompetansereform nå – Et partssammensatt kompetanseløft!

5478 Forslagsstillar: Arbeiderpartiet i Bergen

5479

5480 Forslag:

5481 Partene i arbeidslivet (LO, NHO og staten) må gå sammen om å skape et kompetansefond for etter-
5482 og videreutdanning. Fondet skal etableres og utvikles gjennom statlige tilskudd og lønnsoppgjør.

5483

5484 Begrunnelse:

5485 Arbeidslivet er i stadig raskere endring, og særlig i varehandelen står mange ansatte i fare for å bli
5486 overflødige. Adgangen til omskolering og påfyll av kompetanse må bli større og være lettere
5487 tilgjengelig. Trepartsamarbeidet er et innarbeidet system for utvikling av arbeidslivet vårt, og vil ære
5488 en god måte å håndtere utfordringene på.

5489

5490 Partistyrets innstilling: Ivaretatt landsmøtevedtak

5491

5492

5493 227. Unge ut i arbeid gjennom tilrettelagd og tilpassa utdanning/læring

5494 Forslagsstillar: Bjørnafjorden Arbeidarparti

5495

5496 Forslag:

5497 Få fleire unge ut i arbeid gjennom tilrettelagd og tilpassa utdanning/læring.

5498

5499 Grunngeving:

5500 Arbeiderpartiet må være pådrivar for å utvikla ordningar som gjev både unge og vaksne kompetanse
5501 til å koma seg i arbeid. Det må være fleire måtar å tileigne seg vidaregåande opplæring slik at ein
5502 kvalifiserer til praksisplass og læreplass. Slik systemet i dag er bygd opp er det mange som fell av
5503 undervegs og aldri kjem seg i arbeid. Meir praktisk opplæring og tilpassa teori vil få fleire til å fullføre.
5504 Det må også sikrast at ungdomar og unge vaksne som ikkje har moglegheiter til å fullføra på
5505 «normert» tid kan få tilpassa utdanningsløpet sitt individuelt.

5506

5507 Partistyrets innstilling: Ivaretatt landsmøtevedtak

5508

5509

5510 228. Saman for ei meir rettferdig nettleige

5511 Forslagsstillar: Arbeiderpartiet i Bergen

5512

5513 Forslag:
5514 Arna Arbeidarpartilag krev at det vert utarbeidd ein modell som sikrar utjamning av nettleiga i heile
5515 landet. Vestland er i landstoppen av kraftproduksjon. Likevel må innbyggjarane i deler av fylket
5516 betale betydeleg meir i nettleige for å bruke straumen. Det påverkar familiar, næringsliv og satsinga
5517 på viktige klimagrep. Arna AP ber difor stortinget å følgje opp bestillinga om ei meir rettferdig
5518 nettleige.

5519
5520 Begrunnelse:
5521 Familiar flest i Vestland fylke betalar vesentleg meir per kilowatttime enn ein tilsvarande familie på
5522 austlandet per kilowatttime. Sjølv om ein bur like ved kraftstasjonen der straumen blir produsert. Det
5523 gir usosiale utslag, og påverkar kvardagsøkonomien til både unge og eldre. Skeivfordelinga i nettleiga
5524 gir vidare utslag for mange verksemdar som brukar mykje kraft til drift og produksjon. Som nokre
5525 bransjedøme får verft, hotell, bakeri og industri ei «ekstrarekning» på nettleiga som i mange tilfelle
5526 blir fleire hundre tusen kroner. Det er midlar som mange av verksemdene heller kunne investere i
5527 tilsette, utvikling og verdiskaping. Fylket vårt kan bidra med fornybar kraft og teknologi. Vi kan
5528 investere i ein betydeleg straumproduksjon, og vi kan satse på elektrifisering av transport på sjø- og
5529 land. Utfordringa er at dei naudsynte oppgraderingane av linjenettet medfører ei ytterlegare auke i
5530 nettleiga til innbyggjarane i kraftområdet. Dette er ikkje rettferdig. Vi vil ta klimaansvar, men vi
5531 forventar ei betre fordeling av kostnadane som følgjer av investeringane i den fornybare
5532 infrastrukturen. Denne systemfeilen må vekk. Den 8. mai 2019 la Distriktsenergi fram eit framlegg til
5533 ny modell for å få ei meir rettferdig fordeling av nettleiga. Denne modellen vektar effektiviteten i
5534 nettselskapa slik at det ikkje vil vere til hinder for fornuftige strukturendringar i kraftbransjen.

5535
5536 [Partistyrets innstilling: Ivaretatt landsmøtevedtak](#)
5537
5538

5539 229. Arbeidstidsreform

5540 Forslagsstillar: Arbeiderpartiet i Bergen

5541
5542 Forslag:
5543 Arbeiderpartiet vil gå inn for nasjonale tilskuddsordningar for forsøk med kortere
5544 arbeidstid/sekstimersdag. Særlig belastende yrker skal prioriteres slik at man kan måle hvilke effekter
5545 forsøkene har.

5546
5547 Begrunnelse:
5548 Rundt 800 000 mennesker jobber utenom ordinær arbeidstid. Arbeidsmedisinsk forskning viser en
5549 klar sammenheng mellom arbeidstid, helse og sikkerhet. Skift/turnus, lange arbeidsdager og
5550 nattarbeid kan representere en helse- og sikkerhetsrisiko. Arbeiderpartiet mener det må legges økt
5551 vekt på helsefremmende arbeidstidsordninger og viser til gode eksempler på fremforhandlet kortere
5552 arbeidstid.

5553
5554 [Partistyrets innstilling: Ivaretatt landsmøtvedtak](#)
5555
5556

5557 230. Industriuttale til årsmøtet i Vestland Arbeidarparti

5558 Forslagsstillar: Årdal Arbeidarparti, Høyanger Arbeidarparti, Bremanger

5559 Arbeidarparti, Odda Arbeidarparti, Kvam Arbeidarparti, Kvinnherad

5560 Arbeidarparti, Bjørnafjorden Arbeidarparti, Stord Arbeiderparti, Kinn

5561 Arbeidarparti

5562

5563 Industri

5564 Industrien skapar store verdiar og mange arbeidsplassar på Vestlandet. Vi vil gje vår industri ein

5565 større plass i vårt arbeids- og næringsliv. Vestlandet har mange fortrinn som gjer det muleg, med rik

5566 tilgang på naturressursar, høg kompetanse og konkurransefortrinn som ligg i den norske modellen.

5567

5568 Det ligg eit stort potensiale innan fleire industrielle sektorar, mellom anna kraftforedlende industri,

5569 design- og merkevaredrive industri, samt råvareindustri. Mineralnæringa må utviklast vidare med

5570 høge miljøkrav og med vekt på produktutvikling og innovasjon.

5571

5572 Ein stor del av norsk industri står i dag i det teknologiske skiftet med interessante

5573 framtidsmulegheiter. Bedriftene skal omstille seg til ein meir miljøvenleg produksjon. Vestland AP vil

5574 at staten stiller opp med omstillingsmidlar gjennom ENOVA.

5575

5576 Trepartsamarbeidet blir stadig viktigare for norsk industri. Dei bedriftene som lukkast med omstilling

5577 har høg medverknad og høg organisasjonsgrad. Vestland AP vil ha fokus på det fagleg politiske

5578 samarbeidet.

5579

5580 Ambisjonen om å ta ressursane våre i bruk, både på land og i havet, skal kjenneteikna vår

5581 industripolitikk. Framover må norsk industri få gode og langsiktige rammevilkår.

5582

5583 Vestland Arbeidarparti vil:

- 5584 • føre ein aktiv næringspolitikk, som legg til rette for eit nyskapande, kunnskapsbasert og
- 5585 klimavenleg næringsliv.
- 5586 • vidareføra CO2-kompensasjonsordninga etter 2020 og vi vil utnytte handlingsrommet som
- 5587 EU gir. Dette er viktig for å sikra norske arbeidsplassar, og sørge for at industri ikkje vert flytta
- 5588 til land med mindre stram klimapolitikk.
- 5589 • leggja til rette for og utnytte vårt fortrinn ved at fornybare og framtidsretta energiressursar
- 5590 som t.d. sol-, vind- og vasskraft vert nytta til vidare utvikling av norsk kraftforedlende
- 5591 industri.
- 5592 • satse på dei unge ved å betre lærlingordninga og fagutdanninga. Industriproduksjon vil i
- 5593 framtida vere kunnskapsbasert og vil stille krav til kontinuerleg etter- og vidareutdanning.
- 5594 • ha konkurransedyktige rammevilkår som gjer det attraktivt å investere i norsk industri.
- 5595 • ha fokus på forvaltning av vasskraftressursane slik at det i framtida vil vere grunnlag for
- 5596 industriproduksjon i landet.
- 5597

5598 [Partistyrets innstilling: Viser til Industriutvalet sin uttale](#)

5599

5600

5601 231. Forhandlingsrett for pensjonistar

5602 Forslagsstillar: Bømlo Arbeiderparti

5603

5604 Bømlo Arbeiderparti meiner at pensjonistforbundet og andre pensjonistorganisasjonar må få tilbake

5605 forhandlingsretten som vart borte med pensjonsreforma i 2011, og at oppgjera for framtida må

5606 gjennomførast som forhandlingar der staten er motpart.

5607 Alderspensionistane må sikrast ei velstandsutvikling som andre i samfunnet og ikkje som no der

5608 kjøpekrafta deira vert redusert kvart år. Dette kan berre sikrast gjennom forhandlingar.

5609

5610 Grunngeving:

5611 I dag er trygdeoppgjeret ei teknisk regulering av pensjonen der den regulerast med lønsveksten, med

5612 fråtrekk av o,75%. Dette har ført til at pensjonistane med alderstrygd har fått ein mindre del av

5613 velferdsutviklinga enn andre. Frå 2015 har prisveksten vore større enn pensjonsreguleringa og dette

5614 har ført til sterk reduksjon av kjøpekrafta.

5615
5616 I og med at det er teknisk berekningsutval som gjev partane arbeidslivet berekningsgrunnlaget for
5617 inntektsoppgjeret så er det viktig at Pensjonistforbundet også er representert i utvalet.
5618 Eit av dei viktige konkurransefortrinn Norge har er trekantsamarbeidet mellom staten, arbeidsgjevar
5619 og arbeidstakarorganisasjonane. Når me i dag har rundt 1 mill. alderspensjonistar så bør det største
5620 forbundet som organiserer desse inviterast inn i samarbeidet i liket med dei 4 store
5621 arbeidstakarorganisasjonane som LO,YS,UNIO og Akademikarane.
5622

5623 [Partistyrets innstilling: Støttes ikkje, viser til Arbeidarpartiet sin politikk om at pensjonistar ikkje skal ha](#)
5624 [redusert kjøpekraft](#)
5625
5626

5627 232. Gjennomføring av møter i Vestland Arbeidarparti

5628 Forslagsstillar: Voss Arbeiderparti

5629 Framlegg:
5630 Årsmøtet og representantskapsmøta i Vestland Arbeidarparti må gjennomførast slik at man får nok
5631 taletid til det politiske ordskiftet.
5632
5633

5634 Bakgrunn
5635 Me er nå blitt Vestland Arbeidarparti og avstandane i fylket er store. Likevel opplever me at møter
5636 startar seint på dag og avsluttast vel tidlig. Resultatet er at taletida for delegatane må kortast ned slik
5637 at ordskiftet ber preg av å få sagt mest mogleg på kortast mogleg tid. Me skjønar at det må takast
5638 omsyn til lange avstandar, men det må være mogleg å starte tidligare på laurdagen eller slutte
5639 seinare på sundagen når me først er samla. Hadde ein begynt møta og fulgt dei oppsette tidene så
5640 hadde det også hjulpet på.
5641

5642 [Partistyrets innstilling: Viser til arbeidsordning for møte. Oversendes det nye styret](#)
5643
5644

5645 233. Gjennomføring av møter i Arbeiderpartiet

5646 Forslagsstillar: Voss Arbeiderparti

5647 Framlegg:
5648 Det må praktiserast at alle delegatane på Landsmøtet i Arbeidarpartiet kan ta ordet til dei sakene dei
5649 ynskjer.
5650
5651

5652 Bakgrunn:
5653 På Landsmøtet i 2019 opplevde me at fleire av delegatane fekk melding før Landsmøtet starta at dei
5654 ikkje fekk lov å ta ordet til sakene som skulle handsamast. Grunna var at nokon hadde bestemt at det
5655 var det ikkje rom og tid til.
5656

5657 Dette er eit demokratisk problem og det er ikkje Arbeidarpartiet verdig. Kallar man inn tillitsvalde til
5658 landsmøte så burde det vore ein sjølvsaugt ting at utsendingane kan gå på talarstolen å målbera det
5659 som medlemmane har sagt dei skal. Er det slik at mange ynskjer å ta ordet til det politiske ordskiftet
5660 så får ein heller bruke kveldane på møte framfør ulike sosiale aktivitetar.
5661

5662 [Partistyrets innstilling: Viser til arbeidsordning for møte](#)
5663
5664

